

شعری تولکه

د شپېلی زوړ

شاعر: احمد سليم رنگ

د شپېلی زوړ

شعری تولکه

شاعر: احمد سليم رنگ

Ketabton.com

د شپړی زوږ

شاعر: احمد سليم پنگ

کال: ۱۳۹۶ هـ. ل د لیندی میاشتة

د شپېلى زورد

شعري ټولگه

شاعر: احمد سليم رنگ

چاپکال: ۱۳۹۶ / ۲۰۱۷ ز

چاپشمېر: ۵۰۰ ټوکه

چاپ وار: لومړي

دیزاین: عبدالرحمن حنیف

چاپخى: اسد دانش مطبعه - کابل / ۰۷۰۰۴۴۹۴۹۸

لویه خدایه!

آيینه د قرآن دال د تا د حسن
سورتونه بې جلال د تا د حسن
چې، هۇلە الأسماء الحسنى، واره
تول آسمان دى زنې خال د تا د حسن
فرښتې بې له ازله ئىينې شمېرى
بې انجامه دى كمال د تا د حسن
اووه آسمانه خو تر پېنۋلاندى كې نه بىدى
بنكارى نه ورتە جمال د تا د حسن
فرش و عرش واره ورکېرى پە كې ھلتە
چې منصور وينى وصال د تا د حسن
ته "الف" نه بې تر "يا" د بنا يىستۇنو
لمىلې شولە شمال د تا د حسن

ھر حسینە يو سې ساتى پە درشل كې
پنگ دې سې كې كې چې كې قال د تا د حسن

★★★

د ميني پيغمبر حضرت محمد مصطفى (ص) ته

نور نظر، لخت جگر، ماه تام
شاخ نبات، گل نرگس، زر خام
په تا سلام هزار سلام، اسلام

سرور عنا، عنبرين مو پيچكى
خلد هفت، صدي غانين، شونبوي جام
په تا سلام هزار سلام، اسلام

کوثرى مى، دم عيسا نفست
شمع محفل شور عاشق سر لام
په تا سلام هزار سلام، اسلام

مدح خالق، شاه يثرب مدنى
نور كعبه د قبلتینو امام
په تا سلام هزار سلام، اسلام

قاب قوسين زيب دلدل رخ گل
د رنگ د ميني گلستان شمع شام
په تا سلام هزار سلام، اسلام

نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي، مِنْ لِي
 شوندِي په شوندِو د شپیلی کول دی
 زور او سوان، کوکار مین ته بنايه
 بنده به خه وي، خدای شپیلی وهل دی
 د کایناتو په خاموش اتن کې
 شپه تر سهاره په "يا هو" گکيل دی
 د سی پاري د خاچکو خاچکوله می
 هوش له دې زمکې او آسمانه وړل دی
 چې درد د مینې د هجران بېکاره شي
 پرهر پرهر سينه او زړه شلول دی
 هغه منصور چې دوي کافر ګنډلو
 کافر مؤمن په هغه لاره تلل دی
 د "زه" او "ته" له فلسفې نه بهر
 خدای او بنده کې د وحدت راتلل دی
 مينه ده، حُبْ دی، عشق کې عشق دی دغه
 ګلورین مخ ته د ساقی سوزل دی
 چې نېست شي، هست د تا مانا ومومي
 بې معنا بې کې د مانا موندل دی
 مين چې نه شي خوک به خنگه پوه شي
 چې د مړو سترګو کار د زړه خورل دی

رنگه ساقی شه، جام شه، می شه خپله
 چې په کثرت کې د وحدت بسودل دی

مینه شی! بنده به شی، مولا به شی
 عرش به شی، د خدای به شی، پیدا به شی
 لویه که تیاره وي د آسمان په شان
 لمر په شی، سحر به شی، رنا به شی
 بندی که وي لاري منزلونو ته
 وريغ به شی، وزر به شی، هوا به شی
 ناسته که د خدای سره ناشونی ده
 کور به شی، کور به شی، موسی به شی
 گنده به کري عشق ازل ابد سره
 ساه به شی، عيسا به شی، بقا به شی
 مينه عشق، کيميا او کيميا گره ده
 زهر به شی، درد به شی، دوا به شی
 مينه شی چې مينه سره لالونه دي
 پاتي تل، مجنون به شی، ليلا به شی

مينه د رنگ خدای او آيتونه دي
 جز به شی، سوره به شی، ثنا به شی

★★★

د شپيلى زوردا

دېر يوازې شوي يم، اوري او كه نه پرخې
پربنې يم سلگو مې هم، اوري او كه نه پرخې

تا ويل د تا يمه، تا سره تر خدای څمه
غواړمه له خدای نه تا، تا سره به پايمه
څه شو هغه ستا قسم، اوري او كه نه پرخې

توره شپه تيرې لاري، زما ګربوان د غم چاري
اوښکو مې آواز کوو، تا پسې ليدې لاري
ولې هومره دېرستم، اوري او كه نه پرخې

دبنتو په ما وختنل، لارو په ما وختنل
مالکه يتيم کتل، خلکو په ما وختنل
ستا له لاسه هومره غم، اوري او كه نه پرخې

هر چا سره نه شته دي، هومره مينه هومره زره
ګوره بېر ته را شه ته، خير دي بېر ته را شه ته
نه لرم د هجر زغم، اوري او كه نه پرخې

ستا "سليم" رنگ شوي دي، خوار او ملنگ شوي دي
پروت د مرگ په غېره کې، ژوند نه دېرنگ شوي دي
تا وي چې په مرگ درحې، اوري او كه نه پرخې

★★★

شراب شه عشق پياله کې و نخېرہ
 منصور شه دار حلقة کې و نخېرہ
 چې اسماعيل په خان و نه نازېري
 ساه ورکوو شبېه کې و نخېرہ
 ذري ذري شه په ملن کې د باد
 د نېست عدم خاله کې و نخېرہ
 لکه تياره چې رنا غېر کې نيسی
 د ابراهیم لمبه کې و نخېرہ
 چې دې مجنون حسرت د مینې و کې
 داغ شه د غم سينه کې و نخېرہ
 د کایناتو سیارو په رسم
 د خاموشی نفعه کې و نخېرہ
 هر خه نخېری د ساقی مخې ته
 د هستی دې خواله کې و نخېرہ
 "زه" او "رما" په عشق کې نه ئايېري
 د معشوقې جامه کې و نخېرہ

ړنګه "رومی" رباب، نغمه د "شمس" کې
 د ليونو هاله کې و نخېرہ

★★★

کیمیاگره! خاوری زپونه
عرش ته رسی تشن په مینه
زره چې مینې ته پیدا دی
نو دعقل حاجت خه و؟
عبادت په مینه مینه
هر صحبت په مینه مینه
زه چې اصل د تا روح یم
نود شکل حاجت خه و؟
خدای هم مینه بنده مینه
زره غنم او ژرنده مینه
دو ZX ته او جنت ته وي
بیا د فصل حاجت خه و؟
شیطان تا، آدم پیدا کړو
څوک د نیغ خوک خم پیدا کړو
چې په خپل زره کوي هر خه
بیا د نقل حاجت خه و؟
داسی نه کېږي ای خدايه!
پنځ ته مینې ګناه وايه

چې هوښيار په تا پوهېږي
زره بې عقله حاجت خه و؟

فصل = قرآن
نقل = د قرآن آیات

★★★

که واړه زړه عقل کوټه وي، سړۍ چېرته لار شي
يو خوا مسجد بل میخانه وي، سړۍ چېرته لار شي
د شوخ ساقی د انګو په لاس کې جام د میو
او تویه واړه افسانه وي، سړۍ چېرته لار شي
شېخ د لمبو کيسې کوي ساقی د مینې راته
زړه هم د مینې پروانه وي، سړۍ چېرته لار شي
ته يې جنت ته يې په تمې، ما ته دلته رسې
اول آخر که پیمانه وي، سړۍ چېرته لار شي
د ورکوو چاره د غم، شبنم د جام پېژني
او غم لړې زمانه وي، سړۍ چېرته لار شي

ساقی مسکي پیاله مسکي بل خوا ته تروش محتسب
ډنګه مسکا چې بهانه وي، سړۍ چېرته لار شي

★★★

پښتو

د آدم خاوره چې خټه په اوږدو شوه
د غیرت نامه له هغې ورځ پښتو (۱) شوه
انبياء له پښتونواله وټي نه شول
پښتونواله کلمه د مېړنو شوه
ما قرآن کې بې پښتو خه لوستي نه دي
خدایه ستا رېه هم دا د لیونو شوه؟
په جنت کې به اعلان شي چې پښتو کړه
پښتو وايه د دین ليکه په پښتو (۲) شوه
عزرائيله د پښتو جامه کې راشه
ساه مې وړاندې څار له ټولو مېلمنو شوه

د پښتو دېمنه واوره! ورکه نه شي
که هر خوړنګه د کړکو په لميو شوه

۱: نوم، پښتونواله

۲: پښتو رېه

★★★

وری سلگی می اورپدلي، چې خه چل وو په چا
 پنه پلو کي ودرپدلي، چې خه چل وو په چا
 د خدای له کوره کومه حوره خپه شوي گوندي
 لکه د ولې رپردپدلي، چې خه چل وو په چا
 بنگري خپه ول، د پازب ساه يې مری کې نښتي
 په غابن يې گوتې هم چېچلي، چې خه چل وو په چا
 له سترغلو يې اوښکي غلي پربوتې په گربوان
 په سپين مروند يې پاكولي، چې خه چل وو په چا
 لري کوم چېري کوم شپونکي و، د شپيلی نغمه وه
 د تېپ له زره نه راوتلي، چې خه چل وو په چا
 گوندي له شگو جور محل د کوم چا سېل وری و
 له زره يې وینې خڅدلې، چې خه چل وو په چا

ړنګ پوهېدو چې د فرهاد ترخڅ بیا چا خورلي
 شيرينه پړک په زره چاودلي، چې خه چل وو په چا

★★★

کوم شهباز مې بیا د زړه تار ته ترنګ ورکړ
بیا مې چا سپېره غزل ته مست رنګ ورکړ
ای صاحبه د پیالو د تريخو ميو
اسوپلولو ته چا د وصل آهنګ ورکړ
چا؟ چا؟ بیا ماتې بنېښې د زړه کړې تولې
چا ملنګ ته د سرو شوندو قلنګ ورکړ
چا مې بیا خاورې په میو کړې راتولې
چا په لېچو خپل بنګرو ته بیا شرنګ ورکړ
حقیقت چې په مجاز کې رابنکاره شو
ابراهیم ته چا صورت د پتنګ ورکړ

خلک نه پرېردي د خپل د غولي سپې هم
تا په یو غنم اغيار ته خپل ړنګ ورکړ

★★★

د کمظروفو آيینو کې د اسي بنکاري
 اصل هېر کېي، ژبه هېره، پښتو نواله
 د حباب په څېر د وخت څوکې ورک شي
 لکه سیوري، لکه خوب د غني خاله
 انسانيت له هر څه ستر دی، خو شرط دا هم
 لکه خس بې آره ژوند کا پردي پاله
 نه ليکل شي نه خبر په خپله ژبه
 د بناغلي دله دا وي دوه کماله
 تعصب که خپلې ژبي ته خدمت وي
 عربی کړه ولې خدادي په قرآن سیاليه؟
 هر تېر په خپل کلتور باندي درنېري
 خر په دې خر چې د نورو زحمت ګاله
 خدايې هېڅ مور ته بچې په ګډه نه کېي
 چې د پلار پټکۍ بدل کېي په دوشاله

ړنګه کور د پښتو هلته ړنګ و بنګ شو
 چې پښتون په پردو ژبو شو پوهیاله

★★★

د گل په نبض کې ساه بسمل بنکارپېري
دلبو اوښکې زړه له تل بنکارپېري
بنکارپېري زلفې دې پرېشانه ولې
هنداره زما د بخت ول ول بنکارپېري
د شګو کور دی اسوپلو جوړ کړي
که د ارمان سپېره محل بنکارپېري
تشه پیاله وه، زړه یې پړک چاودلې
سرخي په ستړګو کې خه چل بنکارپېري
د شفق ناوې په سر شال سور کړي
خړوب په وینو دي، ګوګل بنکارپېري
چا ته انځور کړي ته نقاش د ازل
که د مجنون زړه له ازل بنکارپېري

ړنګه داني د سرو یاقوتو دي که
څوک دې په خیال کې د غزل بنکارپېري

★★★

عقل او عشق (زړه)

عقل دوزخ دی، سرې لمبی دی، ډار دی
زړه دالست ساقی، منصور دی، ډار دی
عقل تر عرشه حئي، د خره په مزل
زړه یو وزر تر عرش او کور د یار دی
عقل بنده دی د بنده په زنځير
زړه د پاچا د پاچایانو پلار دی
عقل د زړه سره جو پېږي کله
عقل له خاورو، زړه له روح د یار دی
عقل شداد دی د نمرود پاچاهي
زړه ابراهيم دی، جنتي په نار دی
عقل په خان کې ورک دی خان نه ورک دی
زړه گلستان دی هر یو ګل دی خار دی
عقل چې وايي زړه یې کله مني
چير ته د خره غږ چيرته خوب ستار دی
عقل او زړه شمس و حجر غوندي دی
عقل تيارة دی د پندو سهار دی
عقل کافر دی خو مؤمن نه دی زړه
زړه خپله دین دی د قرآن دستار دی

عقل سجدي کوي خدای نه پېژني
زړه د ساقې غېړه کې غارې هار دی
زړه خپله جام دی او ساقې و مې دی
زړه میخانه ده د ايمان سينګار دی

رنګ پل په عقل بدي د زړه سره ځي
قاب و قوسین دی زړه اسرار اسرار دی

★★★

پرخې، پښتنې ملاли!

له ازله زه مين يم
ستا په خال او ستا وصال ته
څومره ډېر دامونه اينېي
له درسله ستا جمال ته
پښتنې ساقې اغلي
ما په دين ايمان منلي
لړ مسکۍ شه ای ملالي
سليم، ړنګ شو ستا کمال ته
را ته ووايه چې ستا يم
احرام وته زما خال ته
زه به خاورې په سر باد کړم
تا به هر لمانځه کې ياد کړم

ته وحشې زلفې خوري کړه
وايه ! ړنګه راشه جال ته

★★★

باچا خان بابا رح

آسمانه که لرنه راخی، دستورو کاروان راوله

که بل پیغمبر نه راخی، یو بل پاچا خان راوله

منگی رباب حجري ته را، یو سور گلاب شملی ته را
مسکا می ماتی خولی ته را، بی ویری خوب می شبی ته را
دې رنگ وطن، دې وران وطن ته، بپرته جاناں راوله
که بل پیغمبر نه راخی، یو بل پاچا خان راوله

خبرې راته بشکلې کړه، له کرکونه مولري کړه
نړی ته مو منلي کړه، د مینې مو بدلي کړه
دبمن چې تري خارېږي، د اسې رنګه انسان راوله
که بل پیغمبر نه راخی، یو بل پاچا خان راوله

دا مات وزر، دا ماته پښه، دا بې سبا، دا توره شپه
له خپل لمن لمبه لمبه، ارمان موتش یو سوله ده
ای خدایه! ته دې تبرو ته د سولې باران راوله
که بل پیغمبر نه راخی، یو بل پاچا خان راوله

پوره د رنگ ارمان که دا، راوینن ویده افغان که دا
دا لراو بر موورک نور، او لوی افغانستان که دا
خښتنه د سیالانو مو د سیالی دوران راوله
که بل پیغمبر نه راخی، یو بل پاچا خان راوله

لا دې تنه شته په گړوان کې بنکلې
کافره نه يې په ايمان کې بنکلې
مینه نازکو بنکليو کار کله دی
بلده نه يې په تاوان کې بنکلې
چې د منصور وينې نکريزې نه کړې
کله به ما دا خپل جانان کې بنکلې
قسم په شنه خال، ستا د سپينې زنې
که يې د رنګ په عشق کې وران کې بنکلې

ستاد وفا چېرته هنر بنکاربوري
چې دې د شونديو جام پنهان کې بنکلې

★★★

د وفا انگازې ڏېري وي، خونه وي
خيال د چا په زړگې پوري وي، خونه وي
حقیقت د مخلوقاتو واپه نېست دی
د مجاز هنداري جوري وي، خونه وي
دارل او د ابد معشوق کيسه ده
معشوقې به گنې نوري وي، خونه وي
عشق، مورکي ده د هستي د بنو او بدو
هسي پر په کې مخ توري وي، خونه وي
فلسفه د هستي لویه معما ده
تخيل چې خوب کې شوري وي، خونه وي

پنگ ساقې ته تاوېدو او نڅېدلو
لكه باد زلفو کې گوري وي، خونه وي

★★★

دلته دې بشار کې قول تنهدا دي، د پردو غوندي دی
دلته د گل پانې تېري دی د اغزو غوندي دی
دلته مؤمن، په سر صليب لري، په ژبه "يس"
دلته کافر، په سر لمبې لري، ډپورو غوندي دی
مينه يهود، مينه ترسا ده، په کعبه کې نه شته
دلته هر زړه حجر حجر دی د کعبو غوندي دی
دلته سلام په چا کول له آبرو تېرېدل
دلته روغښر د مهذبود غوييو غوندي دی
دلته ناپاک پاکو شرابو ته طعني ورکوي
دلته پاکان د مهاجر د آبرو غوندي دی

چېرته چې هر پل نفترتونه سرخازې جوروی
د ړنګ غزلي ګل له زړه وتو وړمو غوندي دی

★★★

زه بې مخه د ساقې بل خه انخور کرم
چې بې عشق په سجده پروت رنځور رنځور کرم
شېخه ما د ځان په تله تلي خه له
ته صالح او ساقې زه پیدا انګور کرم
که پیدا وي خوک هوبنيار نو خبر خلاصه
څکه هوش په تريخو څاخکو باندي چور کرم
په مسجد کې که مطرب او ساقې نه وي
وايه چيرته نو خدای نه شته چې حضور کرم؟
که دي لا ليدلى نه وي خدای په ځان کې
واخله جام چې مُکدرې سترګې نور کرم
د دوزخ او د جنت کيسې دي پرېرده!
پياله واخله چې قطار در ته د ټور کرم

ساقې وايي ړنګه زه بنه که پې مخي؟
که مې زډه شي سور جنت در ته تنور کرم

★★★

گوندي په خوب کې دې ژړلي دي نن
چې نن له سترګ پربوتلى بنکارم
په هیخ بازار مشتری نه لرمه
ستا اسوېلو آزار وهلى بنکارم
زما جنازه ستا اننګو کړي ده
د زنخدان خاه کې لويدلى بنکارم
د عشق شهید يمه مزار نه لرم
د جنتو دوزخ سیزلى بنکارم

ړنګه فلک ارزان پلورلى نه بې
د زلفو تار سره اوبدلى بنکارم

★★★

اور دې دا میخانه واخلي، د شرابو خوند يې نه شته
 مر دې دا محتسب هم شي، د حسابو خوند يې نه شته
 بیگا شیخ راته په سترګو، سترګو سترګو کې خه ووې
 ساقی دواړه میلمانه کړه، د كتابو خوند يې نه شته
 چې پیالې په کې نڅېري، هغه مې هغه شراب را
 د زاهد لوظونه ډېر خو، د ثوابو خوند يې نه شته
 د دې ژوند په بنواو بدوكې آرامه زړګي نه شو
 د ودانو زړه چاودلی، د خرابو خوند يې نه شته
 چې د ژوند په سیند لاهو دي، خه قرار خه ناقراره
 د شبنم کيسه ده ورانه، د ګردا بو خوند يې نه شته

ړنګه ډېر ساقی پیدا کړل چې دا زړه زما تسل شي
 بنکلو حورو يې لمبه کرم، د ترابو خوند يې نه شته

★★★

زما نه وراندي زما سبورى آيىنه بىكلە وي
د مخ سحر دې چې د زلغۇ تىرە شې بىكلە وي
د مىنى بىنار دې سپورمى نه لرى او لمرنە لرى
پە دې كوشۇ كې اغزى تىرىپى مې سرپىنه بىكلە وي
دلته آذان له مىكدى نه، له پىالونە راھى
زما تندى د ساقى سترگو پىمانە بىكلە وي
د مسلمان د لباسى ايمان د رىنگ غوندى دى
د تا سلگى چې يې زما لمبه سينە بىكلە وي
ملا مې د مىنى د سپورمى غوندى ماتېرىي حكە
د نن سبا لوطونە مات د وخت شېنە بىكلە وي

د رىنگ د ماتې چوانى غېر د مات رباب غوندى دى
خنگە به مىستە شي چې تارىپى اندىبىنە بىكلە وي

★★★

چې تخييل دي نبض د مات زره د ارمان ونيسي
 هلته مې ستا د اندېبننو خې گربوان ونيسي
 لنده شي ساه مې ستا د نوم د اخستنې سره
 لکه بې کسه يتيم خوک په هر تاوان ونيسي
 د رباب تارنه راخي داسي ستا د زلفو ورم
 گوندي کوڅي د چا اغزي په ګلستان ونيسي
 د محشرونو کيسې نور په اورپدو نه ارزي
 پاتې رومال که خوک په سترګو د جانان ونيسي
 په تورو شپو کې غبرول شپيلې د تورو برخو
 چې غلى عرش د تا د نوم سره افغان ونيسي

غزل د ړنګ خې خې کړي تخييل د پرخې
 لکه سپري کې تانده ګل رنګ د خزان ونيسي

★★★

تار د زلغو له سپوردي نه پريوتلى و په زمکه
مستو جور کرو تري ستار او زاهدانو لار کړه ورکه
ړنګ او بدل په خپل ديوان کې سياهي د هغوزلغو
کله جور شو تري غزل او کله عشق نه په کې کرکه
کله خوب و، کله هوش و، کله زهر کله نوش و
کله می و، کله جام و، کوثر کله هغه تُرکه
کله کفر کله دین و، کله لار وه کله سحر
ميغانه وه که مسجد و، له کوم جامه تپوس وکړه

ړنګ ولاړ و، د منصور او د خيام د کوڅي منځ کې
چا ويں چې مسلمان دی ما وي کفر سرې غوڅ کړه

له الاسته بهدونکو، د ليدو باران ته لاس کړه
د وختونو سمندر کې د خپو ګربوان ته لاس کړه
که قطره شوې په دریاب کې د اوږدو سره روان شې
که کوم خاځکۍ شوې په شګود عدم مکان ته لاس کړه
د ساقې له روح جوړ شوي ته شراب او مستي بنائي
د پیالو سره روانه اوږد پیالو جانان ته لاس کړه
د جنون او ليونتوبه ډارېدل واړه جنون دي
د زړگې په وزر کښې کور د لامکان ته لاس کړه
په کوکار شه او په ساندو نه له عشقه نه له مينې
چې عشق وکري غم هلتله، ته هغه افغان ته لاس کړه
د خپو غوندي نيمګړي الوت نه وي د دې مينې
په "يا حي" او په "يا هو" کې د آسمان آسمان ته لاس کړه

ړنګه وشلوه ګربوان خپل زړه بهر کړه له سينې نه
انا الحق کيسه رسوا کړه، د سبحان مکان ته لاس کړه

★★★

كله د تشن جام غوندي سينه د چا کنده شي
كله په غورخنگ شي او آسمان پوري هم بره شي
كله داسي کپري، داسي نه کپري، پوهېرم نه
هو په ما قيامت شي چې مې خيال د چا ترسه شي
غم د خلکو لار شي او کوترو غوندي راشي بيا
ما ته مې د غم مرغه بې لاسه او وزره شي
واچوه شراب ساقي چې دېر دا غم زغمي نه شم
زېر شي رنگ مې چير ته چې د عشق کومه خبره شي
کاش چې عشق عاشق سره د غم غوندي وفا وکري
وزاري خندا کې هم خندا بې هم نظره شي

ای د پنگ سپيره غزله مست شه په شرابو کې
وکړه منصوري ناري چې عشق هم در په دره شي

★★★

پوه شه !

پښتو ویلو وخت دی
پښتو کولو وخت دی
ای لراو بر پښتنو !
د ډالېدلو وخت دی
يو شئ ! يو کېږئ که نه
د ورکېدلو وخت دی
سپورمی ته ونه ختو
کرخو ختلو وخت دی
لاس دي مړوند کې مات شه
د خه لیکلوا وخت دی
لیکل خوداسي لیکل
«د يو کېدلوا وخت دی»
د مرګ په خوب ویده يو
راويښېدلوا وخت دی
غلامي خوب د سحر
بلال کېدلوا وخت دی
د يو پښتون په آذان
قامت کولوا وخت دی

خان په جهان ومنه
په تا ژړلو وخت دی
اغیار چې تا پېلوي
په سر ختلو وخت دی
په تېر دې اور بله وه
تاریخ او بدلوا وخت دی
د «ړنګ» یتیم او لس ته
د لار بنودلو وخت دی

د دوزخې پښتو نور
جنت ته تللو وخت دی

★★★

آدمه ! تا چې خه گلان کرلي
هغه گلان لا چا رېبلي نه دي
د تا گناه او خطا پاکي شولي
زمور سجدي لا چا منلي نه دي
گني دا ټوله کيسه مور ته وله
څوک له جنته چا شړلي نه دي
زه دې دوزخ او عذاب نه منمه
مور د تقدير پانې ليکلي نه دي
زه د آدم گناه منلي نه شم
منم نه خه چې ما ويلى نه دي
زه دې جنت کې نه په خنګ کې اوسم
ما پې دوزخه خه ليدي نه دي
انکر نکير دفتر ته اور واچوه
څوک مو په منځ کې او سپدلي نه دي

در نه د رنګ پښتون جنت کې غواړ!
پښتون ته چا لا تیت کتلي نه دي

★★★

گوره ! راته مه وايه پخلا به شم
ووايه، دتا ومه دتا به شم
تللي که آسمان ته ومه را به شم

وردم د گل چا له گل بيل کري دي
چا له ستورو خان ته امبل کري دي
زما آسمانه ستوري دي يم ستا به شم
تللي که آسمان ته ومه رابه شم

زه په تا، په مينه دي باور لرم
نه لرمه صبر دا هنر لرم
صبر صبر صبر کي فنا به شم
تللي که آسمان ته ومه رابه شم

ميني تقديريونه سوزولي دي
ميني له آسمان ستوري راوري دي
مره به شم خوياده په وفا به شم
تللي که آسمان ته ومه رابه شم

ميني زما ميني پښتنې زما
تا نه خار شه ويني پښتنې زما
مه اوړه له پنګه نيمخوا به شم
تللي که آسمان ته ومه رابه شم

★★★

بيا د ليونتوب خپي په سور شولي
بنار د تخيل ته "پرخي" اور شولي
بيا دي د هېر شويو بنگرو سور سره
سور د اسرافيل د زړه په کور شولي
بيا دي د عزت ګربوان را خيري کړ
عشقه زوروړه بيا په زور شولي
غږ د بغاوت و چې پښتو سره
خنګه په کوم خال د "پرخي" تور شولي

وخت چې دي را يادي راته يادي کړي
پنګه د زغم ډک جام وي نسکور شولي

★★★

د شيدو غانونه گرخوي په ژامه
د نامه گنده بي هغسي وي خامه
استنجا کې به دعا د استنشاق کړي
لوی مفتی شي چې په سر کړي خپل عمامه
د ايمان او کفر مهرې په لاس کې
چې پښتون مشر پري خنګه کړي بدنامه
الا الله ته دي پرېږدي نه لا الله کې
بس په بشخو پسې نښتی بي امامه
ستړګې پرانیخه د وخت خنې خبر شه
اسلام نه شي په اودس باندې تمامه

د مچي څالي ته مه وره ړنګه گوتې
ګني غوځې به کړي لاندې ستا د نامه

★★★

ساقی وختونه میخانی کې هم تېرىپري نه اوس
زاپه غمونه په شرابو هم ھېرپري نه اوس
دا غملپلى نازولى غم د تللى جانا
وينې د زړه غواړي پیالو باندي ڪمپري نه اوس
زه او بايللي څوانې تل په ننواتو ورڅو
بې پښتو سترگې زما په خون باندي ۾پري نه اوس
کاش چې وفا دې د یادونو هم د تا غوندي وه
وسوم لا نوم دې له سکرو زما ورکپري نه اوس
لكه چې خدای او خدایي له یو بل بېله نه شي
روح مې وتلى، ستا روح، زما له زړه پېلپري نه اوس
ساقی شراب را کوه در د میخانی مه تړه
بې ستا اسرې نه زما بل چېري شپه ڪپري نه اوس

د مره کېدو مې د لوپدو مې پروا ته مه کوه
څوک شته د ړنګ، څوک يې په مرګ باندي څورپري نه اوس

★★★

زمور مثال په اوسنی آسيا کې
سره غونبه سپيو د قفس په خوا کې
که شو هدوکي هم خلاصي نه لرو
سپي هم کيدى نه شود سپونخا کې
دا د سياست او د قدرت جگړه ده
مور د خرګوش په خوب ویده دنيا کې
يونه شو، نه شويو کېدلې، نه شو
ورک به شوژرد پېت غليم بقا کې
سپي مه شه خو په لاس يې غابن لگوه
د سپو په جنگ کې د کوتري غپا کې
د سر سپې مو په سرپاتې نه شو
دله ديوث مشران شول پښتونخوا کې

بيا به تاريخ بيا به تير وخت را نه شي
ړنګه راوين بن شه نن شه نن په خوا کې

★★★

چې په کلي کې سرنه وي، کلې قول پارچه پارچه وي
موده وشهو چې پښتو مې، له بچو تويه تويه وي
لوپته مې په اغزو کې د اغيار راګيره نه ده
د دي نن له پښتنو مې رنګه بنګه ماتيکه وي
د يېرب باده خوره ده، د پښتو په درانه جام کې
ما دا دواړه خرڅې کړي، چې د چالاس کې سکه وي
ای د «رنګ» د پلرو کوره، ما رنګ کړي یې په خپله
د پښتو د مور لمنه له پښتون لکه لکه وي

رانه تللې خپه شوي، پښتو بیا کلي ته راشه
چې شمله د پښتون هسکه، پښتنې درنه پتکه وي

تخيل چې د مړو سترګو زما په سر شي
آوازې د مرګ مې پورته له هر در شي
لا ژوندي يم ما په مړو حساب نه کړئ
جنازې د عاشقانو هر سحر شي
هغه مې چې د ساقې له گوتو خاخې
مرګ ته ساه ورکړي اعجاز شي او هنر شي
څو چې شپه په میخانو کې سبا نه کړم
سوزوي مې لمرد چا د مخ قمر شي
عاشقان په ژوندو چا شمېرلي نه دي
د بانو له زور که کله څوک خبر شي

ړنګ د تا په عشق کې مړو کې حساب شو
فال به نیسم که دې بنکار په شوخ نظر شي

★★★

مات شولي پرهرشولي، لاري در په در شولي
لري له دلبرشولي، ميني زما، نظرشولي
خاوري مي په سرشولي

ستا مسکا يې واخسته، نم يې در ته پاتي کپو
ستړګونه بې پريوتې، غم يې در ته پاتي کپو
بې اسرې، بې در شولي
خاوري مي به سرشولي

چېر ته به ته لاره شي، ټول جهان دی زره زما
ستورو ته که لاره شي، ټول آسمان د زره زما
لاره په سفرشولي
خاوري مي په سرشولي

لاره شه خوياد لره، چېر ته یو مين لري
ساه يې ته يې، ژوند ته يې، دلته یو غمنج لري
سوی زره څګرشولي
خاوري مي په سرشولي

★★★

زره سره مې مه گنډه دا تارد زلفو خام وي ډېر
پام چې جام اوچت نه کړي، د مینې جام بدنام وي ډېر
دلته د بلال آذان، د چا د بنګرو شور کې وي
دلته خال کعبه شي خو طواف لره يې دام وي ډېر
پام کوه چې دلته د کوثر ساقې خپل جام سره
سر له تنه غواړي که دې تنده د دې جام وي ډېر
عشق د پتنګ سر خورل دي، عشق د شمعې زره سوزل
عشق کې منصورې ويبل وي، هر منصور ناکام وي ډېر

عشق به دې لمبې کړي رنګه او لمبې ايرې شي بیا
باد به دې ايرې یوسې، مړو ستړګو ته دې پام وي ډېر

★★★

ليونى ولس

د دي ولس د ليونتوب خبره پنهنه نه ده
د خپل وجود ذبحه کول ورته حلال بسکارېږي
هغه جنت دي د دوزخ په مليو لوپه شي
چې زما په وينوي په حورو کې جمال بسکارېږي
د لوی خښتن دينه! دا چا دي تیکه سر اخستې
چې ستا په نوم باندي وژل ورته کمال بسکارېږي

"ړنګه" د سپيو سره حشر به هغه مفتۍ شي
چې په مسجد کې مې سجده ورته وبال بسکارېږي

★★★

رانجه په سترګو دوه لاسه مه وھه
په خامو شونڊو دنداسه مه وھه
مین ظالم وي دېر به پاتې نه شي
سره د سرو شونڊو د پاسه مه وھه
چېچل په غابن د سرکو شونڊو توبه
سره مرچکي په پتاسه مه وھه
په يارانه کې خو بنگړي ماتېږي
هومره غوصه ! دېگ په کاسه مه وھه

عُشر کې رنگ غريب ته شونڊي ورکه
دنيلام غبر په نخاسه مه وھه

نخاسه (عربي)= بازار

★★★

د آسیا د تاریخونو روح او څان افغانان
د ننگ په کار کې یو آواز او یو ارمان افغانان
سترگې تاجک، ازبک ليمه
جانان جانا ان افغانان
وروزې بلوچ، ازره بانه
قربان قربان افغانان
کجل ترکمن، پکتني رانجه
حسن دوران افغانان
هر یو توکم، زما همدم
دین وايمان افغانان
له اول ول، وي به تر تل
پردي جهان افغانان

د آسیا د تاریخونو روح او څان افغانان
د ننگ په کار کې یو آواز او یو ارمان افغانان

★★★

سترگو کې او سېرىي، د اشنا کيسىپى همدومره وي
 پېپۇھى پە گۈربان د چا، وفا کيسىپى همدومره وي
 پل لە كاروان پاتىپى شى پە نرمۇ نرمۇ خاورو كې
 مرگ و ژوند يادپىرى خورنىتىا کيسىپى همدومره وي
 پاتىپى نه شوه لارپا، ما يې دېرلىن تە وزېرل
 گل سره د پرخى او سبا کيسىپى همدومره وي
 يوبى تە چىپى وسوزىي، د شمعىپى پتنگ مىنە دە
 عشق كې د لوظونو د بقا کيسىپى همدومره وي
 تولىپى نه شى، خومرە چىپى د مات زەرە توقيپى تولىپى كېرى
 مىنە كې د پاتود دنیا کيسىپى همدومره وي
 زە او تنهايىي زما د اوپىنكوسە وزاربو
 نه ووچىپى لە زەرە نه، د زەرە کيسىپى همدومره وي

رېنگە چا تە مە وايە چىپى خومرە پرىپى مىن يې تە
 وسوزە پە زەرە كې د وفا کيسىپى همدومره وي

★★★

نه د ملا نه ده صوفي منمه
 منم د زره د ليوني منمه
 نه د جنت نه د دوزخ سري يم
 د جانان سترگي انتگي منمه
 نه يم زاهد چي په دار دار اوسيبرم
 نه يم کافر چي سپين سترگي منمه
 نه د هوس نه د بقا له پاره
 تورو خالونو فلسفي منمه
 خوک به خدای، دي او په هغې کې گوري
 زه يې د زره له اسوپلي منمه
 ما ته مُلا د خدای لار مه رابنيه
 زه بې مکان بې لاروي منمه
 منم چې ته د "اېي څې" سري بې
 د عشق خبرې بې لفظي منمه
 کعېي ته مه څه ولې هومره مزل
 مزل چې زره په لور کوي منمه
 کله پيالي د بغاوت پورته کړه
 د مست ساقې سترگو مستېي منمه
 نه وايي خدای چې ته زما له روح يې ؟
 ځکه ځان پورته له هستي منمه

رنګه خبرې د عشق پتې بنې وي
 خوستا په عشق کې رسوايي منمه

★★★

د قدرت د تبرو يووالی

نه، سرونه نه ماتېري
چې دوه خرونه سره مست شي
ملتونه خاورې کېري
د قدرت تبرې چې پست شي
بيزو خويه رهبر داسې
لكه توره چې له جست شي
د ناپوهه ولس، مشر
د شيطان له سوتې هست شي
پتې ستړگې پسې درومې
د راندو لاس ته چې دست شي

يرغمل شي رنګه پوهه
چې جاهل جاهل همدست شي

★★★

سربدال سروم، بنايستو پسي تلم
 خپله بنايست ومه پردو پسي تلم
 گمان مي دا چي دلرپور په سر څم
 نوروم، مجازر پلوشو پسي تلم
 په هر تصوير کي تصوير او مصوّر
 پانده لиде ول آينو پسي تلم
 خپله کلال ومه کوزه او خته
 د بل نسکور، ماتو کوزو پسي تلم
 د حق له "پو" نه حقیقت ومه زه
 د عقل ګوډ خره افسانو پسي تلم
 د مینې "م" ومه "يا" "نون" ومه "ه"
 د نفرتونو فلسفو پسي تلم
 حسن خاموشه وي د ګل په مثال
 د خط و خال شور او لمبو پسي تلم
 که د منصور د دعوا نبض وګوري
 عرش يمه، دي خاورو سپېرو پسي تلم

پنگه دوزخ چيرته جنت او انسان
 د خالق روح وم خلقتو پسي تلم

★★★

برخي زما د زلفو شپولاس کې دي
دلر ختل دي دكتولاس کې دي
ته به له ناز مخ ته لاسونه نيسې
بنکلاوې ستا د پتېدو لاس کې دي
د مین زره ماتې نسکوري پيالي
په شوندو زلفې پربوتولاس کې دي
د زني خال کې دي ورک زره لټول
چېر ته چې ستوري ورکېدو لاس کې دي
نادان هوس د زلفو دام ماتوي
عقلونه خام د شوندو سرو لاس کې دي

د رنگ د خيال هنداره، ستا ډکه ده
غزل ليکل د خاطرو لاس کې دي

★★★

زه، د خالونو د شمېرلو په هنر پوهېرم
 له شوندو جام د اخستلو په هنر پوهېرم
 د انګود سپينو زرو نه روئي جوروم
 په يوه روئي د خان پلورلو په هنر پوهېرم
 په تېره زره د معشوقو ورته بانه تېزوم
 زه د خنجر د نازولو په هنر پوهېرم
 پېزووان ته وينې ورکوم چې پښتنه سیاله شي
 په خپل فتوا ځندی ختلو په هنر پوهېرم
 اوږبل ته چل د خرڅوښیم وړمو سره زه
 په پرهر زره مالګه و هللو په هنر پوهېرم
 د چا د مړو سترګو خپو ته توپانونه راویم
 په مړو ژونديو د وړلوا په هنر پوهېرم
 له تار د زلفونه رخسار ته تور کفن جوروم
 زه د رسمونو ماتولو په هنر پوهېرم
 په صحيفو د سپین جبین باندې حلال ليکمه
 د عشق مذهب اعلانولو په هنر پوهېرم
 ...سيورو کې زه د دوزخونو زخمی زړونه ساتم
 د شوندو نښو د ساتلو په هنر پوهېرم
 د ئېږپښتون ته خه د مینې آيتونه راویم
 د میخانې د آدانونو په هنر پوهېرم

←

خپله پگري د عشق د زلفو سره کلکه ترم
د نفترتونو ورکولو په هنر پوهېرم
د عشق فتوا ده چې د رنګ غوندي پيالي پورته کړه
نشه نشه جنت ته تللو په هنر پوهېرم

★★★

بي پښتو پښتون نه هغه پنجائي به
چې دا دوه شلې کلونه ترې فرياد کرو
شمله جګه، غټه بریتونه په کار نه دي
د پښتو په تا کې خه دي چې بي ياد کرو
احمدزې او دراني، دا زې زې ډېر دي
دي بشاغلو بشار او کليو کې بریاد کرو
ليونتوب مې زمانې کې په هر خوله دي
چې نه خدای او نه بندې په زړگې بناد کرو
ز مور سترګې له ازله سري سري نه وي
په سرو وينو کې انځور د وخت جlad کرو

"ړنګه" خو چې دا ويده پښتون ويښ نه شي
هر ساعت به جنازه د خپل مراد کرو

د خدايانو بازار

هنداره گورم چې يوه شبې په خان و خاندم
 په عقل مينه په مذهب کې ورک انسان و خاندم
 عقل مې و تري په يو زنځير او مينه په بل
 زه په جنت کې هم شلبدلي خپل ګربوان و خاندم
 هنداره گورم خولوگي لوگي هر خه بشکاري
 په سوي عقل سوي مينه او ايمان و خاندم
 خوک خدايان خپله جو پوي خوک د چا خدائ شي خپله
 زه هومره ډېرد خدايانو په دوکان و خاندم
 په يو وزر باندي رسپري منتها پوري خوک
 د چا د خط و خال د مينې په فغان و خاندم
 انسان په عقل ځناور شو عجبيه نه ده دا؟
 زه په بيزو له کهول پوهانو د زمان و خاندم
 که يې هنداره د پردي خښتن توپه توپه کړه
 زه به په ستر مفتى د کلي په وجودان و خاندم
 هر چا په هرنګه انسان او خدائ ډال کړي ئخان ته
 له درده زه په دغه ګټه او تاوان و خاندم
 هر چا تروسي د دنيا او دين په نوم پلورلم
 اسيير مرغه و م د قفس په شنه آسمان و خاندم
 لکه ملا چې جنازي باندي یاسين و واي
 "رنګه" افغان ته دي، په چغو او افغان و خاندم

★★★

مينه چې نه وي بيا ايمان چېرته دی
 انسان بي انسنه نو انسان چېرته دی
 په درد د چا چې دردمندېږي نه خوک
 د ژوندو یون سره روان چېرته دی
 کافر بي وګنيء د زړه په فتوا
 داسي مؤمن او مسلمان چېرته دی
 په تار د زلفو چې ځندي نه شي نو
 هغه منصور د خپل جانان چېرته دی
 چې قرآن واپه د ليلا توري شي
 داسي مجنون د دي دوران چېرته دی
 مينه د لمر په سوزېدو کې گوره
 عالم سپورډي پسي روان چېرته دی
 مينه مظهر د لوی څښتن د جبین
 حسن هر چا ته نمایان چېرته دی
 هنر د مينې خاوره نور جوروي
 فرق د بنده او د سبحان چېرته دی
 مينه ذري نه کاينات جوروي
 د عقل خره هومره توان چېرته دی
 مينه کې وخت له معما نه اوخي
 قاب و قوسين چيرته زمان چيرته دی

←

جنت دوزخ هم په روبي نه پېري
چې د جانان نه بل خه گران چېرته دی
مینه وزر دی عرش نه پورته تللو
مینه کې وخت او هم مکان چېرته دی
کيسه د مینې ده بل خه نه شته دی
آدم غنم او هم شيطان چېرته دی

ړنګه کيسه ده خاصه عامه نه شي
چې هر سامع دي نکته دان چېرته دی

★★★

شته دی خوک په ميخانه کي؟ چې په ما باندي ثواب کري
 په شراب کي مې اخته کي بيا مې اور باندي کتاب کري
 بيا مې توکۍ توکۍ سوي بدن ميو باندي غور کا
 بيا مې وارتوي لمبو ته دو چندان ثواب حساب کري
 چې زه نيسټ شم ميکده کي، د ساقې په عشق به هست شم
 په پیالو کي به اوسبرم، هست به نوم زما شراب کري
 د رندانو په محفل کي به زما پیالي جنگبرې
 خوک به کفر را ته وايې خوک کوثر را ته خطاب کري
 ژوند هغه چې خوک شراب شي د ساقې په شنه پیاله کي
 نه خواړه تانده انګور چې مچان خور پې خپل لعاب کري

که ساقې ته رسپدل وي د عشق ژرنډه کي خان دل کړه
 خو هستي خپله پنګ نه کري عرش ته پورته خوک تراب کري

★★★

لکه پتار يې په خټک جوړوم
له ماتو تورو څوان هلک جوړوم
د عشق او عقل له انګورو څخه
د رومي روح او د خټک جوړوم
د زلفو تار او د بانو په ستنه
ړنگې پښتو ته غزل کلک جوړوم
چې د پښتو ناوکي سیاله کړمه
د نظم مخ ته يې نمک جوړوم
څو په سجده شي هر کافر د پښتو
په صحيفو يې ورته شرک جوړوم

که لرا او بر جاناں پښتو هېره کړه
ړنگ ته مزار له لمبو ډک جوړوم

★★★

د غرڅه په شان یې سترګې په رانجو دي
د زمره په شان درانه په تاریخو دي
هر پښتون نوي صورت د يار د حسن
يا غزلي چا چېړلي په نغمو دي
چې یې وچو وچو غرو کې گلان نه شته
دوی غایبول، رمبل، چمبېل د سردره دی
ستاري د پښتنې کوچى لمن کې
که خالونو راغونه شوي په جرگو دي
قصیده ده رباعي ده که غزل دی
که نالوست پښتون خبرې په پښتو دي
د بودا غوندي یې ډوب شي تخیل کې
انځورګر یې بنایستو ته په کتو دي

ړنګه! خنګه به بدرنګه شي پښتون ستا
چې "ارباب" د رنګ "باچا" د غزلو دي

ارباب=ښاغلی حمدالله ارباب

باچا=ښاغلی هارون باچا

★★★

خلک د عقل پسې تلل زه د وفا پسې تلم
ঁকه ټول بل خوا ته روان ول خو زه تا پسې تلم
بنکارېدم چا ته مسلمان کله کافر بنکارېدم
کله به تلمه زه مسجد کله مینا پسې تلم
په گل اغزو په میکدو او په پیالو کې ته وي
ته په هر خه کې بنکارېدي ঁকه هر چا پسې تلم
تور دي د مينې خومره خور و چې کوثر به نه وي
زه د منصور له نسله وم د هر رسوا پسې تلم
مزل د عقل د خره چرته او د عشق د دلدل
د تريخو ميو په وزر دي منتها پسې تلم

"رنګه" په مينه کې ودان شوي خو هوس بنکارېدو
ঁকه پتنگ شوم په لمبود درد دوا پسې تلم

★★★

پښتنې پېغلي (ملا لي)-!

غورد اثر لري بلاله يې ته!

ای پښتنې پېغلي ملا له يې ته!

درونډ دي خادر له دغه شين آسمانه

د توري پړک دي له دي لم روبنانه

د پښت تاریخ د زموږ ځاله يې ته!

غورد اثر لري بلاله يې ته!

ای پښتنې پېغلي ملا له يې ته!

لاس کې انوار لري موسى پښتنې

د آسمانونو مسيحا پښتنې

د جهالت تيرو مشاله يې ته

غورد اثر لري بلاله يې ته!

ای پښتنې پېغلي ملا له يې ته!

د سر په بيه مينه مينه کوي

د خدای رسول سره له دينه کوي

زما عايشه د دين جلاله يې ته! ←

غبرد اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلي ملاله يې ته!

کله نازو شې زرغونه شې کله
د پت پتنگ او هم ډېوه شې کله
ثانۍ دې نه شته يې مثاله يې ته

غبرد اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلي ملاله يې ته!

د نورو خلکو نارينه نه نره
د ننگ مورچل هر يرغلگره لره
د "ړنګ" وطن بدر جماله يې ته

غبرد اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلي ملاله يې ته!

- د ميوند د ننګيالي ملالې د حماسي ۱۳۵ مې کلیزې په ويړ، ملالې رح او تولو افغانو او پښتو پېغلو ته ډالی.

★★★

د ليوني ايلتى

پيل د هستى د يون، آدم غنم دى
 دلته كوم چل د چا په ما منم دى
 كيسه ده توله د سپيدلى آدم
 بير په كې تول هغه نازك صنم دى
 جنت ته ئىكە خوشالپىرمە نه
 بنستى د تولو عذابو او غم دى
 زما بابا دى آزمويلى جنت
 اول چى غم و، په آخر خەسم دى؟
 بىيا به كوم جام ته لاس ورپوري كېمە
 بىيا به مې وشري چې كار ناسم دى
 لا به مې حورە بنكلې كېرى نه وي
 چې كوم ملا ددى جلى همدەم دى
 بىيا به شيطان د خدای جنت ته راشى
 واينى به «دا د خوشالو اودم دى»
 زە هە سادە پىنتۇن غەم خۈرپى
 چې لە ازله مې ليدۇ كې نەم دى
 بىيا به مې وشري لە خېل جنت نە
 او بىيا به واينى چې انسان مې گەرم دى

... بیا به سرتیقی فربستو ته شمه

خه دی اشرف مخلوق کې پاتې برم دی
بیا به لعنت امیل خبتن پیدا کړي
گوندي دا ځل انسان ته دا کرم دی

ای لپونو ! ای سر ببر پښتو

واورئ له چا چې لاس کې جام د جم دی
نو واخليء جام چې ټوله دا کيسه ده
اول کې غم په منځ آخر کې هم دی
ئخار کړئ له یو بله دا پاتې سلګي
مینه بنایست لکه په ګل شبنم دی
مینه د خدای نوم او د خدای هستي ده
مین دوزخ جنت له غم بې غم دی
مینه کې روح د خدای وصال ته رسی
مینه ازل مینه ابد، دا دم دی
مینه کې دوه نشته یووالی دی تشن
مینه کې خدای کوم دی او کوم آدم دی

«رنګه» د عشق رازونه مه راسپړه

چې خال خال دلته خوک د عشق محروم دی

★★★

خيرې گربوان کې چې ساره بنکاره شي
 رنگ به په رنگ کابل کې خه بنکاره شي
 د تاله سترګونه پريوتني يمه
 خه به په اوښکو کې اووه بنکاره شي
 په تور د مينې دې رسوا شوم هسې
 لکه رانجه چې په لېمہ بنکاره شي
 معشوق که خومره کبرجنه شي خو
 کله ليده په مخ درانه بنکاره شي
 خندا د ناز دې اثر هومره لري
 مسکا په مخ دا ستا د مره بنکاره شي
 د گل په مخ پرخه د گل اوښکه ده
 څاځکي کې یوه نړۍ خواله بنکاره شي

قلمه مه خېړه د "رنگ" زخمی زړه
 په کې به مات د چا بانه بنکاره شي

★★★

چې در ته گورم تخيل زما غزل غزل شي
شمعه شم و سوزپرم رنگ زما بدل بدل شي
شمه هنداره، تا ته گورم، تا کې قول شمه ورک
او هر ذره مې ستا ذري ذري ته غل په غل شي
خيال ته وزرد هما واغوندم چې تا ته درشي
تاو شمه، مات شمه، سکاره شمه اوربل اوربل شي
لمر شم چې پرخه دې د شوندو درنه غلا کرمه زه
خوشم شبنم ستا په گړپوان ذري ذري تل تل شي

لکه خالونه دې په مخ "رنگ" رنگ ذري ذري شي
چې په محفل کې دې په غلا را ته کتل کتل شي

★★★

.....پښتو ژبه مې

اغزي خورل د اوښي کار، لکه پښتو ژبه مې
 چېرته پاسته خلک د نيار، چېرته پښتو ژبه مې
 نه معشوقه شوه نه دلدار، سره پښتو ژبه مې
 خپلو پردو سترګو کې خار، بدہ پښتو ژبه مې
 نه د ليکو شوه نه گفتار، وړه پښتو ژبه مې
 پاتې بدرنګه بې سينګار، لته پښتو ژبه مې
 خپه نغمه د مات ستار، خوره پښتو ژبه مې
 څېړر په مخ، پرهار پرهار، لمبه پښتو ژبه مې
 د خوشال خان د سر دستار، درنه پښتو ژبه مې
 خرڅه شوه سپکو په بازار، نره پښتو ژبه مې
 یتيمه لراو برې پلار، خپه پښتو ژبه مې
 له هر درسله په کوکار، څېړه پښتو ژبه مې
 د آريابانو مور او پلار، ژبه پښتو ژبه مې
 د ننګيالو تاريخ يادګار، زړه پښتو ژبه مې
 د سياستو په غشونې کار، غرڅه پښتو ژبه مې
 د سر سرو له لاسه خوار، رنګه پښتو ژبه مې

★★★

هومره غرور! خو په تا بنه بنکارېږي
تا کې ايري شوم تا ته خه بنکارېږي
رانه رخسار په پلو مه پتوه
بې له تا هېڅ نور ما ته نه بنکارېږي
دا غرځنۍ سترګې او مړه کاته دي
په سل پردو کې هم پراته بنکارېږي
په شونډو ته چې سالو و نازوې
زلفې د توري له غم مړه بنکارېږي

ته په دروغو ړنګ ته نه مه وايه
د تا صورت زما له زړه بنکارېږي

★★★

چې خې په تلو کې خپل هنر د هېروو را زده کړه
 د زړه بدل کې چل د غم د ورکوو را زده کړه
 د ارمانو ایرو ته خنګه طوفاني برخه شم
 د شمعې ژوند د خپل گوګل له سوزپدو را زده کړه
 چې د دروغو صحيفې مې له رښتیا خوبې وي
 په نن سبا را ته ژوندون په تشن وعدو را زده کړه
 چې بنه پري پوه وي او بیسا هم ورته سجدې سجدې وي
 په عشق کې داسې صنم چا ته جورپدو را زده کړه
 په کومولارو چې د کډې له دې چم تللي دي
 په هغه لارپاتې کېدل دې له وبرمو را زده کړه
 روح يې په رګ رګ کې چې خدای به چير ته ئخای کرمه زه
 چې را کې نه وي را ته خیال د بېلپدو را زده کړه

نه د ايمانه خلاصېدل نه له صنم غواړمه
 رنګ يم په کفر کې ايمان د اوسيپدو را زده کړه

★★★

زما دالست د جام مستي ده چې فنـا نه لري
 د "الـا الله" او "لا الله" هم هـيـخ پـروـانـه لـري
 چـا چـيـالـستـكـيـ دـسـاقـيـ جـامـتـهـ لـبـيـكـ كـرـيـ ويـ
 دـاـسـيـ مـيـخـورـ منـصـورـ تـهـ دـيـنـ كـفـرـ مـانـاـ نـهـ لـريـ
 پـهـ هـرـ ذـرـهـ پـهـ هـرـ قـطـرـهـ پـهـ هـرـهـ سـاهـ كـيـ سـاقـيـ
 كـهـ پـهـ هـزـارـ پـرـدوـ كـيـ پـتـ شـيـ پـتـپـيـداـ نـهـ لـريـ
 سـاقـيـ لـهـ چـاـ نـهـ بـهـ تـهـ كـوـمـيـ درـواـزـيـ بـنـديـ كـيـ
 سـتاـدرـتـهـ نـهـ شـتـهـ هـسـيـ لـارـ چـيـ مـنـتـهـاـ نـهـ لـريـ
 كـهـ دـيـ مـسـجـدـ كـهـ بـتـخـانـهـ يـاـ پـهـ بـلـ خـايـ لـتـويـ
 مـقـصـدـ خـوـ تـهـ بـيـ دـرـنـدوـ تـگـ خـهـ خـطاـ نـهـ لـريـ؟
 سـاقـيـ سـاقـيـ رـاشـهـ دـاـ قـولـ ضـعـيـفـ اـنسـانـ وـبـنـيـهـ!
 حتـىـ فـرعـونـ اوـ عـزـازـيـلـ هـمـ خـوـكـ بـيـ تـاـ نـهـ لـريـ

دـرـنـگـ بـهـ وـنـهـ منـيـ دـاـ چـيـ كـيـسـهـ خـتـمـهـ كـرـيـ تـهـ
 تـاـ چـيـ منـيـ هـغـهـ اـحـمـدـ اوـ مـسـيـحـاـ نـهـ لـريـ

★★★

عقل مېچنه کې دل شوي وار په وار بنه دی
د مينې کار دی ياره، عقل خوارو زار بنه دی
مزل د زلفود تالونو سره زره ته پېړده*
عقل چنده، زکات او عشرته او زگار بنه دی
منم شمېرل یې د خالونو یوڅه عقل غواړي
نه نه خراب د مخ خالونو دغه شمار بنه دی
پرون روزه مې میخانه کې په پیالو ماته کړه
کله مفتی، زاهد، ملا سره دیدار بنه دی
عقل حرام دی ځکه لارد میخانې لټوم
ذره ذره عقل شرابو نه خار ځار بنه دی

ساقې ويں چې «ړنګه» هسي زړگی نه در کوم
يو ارتې غارې، سربېر ليونې يار بنه دی

* پېړده = پېړدہ

★★★

هم له تودو هم له سپو را ووځو
 د تاریخو له څولنو را ووځو
 د وخت جلاد را ته څندي جورېوي
 د عزراييل له ارادو را ووځو
 هر خو که مونږه مړه کوي دا خلک
 موب به له هرو هدیرو را ووځو
 چې پې شړلي له بنارونو یو موب
 لکه اغزي په دښتو غرو را ووځو
 د نازولو تمه نه لرو خو
 په خه له خپل کليو کورو را ووځو
 تا ته به موب اغزي د سترګو بنکارو
 خو موب بشکلا یو په رانجو را ووځو
 په ټيقو سترګو را ته مه ګوري چې
 په یون د سترو پښتنو را ووځو
 که یو خوشال او احمدشاه پیدا کرو
 ساه شوله تورو تورو زړو را ووځو
 غلیم که پوه دی موب کم عقله نه یو
 خو څنګه موب له خپل پښتو را ووځو

خاورې به شو خو واوري ورک به نه شو
 ړنګه په ننګ له جنازو را ووځو

زه به جنت ته هم پښتون په نوم ځم
دي دين، مذهب د دي قانون په نوم ځم
د تاله دين به خوارلس سوه کېږي
زه د آدم پېر مسلمون په نوم ځم
هسي به دېروي په جنت کې راتول
زه به د پت او ننګ د یون په نوم ځم
که غواړم هم کافرېدلی نه شم
زه د ايمان نه جور ژوندون په نوم ځم
خلک دي "ړنګ" ته دا دين نه رابنيي
زه پيغمبر د هر زيون په نوم ځم

هغه وخت لار چې يې دونخ را تپل
جنت ته، پلار کور ته گډون په نوم ځم

★★★

چا وي چې چېر سپې دا اور سوزوي
د بنکلوا شوندي د زړه کور سوزوي
شيخ چې جنت وايي او شخوند تېروي
گوندي دوزخ به تشن دا نور سوزوي
تنکي شراب زما زاره زخمونه
ساقي ما ستا دغه تکور سوزوي
نن مې د ټول کلي په مخ کې بنکل کړه
په تشن لوظو دي ما پېغور سوزوي
چې به رښتيا سري شوندي را کړي که نه
دا نادان شيخ خو مې په تور سوزوي

پرخه د ګل يا ستا د شوندو په سر
نيمخوا پنځ دی چې هر لور سوزوي

★★★

لا هم ماشوم بې، د پنځوزرو ګلونو قامه
 لا دې خوک نه مني تاریخ، نه دې هویت نه نامه
 خوک دې ځانمرگي، دوزخي ژې، یهود یادوي
 سړي د ډېر دې خوپه سلو کې بې سل نافame*
 د غليم بنځې له سپومى پورته تر ستورو لارې
 زموږ سړي د خرو پر سرهي د حورو لاره
 را ته دې لرا او یا په بره کې رهبر وښي؟
 غلام غلام ابن غلام چې اړوې بې پانه
 د نوم، پګړي او د برپتو وزن بې پیل پورته کړه
 ساتي چوغکې، مړزان کوي د سپيو کاته
 بس چې خبره شي خوشال او احمد شاه یادوي
 پروت په پیتاوه کې او بولو وړي تري واړه کامه

پنګه! د دوى به د یووالې خبر چا ته کوي؟
 په توره سم شي د کېرو فکرو وګرو ژامه

*نافame=نافهمه، ناپوهه

★★★

بومياتوب

رهبري د هر سركوزي دنده نه ده
د اويو په زور روانه ژرنده نه ده
 بصيرت بويء که غواري بوميا شي
 هره پکه ټنده ستره ټنده نه ده
 د ملت ژغورل د وخت په حادثو کې
 زلزلو نه تېښته هر خوا مندې نه ده
 د شپانه کمال په غټو سپو کې نه دي
 خو د سپو وندې بېخایه وندې نه ده

سترو سترو پښتو تاریخ کې رنګه
 گوډاگو کيسه اوږده ده لنډه نه ده

★★★

سوله!!!

که ننگ پالی، نو همدا اوسم بې وخت دی
 جنت گتې نو همدا اوسم بې وخت دی
 نه دی بس! نه دی، خلوبېنت کاله وژل؟
 سوله کوي؟ نو همدا اوسم بې وخت دی!
 لا خو مورگانې بوري شوي نه دی
 خوناوي پېغلي کوندي شوي نه دی
 خوکوره لا هدیرې شوي نه دی
 کورته رائې؟ نو همدا اوسم بې وخت دی!
 د کب خواره شول ماشومان زمونبره
 خواره واره شول افغانان زمونبره
 له ژوو سپك شول انسانان زمونبره
 ژوند رابخښي؟ نو همدا اوسم بې وخت دی!
 توقې ټوچې شو، زړه دې نه سپېږي؟
 ژوندي لمبي شو، زړه دې نه سپېږي؟
 غوبنه چړې شو، زړه دې نه سپېږي؟
 د خدای منې؟ نو همدا اوسم بې وخت دی!
 د ستر ملت ستر تاريخونه سپك شول
 د سر سپي، شملو سرونه ورک شول
 ڏلت له اوښکو گړپوانونه ډک شول

دا ننگ گنې؟ نو همدا اوسم بې وخت دی!
 سوله کوي، نو همدا اوسم بې وخت دی

تش په مينه باندي خاورې گهر کېري
چې رانجه شي تېبره وړ د نظر کېري
خمر او سپي به په خه زده کړه انسان نه شي
خو انسان په لړ غلغلت باندي خر کېري
که دوزخ دوزخ لمبي غواړې جنت شي
د خليل د توکل په اثر کېري
د ساقې تر عرش لارديوه ګام ده
خو ترلاسه د مرشد په وزر کېري
که په ځان کې دي ورک خدای غواړې پیدا کړي
د غربې نواز د خاورو په در کېري

ړنګه سپي د در د واړه اوليء شه
چې د دوى له لاس زهر کوثر کېري

★★★

دلته بنگري دلته پازېب غلي دي
لا دا ختر رارسېدل لري دي
لا مې په لاس کې ستاد وينو بوي شته
لا د نکريزو رنگ ايستل لري دي
يوې سلګي پسي مې بله راخې
اختره تا ته مې خندل لري دي
مینې مو پېغلي راته کوندي شولي
د بنکلومخ ته مسېدل لري دي

رنګه اختر په افسانو بدل شو
رباب، منگۍ، حجره، بدل لري دي

★★★

كانه

کنداسو زامو کې چينج——ن غابېن پوبش د زر اغوندي
 خومره چې سېک وي د درنو پگړي په سر اغوندي
 گود خ——رونه دلته بوميا دي د تازی آسونو
 د پاچاهانو خول اکش——رد کلي خ——ر اغوندي
 په زړه داغلى غاتیول تښتی په مې——رو کې اوسي
 اوږپري د ناز ملن د بن——کلو په ګ——ودر اغوندي
 د وخت په تله نن درانه خلک چې سېک را خېژري
 مریومي دم جولا جامو س——ره ګ——وهر اغوندي
 د معجزو وختونه تېر دی خو دې پوند پښتونه
 ټیو مزاج——ه شېخ د سپین دلدل وزر اغوندي
 جګړه د فکر وه پښتنوون په کې ډال شوي و چې
 ډمان مشران شول او چ——ن د پیغمبر اغوندي

ړنګه راوینن نه شو ما ډېر په غور کې ووې ورته
 تول د دې——من دی خو جامي دې د دلب——ر اغوندي

دادا، بابا، نيكه او خپل وطن و پيژنه
پښتونه! ورور پښتون او خپل دېمن و پيژنه
چې يو نه شي کنداره! د خيبر سره په ننگ
پنجاب در ته ګندلي خپل کفن و پيژنه
فتوا ده چې یهود پښتون لا زبه دوزخي
ملبه پښتونستان له خپل لمن و پيژنه
خبره د باچا ده، د خوشال د احمد شاه
ليمه، سترگې، بانه د خپل بدن و پيژنه

ای رنگه کانه شوي، رانده شوي پښتنه
په خرو سپار رانده به خه ګلشن و پيژنه
کنداره = کندهاره

زما نظر په سېپلنو پتوه
سترهگي دې ما نه په کم خو پتوه
هومره چې بنکارم هومره نرنه يمه
مخ دې له ما په خه پلمو پتوه
دا خونې غشي داعشي باهه دې
د تورو ستړګو په رانجو پتوه
د ستړګو تور چې دې کعې شرموي
دا ګناهکاري په لېمو پتوه
دا بنارد حسن نه بیزاره کړو چا
کور د پښتو په نفرتلو پتوه

ړنګ دې بي زره دی ساقې پام په کوه
غلى نظر دې له پردو پتوه

★★★

د عشق تور ته دي سلام وي
 چي اعدام وي چي اعدام وي
 د بي سرو په محفل کې
 عقل جرم عشق انعام وي
 د خوشال په ميخانه کې
 د حمزه د غزل جام وي
 د غني ليونو ميو
 باندي مست سکنۍ مابنام وي
 د حميد د خيال نازکې
 ساقۍ، عقل د خيام وي
 درحمان د عشق لمبه او
 د رومي سوي کلام وي
 په سماع کې سپورمۍ ستوري
 په هر دام کې نوي دام وي
 ملايكې هم راغلي
 تماسي ته بي تمام وي
 دلته شاه د زمانې هم
 د کوثر د جام غلام وي
 واړه خام هلته پاخه شي
 پاخه واړه هلته خام وي

←

د (يس) په ميو محوه
سي پاره په "الم" وي
لا اله الا الله د
پښتنې ساقې کهول قام وي

هلهه "ړنګ" څندی کوي چې
هر منصور ته دا انعام وي

★★★

کاش چې مرگ، د ساه وتل ول
سترگې اوښکې ژرپېدل ول
کاش زنځیر تشن حسارت و
کاش دروغ په تشن ویل ول
کاش بنايیست وی په رخسار کې
کاش خونسی په خندېدل ول
کاش ايمان په الا الله و
کاش جنت په ملونځ کول ول
کاش ګناه وه تشن مردوډه
کاش کافر تنها ځپل ول
د شیطان کلی معلوم و
په صورت انسانېدل ول
کاش چې شپه تنها تیاره وه
کاش په ورځ د ملر ختل ول
کاش د خدای مکان معلوم و
تورې تیږې ماتول ول
کاش چې لاري ډېږې نه وې
کاروانونه بي منزل ول
زاهدانو ته دوزخ و
جنتوته هم سېزل ول

د وارو وارو خدایانو
خونی واره پنگپدل ول
کاش او کاش چې جام حلال و
نه باندې یو کپدل ول

کاش چې پنگ لیونی نه و
نه بې شعر نه لیکل ول

★★★

ما به نو خنگه خوک له ما جدا کري
خوک به پښتون له پښتونخوا جلا کري
دوی چې دیورند باندې دیوال جوروی
پښتون دې مر کري بیا دې ټول تالا کري
دلته لا کاني خاورې وايی پښتو
دلته لا جام د مرګ ته، خلک "را" کري
دلته لا خاورو کې خوشال ویده دی
دلته جنډه د احمد شاه نخا کري
د توري توري به حساب ورکوي
خوک چې دیورند ته د سرحد وینا کري

ړنګه ! تشن لاس به پښتون خاوره ګتني
سوک به کبره خوله د "اتوم والا" کري

توري = حرف

★★★

راته دې نښې د رخسار را کړه
را کړه د زلفو نه دې تار را کړه
چې د اوربل نه دې ستار جو پکړ
ياغي باغي زلفې په وار را کړه
نغمې د هجر زما ډېږي زده
غزل د وصل د سهار را کړه
نوري پیالې په ما اثر نه کړي
نشې د سترګو د خمار را کړه
مقطې ته ورسېد غزل د ژوند
حال، هو مره ما ته تشن دیدار را کړه

منم چې وړ دې نه دې هېڅ خه ته رېنګ
په سرکو شوندو کې مزار را کړه

★★★

د خدائی (ج) سره خواله

ساقی چې هر خه کې او سپري خه حرام ولې وي؟
څوک د زاهد کرو جنتي، دوزخی جام ولې وي؟
مستي مستي ده که په جام وي که په «حی» وي يا «هو»
کارونه واړه ستا په لاس دي، څوک بدnam ولې وي؟
ولې دې واختسته شیطان نه توبه او بخښنه؟
ای عادل خدائیه ستا په وړاندې څوک ناکام ولې وي؟
څوک دې په یو دانه غنم له خپل جنت شرلي
څوک د ملکونو په غلاګانو هم نیک نام ولې وي؟
خدائیه ازل کې د ليکلی قرآن او بختونه
دا فرعونيان به مسلمان دلته تمام ولې وي؟

خدائیه د رنگ بې ادي په خپل جلال وبخښې
دا خو پونتنې وي د زړه دا عقل خام ولې وي؟

★★★

ليونى پښتون

چې پیدا شي ليونى وي، ليونى ستر شي او مرشي
چې پښتون بچې خوک مرکړي پړي په خپله پښتون پړشي
ته بې وزنې زه بې وزنم بل بې وزنې خان هم وزنې
مودې وشوې چې مرنه شو، خوپه وينو کې ککړشي
هدیرې موواره دکې په جندو د شهیدانو
دغه خړ پښتون به کله د ساده مرگونو وړشي
لكه تولې سپینې حورې چې پیدا دي پښتنو ته
چې د حورو خبر راشي ليونى بیا ورته خړشي

ړنګه زه قاتل د خان یم، زه د چا ګربوان ته لاس کرم؟
څه به ووايم غليم ته چې پښتون مې له تا مرشي

★★★

باطن

دانبياء وارت، شيطان را ووئي
چې ترهگر وينې مسلمان را ووئي
له مسجدو مو ميخانې په امن
له کليسا غبر د قرآن را ووئي
هندو، يهود، گبر ته نه شم کتني
کفري مزاج کې مې افغان را ووئي

"رنګه" جنت نه به ورغوي جور وي
چې داسي تور مخ د ايمان را ووئي

★★★

اغزى (پښتون)

گلان دې نور وي دا اغزى پښتون دی
چې غيري دی ليونې پښتون دی
دوی دې بنايسيت وي مور ساتونکي د دوي
د بل په ننګ ارم لرګي پښتون دی
پاخوه مرپ تاریخ او وپښته تري
پانه په پانه مړنې پښتون دی
ورو خدايانو ته سجدې نه کوي
داسي کافر او نر سپري پښتون دی
چې ورکې سپک شي نو جنت نه مني
داسي بدمعزه ننګيالي پښتون دی

که قول جنت ته ئې پښتون دوزخ ته
رنګ دوزخي دی لوړنې پښتون دی

★★★

پښتو

لکه قرآن سوچه سوچه کړه پښتو
د زردشت اور شه او لمبه کړه پښتو
ستړگې رندي شه د ملا او زما
په خپله غېره کې ويده کړه پښتو
د غرنۍ کوچۍ د شوندېو په خېر
خوبه خوره لبره سپېره کړه پښتو
په هېڅ آيت یې حرام ونه ګنجې
وطن ساقې ترخه پیاله کړه پښتو
زه دوزخې ځه او پښتو دوزخې
اغياره نر شه او لمبه کړه پښتو

ړنګه دا ژیه او دا خلک نه مري
کنه پښتون خپله هم مره کړه پښتو

★★★

ساقی خورو ورو وېښتو سره دې خه تړلي؟
 مسکى مسکى سترګو پیالو سره دې خه تړلي؟
 چې په طواف کې په سجده کې توبه نه شم کوي
 ترخو ترخو جامونو شنو سره دې خه تړلي
 بېگاه مې شیخ له میکدې نه په راتلو لیدلی
 په جام د جام د لګېدو سره دې خه تړلي
 زموږ د کلی آذانونه میکدې نه کېږي
 ماتو په لېچو سرو بنګرو سره دې خه تړلي
 شیخ و زاهد صوفی او زه دې منم
 دا هومره ډېرولیونو سره دې خه تړلي
 هوښيار دې ډېر کړل خوک سفر ته د حجاز کله څي
 تورو خالونو اننګو سره دې خه تړلي

چې ړنګ په اور سوزېدل غواړي جنتونه پېږدي
 دې سویو سویو اسوپلو سره دې خه تړلي

★★★

ستره پښتون مفکر، شاعر او صوفي غني خان بابا(ح)

ته دالي

غني په عشق، غني په درد، غني له شور غني دی
 غني د عشق تخم، حاصل د عشق، چي عشق گري دی
 غني ساقۍ، غني شراب، غني نسکوره پياله
 غني خيام د بغاوت، غني د وخت رومي دی
 غني لمن د اسوپلو، دليونو گران دی
 غني دوزخ له لمبو ډک په خاڅکو او بويستي دی
 غني غني دی د زاهد له سود او زيان له ګمه
 غني دنيا عقبا پلورلي، چي بل تار تړي دی
 غني ته نه رسې چي خوک د عقل خرو سره خي
 غني دلدل، غني پرواز، غني منزل ملي دی
 غني څې د سمندر، غني لالونه دي سره
 غني آواز د قيامت هغه چي صور وهي دی
 غني جانان او د جانان او له جانان جانان دی
 غني يوسف دی چي په تور د زليخا بندې دی
 غني نوحه د نوح، ايمان د ابراهيم د مينې
 غني چاره، غني ذبيح، غني چي مرگ مني دی
 غني منصور دی، خپله دار دی، د تکفیر حکم دی
 غني هغه چي یو نظر د يار په مرگ تلي دی

غني جنون، غني زنجير د ليونتوب د غاري
 غني د «ړنګ» سره ځندۍ ته د منصور رهي دی

★★★

انسانیت

خبره په پښتو او نه افغان باندي جوړېږي
اسلام دې هم پر ځای وي بس انسان باندي جوړېږي
فکرونه انساني شي نو ټولنه انساني شي
مذهب هله انسان لره قرآن باندي جوړېږي
په اُنس باندي چې خاوره تر خو خته د چا نه شي
دارېره سترګې زلفې هم حيوان باندي جوړېږي
ملت دی او که قام دی که دا ژبه ده که رنگ
يوکېږي خود مينې په زيان باندي جوړېږي

ملت د عاشقانو ملتونونه جلا دی
اى رنګه ستر انسان په عشق ايمان باندي جوړېږي

★★★

نه مرم

نه دارېدم نر يمه پښتون يمه
نه مړ کېرم ساه يمه ژوندون يمه
هر خوکه د وخت گزار څلی يم
زه د آزادی د چغویون يمه
خیرې ګربوان لوخي پښې مې مه ګوره
زور د شاهین عقل افلاطون يمه
سو به تشن په تورو غشونه کېري
زه زمرې يم زور يمه جنون يمه
يو خه کې اغياره در ته پاتې يم
نه لرمه مشر چې زيون يمه

خوب نه دی يو کېري پښتنه رنګه
زه د سکندر قاتل پښتون يمه

★★★

جانان جاناں پښتونستان

زما هر غږي اباسين وايي خيبر يادوي
اخوا د کرخي مې لېمه سترګي د سريادوي
که پې باغې بولې ترهگر او يا غدار پې ګنډي
خو هر افغان به یو افغان په لر او بر يادوي
پنځه زره کلونه چير ته او يا کاله چيرته
د داسي ورونيو بېلپدل به نو کوم خر يادوي
زه د انګريز د پنجابي نه هم ګله نه لرم
د قام په ننګ مې غدار نن پښتون رهبر يادوي
خو موږ پښتو پښتونستانه تېرېدلې نه شو
دا منصوري غاړه ټندۍ وايي دلبر يادوي
موږه بچې یود سپینغر د سليمان د غردونو
د پلار د توري شرنګ مې هر بوټي او غر يادوي

رقیبه پنګ مر کړه که غواړې دا نعره غلې شي
جانان جاناں پښتونستان په شپه سحر يادوي

ساه مې هم پلمو سره، ورو ورو کرار کرار
ووځي ستا د تلو سره، ورو ورو کرار کرار

بې له تا خه نه لرم، ستا قسم په تا قسم
مر به شمه مر به شم، ستا قسم په تا قسم
ستا هغويادو سره، ورو ورو کرار کرار

چېرته به ته لا ره شي، زره نه مې وتي نه شي
هر سلګي چې اخلي ته، زه يم ما کتني نه شي
نه شي هېرېدو سره، ورو ورو کرار کرار

لا ره شه خو ما ته به، لرد آسمانونو شي
مر به شم په قبر مې، داغ د سرو گلونو شي
ورک به شم وختو سره، ورو ورو کرار کرار

پربوخي د رانجو سره، هومره سپکه مينه ده
بنکلو سره نشته دي، چېرته ورکه مينه ده
ړنګ شوم د پیالو سره، ورو ورو کرار کرار

★★★

بابا (سترهولوک احمد شاه بابا رح) خبر يې!

ولس دې خومره يې عزته دی، بابا خبر يې؟
يې پرده شوي دی بې پته دی، بابا خبر يې؟
بابا پوهېږي چې افغان دې ذليل شوي خومره
د پنځایي گوندو ته سکته دی، بابا خبر يې؟
خبر به نه وي هغه تا چې به پري سوبې وکړي
هغه پښتون غلام پرسټه دی، بابا خبر يې؟
ستا په پښتو او پښتونواله باندي وشرمېږي
داسې سپک شوي نن په خته دی، بابا خبر يې؟
اميل د بل، بنګري د بل، پازېب د بل اغوندي
داسې دېمن زمور په لته دی، بابا خبر يې؟
د هر خنجر خوکې زمور سینو ته جوري دی نن
نه شته پرهر چې له مور پرته دی، بابا خبر دی؟

بابا د تا په نوم ړنګ ډېر اغيار ته برګ وکتل
ایمان يې بس دې خپل تر کته دی، بابا خبر يې؟

تندي تروشه ما په دي ته خندوي خه
مدام وپره ماله اوره وپروې خه
كه دي هومره وي ايمان په ککري کې
نوې پېغلو ته سامان خپل غوروې خه
اى له مينې سره ورانه اى کرکجنه
په دي کرکه جانا خدای ته لټوي خه
خو هنداره کې لعنت په ئخان و نه کري
لعنتي صورت په شوندو بىكلوې خه
مناقفو مسجد بند کړه محتسبه
د پاکانو ميخانه ته بندوي خه

ړنګه اور په دنيا بل کړو دي چړيانو
دي چړيانو نه او سنځنګه خلاصوي خه

★★★

لکه نوی روح وتلى وي له چا نه
يا ځانمرګي دې په ورو تير شي له خوا نه
داسي زره زما ودرېږي بیا درڅېږي
چې تېږيم په کوڅه ستا زړه ستومانه
هومره خور وي غبرد سترو سندرغارو
ما ته ستا د کوڅې سپیو غپا گرانه
خومره نرمې چې د سپینو شونو زور وي
ستاد کلي ماشومانو تېږې کانه

عشق که خومره هم ظالم شي ظالم نه وي
مينه خدای وي ړنګ پیدا شي له فنا نه

★★★

په ميخانه کې خاورې شوي اوربل خه څوروې
شوي په رګ رګ په شرابو بدل خه څوروې
په ميخانه کې مې رسی د زړه ساقې واختسه
ای محتسبه ليونې يم عقل خه څوروې
که اوں مې ووې چې جنت سره دي کار نه لرم
واپې بې عقله يې، بیا ته بې عقل خه څوروې
لارشه زما سره حساب ته د ګناه مه کوه
برخي که شې نو کړه بدل منفعل خه څوروې

د جام خونې ستړګوته زه ړنګ کله ټینګ نه شومه
زما بې چاره شهید زړګی له ازل خه څوروې

نه يو كېرىي، پېستانە لكە وېستە دى
 د زمان پە تندىي داسى پېشان بىنە دى
 كە هەر خويى سمه ومه نه سەپېرىي
 لە آدم تر نن پېتاۋىي تە پراتە دى
 خلک پاتى شى لە يۇن نه يو خوگامە
 دوى چە روان، كاڭل غوندى خوارە دى
 خنگە وايى؟ د پىل زوى تە، ابن پىل تە
 چې غۇيو مىشانو خېتىو تە وابنە دى
 لكە وېنىي ړاندە سېرى تە لار خوک
 سترگې وباسى د تا چې، د تاي خە دى؟
 كە د دين پە نوم يې آس غوندى خوک نال^{*} كېرىي
 كافر كېرىي چې بە وايى، داسى نه دى
 نە زما منى نە ستا او نە د بل دوى
 نە پە خپلە خە خبر دى، پېستانە دى

چې خوشال پە تورە سم، پە قلم نە شول
 "رنگە" پېپىردە ژوبىل ژوبىل داسى بىنە دى

^{*}نال = نعل

سياسي ډمان

د سياسي ډم به خوک برم، دستار، ځوانۍ ته ټينګ شي
پاچا، خوشال يې که پښتو پښتونولی ته ټينګ شي
ঁکه د نبار فاحشي ستر ستر دستارونه تړي
کوم نمازي به يې سجدو رښتینولي ته ټينګ شي
د منافقو تراویح دي ډېر کلونه وشول
خدایپرو نبیان که يې روزو او پېښمي ته ټینګ شي
که دا ملا که دا زاهد که دا صوفی وي زموږ
په والله بالله که شیطان يې هم سیالي ته ټینګ شي

ړنګه عزت د يې عزتو په بازار خرڅېري
څوک به د دې بازار بايع او مشتري ته ټینګ شي

★★★

تاك که خومره هم او بدپري خنارنه شي
چې پيدا نه شي هوښيار نو هوښيار نه شي
تعقل په سن و کال په عمر نه دي
دانګي هر خومره که زور شي ستارنه شي
هېڅ مکتب باندي ادب چا القا نه کړو
بي ادبه با ادب په دستارنه شي
لكه رنګ د ګل ازل نه جانان ورکړي
بيا بدل به په زحمت د مليار نه شي

رنګه وتله خلک تمه هومره ساته
تره که خومره هم زهير شي خو پلارنه شي

★★★

دا د يو عرب نصیحت دی خپل زوي ته چې ما په شعر اپولی خواوس يې
د ځینو برخو سره همغږي او هم فکره نه يم، ځکه جنسیت په تعقل او
شخصیت کې ونډه نه لري.

که مې اوري یوه خبر له زړه نه صافه
بې له بنځې خه ژوندون وي خه يې لافه
خوله بنځې چې د ژوند وي خومره ګټې
دا بېری بنځې د سې غوندي پې بیا غاپه
که دې کله د واده فکر په سر شو
کړې به نه ته انانه بله منانه
حنانه او حداقه او براقهه ته
یوه بله بنځه هغه چې شدّاقه
انانه بنځه هغه چې تل شاکي وي
منانه په تا احسان کړي چې ناخوانه
حنانه به تل د مرې مېړه صفت کړي
پوره نه به فرمایش شي د حداقه
براقهه به تل سینګار پسې زغلېږي
شداقې بنځې د رېبي د خدای ساته

ړنګه بنخو باندي ډېر گوره لېږدې
يو صفت د جنت بشکلې بنځه پاکه

★★★

چې د روبي او د پيسو خبر شي
واره په يو دين شي او يو ممبر شي
مفتی جنت له دينه وباسه لړ
گوره زاهد به هم په کفر سر شي
وحدانیت مو د مفاد هنداره
گني منطق مو هغه زور ګود خر شي
شيخ او ساقی وران په شرابونه دي
د شراب خبلو پاره باید نر شي

"

رنګه" دوه رنګه ده رنګونو دنيا
دا يو پښتون به تل دا لر او بر شي

★★★

مورکي!

زره غواوري موري ستا ليدو ته کتل
اوښکو کي اوښکي ستا لېمو ته کتل
زره غواوري موري رېرېدلی لاس دي
سوال ته اوږد شوي ژړيدو ته کتل
زره غواوري موري چې زه څمه درنه
ته رايسې شې ستا راتلو ته کتل
زه غواوري "خیر دی بچې خير دی" د تا
زما "څه ورکه شه" وييو ته کتل
زره غواوري ستا د مايوسي خبرې
زما د ويده وجدان کتو ته کتل
زره غواوري ستا تناکي پښې مورکي
زما حامله غټو کولو ته کتل
زره غواوري ستا سر توري سر مورکي
بيا بي ناموسه ستا بچو ته کتل
مورکي څار مورکي مرنه شومه
هر چا دي سوي او سوپلوا ته کتل

مورکي ما پنګ کله ونه بخښې
تا سوال کوو ما دي لېچو ته کتل

نه مسلمان او نه افغان پاتې شم
که قافلي نه د انسان پاتې شم
پاتې شم زه هروې سیالي نه خکه
چې پښتونوالي له قرآن پاتې شم
زما پښتو او دین لېمه او سترګې
رونډ شم بنایست نه د جاناں پاتې شم
مسجد ته شه خم چې پښتو مې نه وي؟
بې پښتو خنګه په ايمان پاتې شم
پښتو پیاله او میکده سپېڅلې
خنګه له دې ساقې اذان پاتې شم

ړنګه دا خلک ليونو غوندي دی
که ليونى شم چې افغان پاتې شم

★★★

شېخه خو چې د شرابو سره وران شوي
دېر بې لاري شوي کم عقله شوي نادان شوي
چا په عقل د ليلامن نيولى
عقل خر که (کړه)، که د عشق په لار روان شوي
جام اوچت کړه د ساقې په نوم يې وخت به
د منصور غوندي به وايې چې جانان شوي
چې جانان شوي ځان ته مه ګوره بيا هلتہ
اناالحق که هر ذره کې د خپل ځان شوي

رنګه راشه راشه مه تبنته له عشقه
که طالب د یس جام د لامکان شوي

★★★

وگوره دا زره ليونى خه وايي
بي له ميني هر هر خه ته نه وايي
نه ويني او نه اوري بس نه اوري
لاره د اغزو ته هم دا بنه وايي
خوي د پتنگ اخلي او د شمعي خوي
سرولمو ته دانگو ورتوبه* وايي
سر كه په بدل د تشن ديدن وي نو
دار ته د منصور په دود خاته وايي
چيرته مخ د يار او چيرته دين ايمان
دين ايمان ته مخ د يار کاته وايي
سپي د يار د درله پاچاهي نه بنه
خاورو ته بي طور د غره رانجه وايي
عقل په لومري قدم په مينه کې
ورک شي نور نو هر خه هر خه زره وايي

پنگه خدای په مينه که پيدا نه کړي

عقل د خره خپته تشن وابنه وايي

ورتبه = ورتنه او به

★★★

سپک خلک

سترو نه د سترو تمه ولره
تشه کتیوی سپک خلک به خه لره
سپک سره په خپله سرې سپک بنکاري
خروالا يادپري خوک چې خره لره
نن سبا په جيپ پوري تړلي ده
سم سرې شوده شي چې خه نه لره
ډپر یاران ساتل که خه کمال بنکاري
ړنګ غوندي دې یو وي غم بې مه لره

غمى = غم بې

★★★

ستا نيم مخ ته!

له نيم مخ دي داسي نيم شم
لكه نيمه ساه نيم زره ...
لكه نوي ساه وتلي
نيم ساره وي نيم تاوده
لكه نيمه نيمه شپه کې
خوري زلفي نيمه خوله
لكه اور په او بول شي
نيم انگار او نيم ساره
لكه وژاري خوك چاته
په ليمواوينكې پراته
لكه وسوزي په اور کې
بې گناه په اور پاخه
لكه نوي خوك کافر شي
ایمان وي په تله را تله
لكه نوي ميکدي ته
په دار دار راشي زاړه
لكه غواړي خوله له چانه
او په مړو سترګو کاته

لکه کور د چا ویران شي
بې له خه او بې له خه
لکه وښکاري بندی ته
کلو پس د آسمان شنه
لکه غږ شي دوزخی ته
راشه ته او راشه ته
لکه ورکړي خوک یتیم ته
خپل د خوبني بنه خواره
لکه ورکړي کربلا کې
یزید چاته سړې او به
لکه پرخه په غوتۍ کې
د ګل زړه نه واخلي سره

لکه رنگ چې ته ميلمه کا
ستړګې جام کړې فرش ليمه

★★★

زاهده غبر دې تر آسمان نه رسی
دا خه له زلفو جور رباب خونه دی
په زم زم کله ستا سرشت بدل شي...
دا د ساقې سترگو شراب خونه دی
ای کبرجنه ای چارن زاهده!

مین شه! مینه ده عذاب خونه دی
که دې ليلا سره دوزخ ته بیاپی
جنت دې ورک شي، خنگل خواب خونه دی
مینه دانه چې دې په خوا کې اوسي
مینه ده، رب دی، در کلاب خونه دی
مینه کې نه شته راکړه، ورکړه ده قول
مینه باران دی زلفو تاب خونه دی
کله د چا له پاره اور واخله
د عشق اصول دی خه ثواب خونه دی

ړنګ چې په عشق کې ورته پاتې راغنى
معشوقي زر دی خه تراب خونه دی

★★★

د عشق د پاتو اميدونه نه وي
د ماتو زرونو آوازونه نه وي
چې مې آواز تر تا ونه رسپدو
د ځينو ځينو قسمتونه نه وي
ته دې خوشاله وي چې هر چېر ته يې
زمور ساه خېژي چې غمونه نه وي
آه بیا به هغه پخوانی نه شبې ته
چې مې په سترګوکې نمونه نه وي

د رنگ ناكامي مينې هېړه نه شبې
نور لرم خه که پرهرونه نه وي

★★★

چې هوښيار نه شي پیدا خوک په ازل کې
په قرآن که بې په وحې بیا بدل کړي ...
چې پیدا شي خوک هوښيار وي يا کم عقله
سيوري لرنه شي نه لمر به د چا ضل کړي
عقل خوان نه شي د وخت په تېږدلو
دلپوه له ډار په منده به خه شل کړي
که شاګرد د جبرئيل شي واړه عمر
داد ځنو به په خدای که نولس شل کړي
چې خوک نه ځې نو په غېړه کې بې بوځې
نوش دارو چې نه خوري خوک نو خه به چل کړي

پنگه لاس د پري کوو دی چې خوک غل شي
ټول پښتون خدایه د پوهې پسې غل کړي

ڙنگ ته ستا سترگي کافري
 ڙنگ ته کفر هم ملگري
 ڙنگ ته کفر ايمان نه شته
 چي هر خه کوي ستا خبري...
 چي هر خه کي
 هر خه ته يي
 بيا ته زه
 او زه هم ته يي
 ڙنگ ته هغه سترگي ورکره
 چي له اوره خوري بخري
 ته يي اور او ته جنت بجي
 ته يي شهد
 ته شكري
 ته لمبه د ابراهيم يي
 ته يي بت او ته آذرري
 ته کعبه ته کعبه نه يي
 چا ته زره کي
 چا نه لري
 خوله مي بنده
 خوله ماته
 ته او به يي
 ته نښتري
 اور به بل شي ڙنگه چوپ شه!
 که پري پوه شي وچ کكري

★★★

د تا په خوله راشم نبات نبات شم
 زهر و م تاريخ ومه له تا نه شات شم
 هندو صوري بنيستونه ڏکي
 هېڅ و م له تا سره خبر شم بات(۱) شم
 ايت و م ورد و م د صوفي د ذكر
 نخا شم تاسره مطرب صفات شم
 د مرگ هيبيت و م د بسمل پهرو
 تا سره روح د خدائ، ټول کاينات شم
 تا سره عرش شمه د خدائ جونگري
 بي تا کعبه کي سپك شم هغه لات (۲) شم
 د گل رنگ، گل روبي، گل ودم، «پرخي»
 بي تا د وخت محمود ته سومنات شم
 جبرئيل غوري، قراني وحие بي
 منسوخ و م تا سره سوره، ايات شم
 په دي "رنگ" پوه دی مسيحا نفسي!
 چې ئخي، په تلو به دي بنېښه شم مات شم
 بات = خبر(هندي)
 لات = بت (په کعبه شريفه کي د يو بت نوم)

★★★

د فريستو سترگو حيا په شانتي
 ورو ورو خولو د مسکا په شانتي
 د گل په مخ هغه نازكه بنایاست
 ورموم اميل نه خور هوا په شانتي
 د محبت د خامو تورو په رنگ
 د عاشق زره وتي دعا په شانتي
 د انخورگر له رنگ رنگينه انخور
 د گل له روح نه جور دوا په شانتي
 نوي مين د اميدونو غوندي
 د سترگو تورو معما په شانتي
 د زاهدانو د جنت تخيل
 د لوي خبتن د مسيحا په شانتي
 د نوي پيغلي د غرور د خادر
 په غوتى شوندو د خندا په شانتي
 د سپين جبين په سر څندي ماتيکه
 د سپيني زني د رينا په شانتي
 د هر بنایاست خانته را بنکلو هنر
 د نجونو لاس کي لوند ديبا په شانتي
 خه در ته نور ووایم خدای د مينې
 د فارسي ژبود "خدا" په شانتي

بس چي د رنگ وي کابلي جانانه
 د هجران غم او د سزا په شانتي

منکسر نور جو روی د بودی ټال
گنې یو دی زپرو شین و تورو سپین
د انسان جوهر او ار دی الهي
انعکاس یې خوک فارسي کړو خوک پکتین
خاورد ونه میوه تول دي له یواره
غوره نه دی خوک په خوند او خوک جبین
تشه مینه خوک بنده کري خوک مولا
په جهان به پیدا نه شي تري غتې دين

تفسیر د رنګ د محمد د دین دا
مینه، عشق او محبت عین اليقین

★★★

هسي نه ده چي تش زره دريسې لوپري
چي ته نه وي دغه ستوري هم رالوپري
چي په کوم آسمان کې نه وي بدرى مخى!
خدای به خنگه هلته ئان سره اوسپري
اوسم نوراشه زما جونگره تشه گوره
دوزخونو غوندي يې گناه سوزپري
اي گل خويي! نرگس رو يې! په دې پوه شه
د بانو اغزي مې تا پسي خوبپري
غم دې نه دى د فلک توري تيارې دى
د تسل په رنا لا پسي تيرپري

هو، په مرگ باندي آرام شي د رنگ مات زره
درېغا، ته په کې اوسپري نه ودرپري

★★★

يو تارد زلفوبي ازل بل په ابد تړلې
څکه له يو تاره تر بله رسپدلی نه شم
هغه وزر چې د مجنون ټه هغه دښتي غواړي
زه یې تشن نور ته د بدري مخ هم کتلي نه شم
چې پښتنه بله شيرينه نه شوه، ګرم یمه زه
دنن فرهاد یم زنخدان په غره ختلې نه شم
د خال کعبي د زاهدانو خونې ینګي کړلي
که همدا خال وي نو سپېره جنت ګتلي نه شم
وروزې، ليمه، سترګې، بانه سره اننګي او شوندي
په ما جرګه دي محتسبه ستا منلي نه شم

معشوقه نقده ده ستا ینګ ته او جنت په شرطو
زه تل ناکام دا بل قمار هم ستا وهلي نه شم

★★★

آسمان چې ووري خه دليل نه غواړي
څینې چې ځې زړه بل بدیل نه غواړي
لاړ دي شي، خوک، خوک ودرولي نه شي
سلګي هم ورپي او هم قتيل نه غواړي
خه خوک د ځينو سره ځنګه تپي
مه پونته هېڅ بیا قال و قیل نه غواړي
د زړه کارونه لکه خدای چې کوي
گريوان خروب شي باران نیل نه غواړي

د رنګ ماشوم زړه چې به کله ځوان شي
تا غواړي تا بل هېڅ دليل نه غواړي

★★★

يواري سترگي پښتنو کې پښتنې پاتې دي
هغه حجري تشو لېمو کې پښتنې پاتې دي
يواري هغه پښته سوي گودراو کلې
سوې جندي پاتې ايرو کې پښتنې پاتې دي
له هر لوپدلي ديوال چغه د ماتم پورته ده
بسمل تېي د مردو خولو کې پښتنې پاتې دي
د پښتونوالې تعریفونه مو اغيار را کوي
پښتنې کړني سرخازو کې پښتنې پاتې دي

هغه د رنګ ورکه، يتيمه او بي وڅله پښتو
د تاريخ ورکو هدیرو کې پښتنې پاتې دي

معنا

خپل خرمن له سره بره خپله مار کړه
سری سپک، خپل سپک عمل او سپک گفتار کړه
کتابونه واپه جوړ دي له کاغذو
که درنښت د قرآن غواړي معنا یار کړه
تل هغه چې په سر ناست وي شمله نه وي
د دیوار په سر خڅلې هم دریار کړه
راز د زړه که دې د غرہ سره هم پېت کړ
همدا ستا په مخ په بیا هغه اظهار کړه
هېڅ خه نه لرو، پروا هم د خه نه شته
دا ادب چې را کې نه شته دا مو خوار کړه

ډنګه بیا دې که را تله شو دې جهان ته
ادب زده کړه بې ادب واپه سنګسار کړه

لاپي

هر چانه په هر خه کي چې پاتې دی
نه اوري، کانه دی، خوشې گاتې دی
داد سترو سترو پښتنو زامن

خه چې لري هغه سترې لاپې دی
خدایبرو په کې دين نه پښتونواله شته
پاتې بومياو ته تشن غاپې دی
ستر تاریخ او سپک حال ته مو وگورئ
ولې؟ نن په خه مو ملاوې ماتې دی
ویبن شئ! ای د مرګ په خوب ویده خلکو!
هر چا جنگ کي ستاسي مړي پاتې دی

رنګه لا به نور پسي ذليل شي ته
لا خود غليم ارادې پاکې دی

★★★

د زره سره لوپي کول بنه نه دى
 مخ گرخول بيا پت ليدل بنه نه دى
 تا سره زره وايي چې مينه کوم
 بيا ليونى زره ته ويل بنه نه دى
 له هر خه هر خه په تا تبره يمه
 بيا د پښتو منځ ته راول بنه نه دى
 لکه خبره مې په شوندو اوسي
 بيا ويل شوندي بسکلول بنه نه دى
 زره د بنو په غشو خيري کول
 پرته په زلفو تار گندل بنه نه دى
 د زره مرغه په مينه وور غتیول
 د خال دانو باندي وژل بنه نه دى
 چې په لار لاپي د سرتبرو سره
 په نيمه لار، لار بدلوں بنه نه دى
 خوک چې له تا د زره خوبنۍ خاروي
 تنها خندل تنها ژړل بنه نه دى
 دا منم مينه د هرچا کارنه دى
 نفرتو کې هم اوسبدل بنه نه دى
 که ليلا نه شوي هومره هم پوهه شه
 د ليونو دي سپکول بنه نه دى

هېڅ رنګ ته مه کوه په مينه نظر
 په کبر مخ هم گرخول بنه نه دى

نور دې په رانجو کې په وفا د سویو رنگ نه شته
ستا کعبه مردوده ده طواف ته بې پتنگ نه شته
لاره شه منسونه يې د مخ کتاب دنه لولم
ستا د کافر خال سره زما د میني جنگ نه شته
هر تار دې د زلفو سراطونه د وفا ول خو
ای بیوفا خدایه د عشق اوسم يې هغه خنگ نه شته
دېرې جنازې به دې په اور د شوندو وسولي
ای هندو مزاچې نور د هېر کافر ملنگ نه شته

زه دې په جفا باندي خې نه يم خو هومره چې
ژارمه زړګي ته ستا چې نور په کې ستا پنگ نه شته

★★★

بې ميني گافر و م تا ايمان سره عادت كرمە
 ولې رانه خې چې دې د خان سره عادت كرمە
 مينه که دې نه ليکله ما ته د ازلى ساقى
 خه له، خه له، خه له دې جانان سره عادت كرمە
 زه ومه او دبنتىپى وي رمې ولې پيايلې مې
 مېرو سترگو پىالو زلفو زندان سره عادت كرمە
 زىره به له غرور چې نه كړه خدای ته د الفت سجده
 خڅ شوم په روئى چا دې دوکان سره عادت كرمە
 ګل د وفا مړاوي شوستا لاس اوستا اورېل پې
 اى د زىره بهاره چا خزان سره عادت كرمە
 ډېر مې يوسف مخي په روئى باندي اخستي ول
 تا زليخا خويه کرم تاوان سره عادت كرمە
 شمعه نه و م زه چې به د شپو تر پايه مې ومه
 زړه لمبو، لمبو کې د ګزاران سره عادت كرمە

"پرخي"! ړنګ ته نښې هېڅ ګل ستا د مخ ورنه کړلې
 داسي بنکاري تا دې د هجران سره عادت كرمە

زما پبني د ترونه دي
زه د عقل ليونى يم
دا كيسى د ويونه دي
ترالسته پخوانى يم
وم د نوح سره بېرى كې
په كنعان كې ھولنى يم
د يونس سره اوپو كې
د احمد سره ثوري يم
له هوپيا رويم بېزاره
زه مجنون يم صحرانى يم
زه پتنگ يم زه يم شمعه
نامراده سبانى يم
زه كافر يم زه مؤمن يم
زه هر خه كې لومرنى يم

چې رنگ ياحى و يا هو كېري
بل منصور يم بېتىنى يم

★★★

خُم تا نه لري د اغزو په خوکو
د اسوبلو سپرو ورمون په خوکو
له تا جفاورمه وفا پرېردمه
په اوښکو ڏکو د بانو په خوکو
پتنگ و ميني په سودا پوهېدم
دا چې به سوزم د لمبو په خوکو
ما دي په سترگو کي سبا لوستي وه
چې ورڅي توره شه رانجو په خوکو
ختګه رايادي کرم د ميني کيسې
دلاسي ماتو لوظو په خوکو
د پاتي ميني خاطري داسي دي
 DAGDR غاتول د دنستو غرو په خوکو

پنگه له ميني بي تشن دا پاتي شول
نري سلگي د نيمو شپو په خوکو

★★★

- بَحْثٌ -

رنگ له ورایه که مهتاب وي
 حورو سپينو کي حساب وي
 لکه گل وي بنایسته مخپ
 لکه خاربي خوي خراب وي
 سپي ساتل ورخني بهه دی
 زراري بسخه کلاب وي
 واړه ارز د انسان خلق دی
 پاتې سوری وي سراب وي
 لکه بوټ چې دېر اپین دی
 خو چې تنگ وي ژوند عذاب وي
 کوم چې خلق لري صورت نه
 خوابه تريخ لکه شراب وي
 که صورت سيرت وي دواړه
 هم خرما وي هم ثواب وي
 خدايه رنگ ورخني ساته
 که نبي د ستر کتاب وي

* د دې شعر سره تر ډېره اوس همفکره نه يم، يا کليت نه لري

دلته د شاتو زهرو خوند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 بس داسې ژوند بس داسې ژوند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 اوسم دي په غاره پري وتلى خه بدل نه لري
 جهل هم بحث د پسند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 چې د ازلى ساقىي گرپوان هم ران يولى نه شې
 بنده په داسې بند کې بند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 دلته وفا بدل جفا، دلته رتيل رتيل دي
 دلته د هجر شپو مړوند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 انسان د يوې مرۍ، جامواو د سلګوله پاره
 د چا د سپو خادم د گند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 څ ملي د زرو په تلتک کې ابو جهل د وخت
 ورته درشل کې هنرمند دي، كه دي خوبين دي كه نه
 موبو په دروغو خوشحالېبرو، نه چې نه پوهېبرو
 پرون د نن له پاره پند دي، كه دي خوبين دي كه نه

رېنگه اميد د ژوند تېلى په اميد کې بشه دي
 گني بندرنگه يې هر بند دي، كه دي خوبين دي كه نه

★★★

چې شراب وي او شباب وي شېخه ته ولې سوزېږي؟
قسمتونه چا لیکلی؟ ته په خه په دې سوزېږي؟
نه به زه کله زاهد شم نه به ته په ميو مست شې
څه چې ته خښې په جنت کې، زه یې دلته که پوهېږي
د ازل ساقی له دره، بې له مې غوبنټل حرام دي
بې میخوره میخانه کې کوڅه ډب یې که اوسبېږي
راشه راشه مسلمان شه د رندی پیاله کړه پورته
څه ډارن ډارن فکرونه، که پښتون یې خه وېړېږي

په یوه تاريخ خاځکي د ميو ړنګ پلورلي دا دنيا ده
قلندر شي ليونى شي بيا په دې سودا پوهېږي

★★★

شمعی ته چې په سحر مرې، زه هم سم مرم
 زه د تا په شان د زړه له غمه هم مرم
 د خورې مینې یادونه د اسې تریخ دي
 اخ، کمیخته بخته زه دې له مرهم مرم
 دا زما کمیختي نه ده نو بیا خه ده
 زه د عشق د محبت خدای له ست مرم
 د لیدو غاتکي سم راته انګار شي
 زه له یو خاځکي بانو په سر له نم مرم
 له یوې سلګي مې ټولې ورته څار کړې
 زه له دې خپلو بې قدرو سلګو غم مرم
 زړه پوهېږي چې په عشق کې خوبني نه شته
 خو زه هجر او وصال کې هم هر دم مرم
 معشوقو ته خدای ورکړي عجب خوي دی
 زړې یو ناز باندې مرم خولا هم کم مرم
 ای زما نازکه زړه خه به مرهم شي
 چې ديار د سترګو ميو په کرم مرم

ته به ړنګه له دې بنې څنګه بناد شي
 چې دې فال وايي په عشق کې د شبئم مرم

★★★

چې خوک نوي نوي ميو باندي راشي
بېرته ولوبرى له جام سره چې پاخي
ته چې پرخه شوي په گل باندي پرته وي
په دې بن کې گلان خكه داسې ناخې
چې دې سري شوندي په گل باندي پيرزو کړي
د عاشق له زړه نه اور د حسرت خاخې
د جنت قدر په حورو باندي ډېر دی
ګل له تا چې ستا اوربل سره په خوا خې

نيم صورت دې رنګ ليدلی خدايه خير کړي
داسې نه چې بيا په عشق د چا رسوا شي

انگازی دی په گوگل کې، چې بیا زړه لیونی شوی
 زنځironه یې شلولي، بنه دی بنه لیونی شوی
 په سجده کې جانان نه شته په کعبه کې جانان نه شته
 ځان ته وايې کور د خدای یم هونسیار که لیونی شوی
 په یو خیال په یو تصویر کې، په یو سیوري په یو نور کې
 د چا خال ورته بنکارېږي په نه خه لیونی شوی
 حقیقت په آئینه کې مجاز بنکاري مجاز نه دی
 عقله ونه دې لا لنډه ستا نه زه لیونی شوی
 ځار له داسې لیونی نه چې هونسیار ورپسې مړه شي
 بې له خه او بې له خه نه بې لیده لیونی شوی
 نو په لار د لیونو به عقله کله قدم نه بردي
 سقراط او افلاطون هم له دې نه لیونی شوی
 دلته مه پرېردئ زاهد چې نامحرمو ته حرام دی
 عقل خر او زړه سلطان دی خرویده لیونی شوی
 ته بې غواړه په جنت کې دا همدلته په حجره کې
 دا له خدای سره نخا کړي او که ته لیونی شوی

پنګه تشن ګوگل رباب کړه چې ساقی دې مېلمه کړي
 د "یس" شراب کړه پورته خور ترخه لیونی شوی

ساقی هغه شراب را چې ما لمبه کړي
د دنیا او عقبا غم له ما کوته کړي
چې له ځانه هم جهانه پېگانه شم
اناالحق مې د منصور د خولي نعره کړي
چې د کفرو د ايمان له حساب ووڅم
لكه لمراته روښانه ورڅ او شپه کړي
لا الله الا الله، الا الله نه کرم
په سينه کې د ساقی جوره کعبه کړي
کاینات چې واړه مانه په طواف شي
د "يس" د ميو جام زما سينه کړي
ساقی مستو مستو حورو نه دي جارشم
ته زما شه، زاهدان بي ديوانه کړي

ړنګه کله چې په ميو باندي مست شي
ليکل مه کړه چې کاغذ به هم لمبه کړي

★★★

د دارلو تفسير پرېزدە، يوه كرينه مينه زده كره
 په دې حورو دې چېر مړه كړو، خه د عشق له دينه زده كره
 چې په شتون کې دې ژوندي وي، او په تلو باندي دې مړه شي
 دا کمال سري ستړگي شيخه، ته له ساه له وينه زده كره
 خوک په شونڊو حلال نه شو، چې پستې دی او خورې دی
 چاړه کېږي چې زړه ګلک وي، دا هم له آيinne زده كره
 دوو رنګي او دوو خبرې، زموږ مرګ بنه، تا ته خوتې
 هر صورت ته خپل صورت شه، دا خوي له آيinne زده كره
 هره ستونزه ټول کارونه تشدد سره ورانېږي
 کله سخت شه کله نرم، دا له خپله غينه زده كره
 خپل تاريخ او خپل پلرو ته وفا بنائي وفا وکړه
 منم خوي دې د پيشو دي، وفا لېر له سپينه زده كړه
 ړنګ ته مه وايه چې ولې، په ادب کې بې ادب شوي
 د ناروغ علاج له پاره له طببې سپينه زده كړه
 آيinne = له وسپني
 آيinne = هنداره

درنو يارانو نه کرم دروند، چې ولې؟
د عشق باران نه کرمه لوند، چې ولې؟
خو گز پګړي، بریت او پښتو رې هم
د عزت تار کې نه کرم بند، چې ولې؟
ورېښمین تلتک او د ګلابو عطر
وايې لا بوی کوم د ګند، چې ولې؟
د سپينو زرو لوښي، می او کباب
کوڅه ډب سپی یمه بې پند، چې ولې؟
چې ستر مفتی شم او ادب مې نه وي
مه پوښته، نه شوم هنرمند، چې ولې؟

مانا چې ورکه وي، ظاهر وويني
مه وايې ړنګ شي ناپېژند، چې ولې؟

★★★

خوک به له خه خوک به په خه ډارپوري
ورځ دقيامت نه ډېر بنه بنه ډارپوري
خوزه په خدای که له هېڅ خه ډارپيرم
زړه د مرقام په بیا لیده ډارپوري
زه له پښتون بله ګله نه لرم
له پښتونوالۍ پښتنه ډارپوري
خدایه دا خنګه خوب شو؟ خه پري وشول؟
د غلامۍ له پغور نه ډارپوري

ړنګ چې د دوى له حجرو زړه شلولی
پښتون د پلار په پل په تله ډارپوري

★★★

د نن پښتون

نن پښتون کې پاتې خه دي نور له پلاره
 «نوم»، هغه هم غلط ليکي دا ناكاره
 خپه نه شئ حماقت کې هومره بنه دي
 ورور ورور وژني چې دا کار د دين له پاره
 اتفاق په کې قرآن د هندو کور کې
 ګل د مينې زرغون نه شي په دي شاره
 د خوشال بچې يم زوي د احمد شاه يم
 بس په دي خبرو خوبن دی پوندې چاره
 ګني تور پنجاب ته داسي مات و ګود دی
 چې «افغان» بللي نه شي خان له داره
 د پښتو د پښتونوالې مزار ورک دی
 اوسمې ژبه هم ده پاتې له ګفتاره
 په اردو په فارسي ژبه بیا ګړېږي
 چې قلم واخلي خه زده کړي شي هوښياره
 موږ همدومره هم هوښيار يو د رب شکر
 چې پښتو ګنو خيرن مخ، له نصواره
 لره بره يو پښتون دی، خر پري خاندي
 کوم پښتون؟ دا دروغ مه کوه نور یاره
 د خير دره چې لار د تلو راتلو وه
 دروازه په کې پښتون نه کړه تيارة؟
 اخ، د رنگ زره له پښتونه داسي تور دی
 لکه تور د پښتون زره له هوښيار کاره

پاشه!

مه ډارپه ای پښتونه اسرافیل شه
د خپل پت عزت دېمن ته عزرايیل شه
د دنیا په سر کوم قام نن آزاد نه دی
ته په خه یو پنجابی ته هم ذلیل شه
پاشه پاشه د خوشحال توره په لاس کړه
د خپلواکو قافلې سره رحیل شه
پاشه پاشه د دې مرګ له خوبه پاشه
د دې عصر د ژوندو په قال و قیل شه
يا ته هغه ته لنگی ورکه لنگ واخله
يا په نره بې قاتل شه يا قتیل شه

که دې وینه د افغان وي په رګو کې
ړنګه مر شه خوآزاده، مه ذلیل شه

★★★

گلان وفا غواړي وفا نه کوي
 زره هم له مينې هېڅ حیا نه کوي
 چې زره د ګل سره په بناخ کې خوښ دی
 اغزو نه تمه دي دوا نه کوي
 د مليار لاس له ګل نه رنګ اخستي
 د تحمل دي هم دعا نه کوي
 په اننګو د ګل دا پرخي نه دي
 مه وايه دا چې ګل ژړا نه کوي
 چې اسوبلو جرګې ګربوان ته ورشي
 تمنې يې خيرې شي بقا نه کوي
 مينه دا نه ده چې وصال ته رسې
 پتنګ او شمعه شپه سبا نه کوي
 مينه دا هم ده چې به ته سوزېږې
 چې په مسکا شي چې مسکا نه کوي

رنګه ته خاورې شه چې زلفې ګل شي
 قيس چې کړي خه هغه ليلا نه کوي

★★★

ستركي مې سپينې شوي اورونو کې نور
له دوزخو دي خدايه نه وېږدم
هره شېبه هره ذره مې سوزې
په کومه ورځ دي خدايه نه ژړېږم
گوندي افغان يمه گناه مې داده
هر یو خنجر ته به ستا زه ودرېږم
له اوښکو چغۇ ستري شوي يمه
ليونى وريئ يمه بې خه ورېږم
زما له حورو او جنت توبه ده
که په دنيا دي شېبه وختندېږم

د ړنګ ويران وطن ودان که خدايه
خدائيرو جنت پسي که وژړېږم

★★★

چې تلي، ما مه گوره، دا زره مې هومره زغم نه لري
 چېرته به ساتي هومره غم، غمونه کم نه لري
 زما د زره په ویرانو کې آوازې گډې دي
 بیا به ویرانه، ویرانه شي للې نه لري
 یوسفی مخي چې ته نه وي یعقوب سترګې خه کړي
 ته يې منې که نه، دا زره وس د قسم نه لري
 چې تلي زما سره یوه شمعه بله وه بالکې (۱)
 چې هیڅ مزار بې سویو شمعو بل همدم نه لري
 تليلي چا نه دي ستانه کړي، چې د ساه غوندي وي
 ساه چې خې هېڅ طبیب د تللو ساه ودم نه لري
 پنګه وفا د بنکلوا هومره وي چې وبه ژاري
 ئخې د بل چا سره چې مينه خه بې غم نه لري

(۱) بالک = هغه خوک چې په مينه نه پوهېږي،
 بې تعلیمه، د فقیرانو خدمتګار، بالکې = مونث مخاطب

★★★

يو دا نه منمه شېخه، چې شرابو سره وران شم
 دستار و ترم تسبیح کړم، دریا په لار روان شم
 گوره خومره پاک سپېخلي، دا ترخه ترخه شراب دي
 چې يې و خښم آيینه شم، سراسر واړه ايمان شم
 محتسبه خومره ته چې، زما بد وايې کړي کړکه
 که شراب رندانه و خښې، دا زه بد به دې جانان شم
 محتسبه راشه ګډ شه، د دې ميو په ثواب کې
 ته به هم سراسر عشق شې، زه به تا خنې قربان شم
 راشه و گوره ساقۍ چې، د ايمان له خُم خانې نه
 پیمانې جوروی ډکې، چې ذره ذره قرآن شم
 پټې سترګې پټ غورونه، لا ترڅوله عشق بېزارې
 خدائی ساقۍ او جام یس دی، زه به خنګه پښمان شم
 عالم واړه نن نشه دی، د ساقۍ طواف خانه کې
 زم پیالو سره ګډېرم، چې دروح د خښتن خان شم

د پیالو نه پور ته کېږي، الا الله د خدائی تر عرشه
 د منصور د عشق آواز دی، پنګ يم خوبن په دې تاوان شم

داسي دوي داسي، که د تا مينه همداسي ده
ما شره بيا بيا درخم، زما مينه همداسي ده
مه لره په ما يقين چې تا پسي به خاورې شم
خاورې څواني نه ګوري د چا مينه همداسي ده
ګل چې درته راړمه اغزو سره مې وتلي
زه اغزي هم بنکل کړمه چې دا مينه همداسي ده
چا ويل چې مينه شه، چې مينه مينه مينه شي
مينه شوم لمې د کرم دا ستا مينه همداسي ده
ياره دا وفا کول خو ګران هم هومره نه ول تل
يا مې برخي داسي که رښتيا مينه همداسي ده

پنگه دا چمن دا ګل وږمو سره نفرت کوي
ګل ويل د بنکلوا دا وفا مينه همداسي ده

★★★

چې هېرول وي آخر چاره، خپلول ولې وي
پېبردي چې لاس په نيمه لاره، ورکول ولې وي

ولې مين شي هومره خوک، چې ژوند کول گران شي
ولې دردونه هومره چېر شي، چې زغمل گران شي
ولې اى عشقه! خدای له پاره، ژپول ولې وي

د چا څواني وحشني نظر په يو نظر واخلي
له هر ذري د چا خوبنيو هر اثر واخلي
چا ته چې يوه يوه سلګي سپاره، دردول ولې وي

اوبدل د اوښکونه امېل دی خاطرو ته د عشق
ساه ورکول دي، لارکي پاتو حوصلو ته د عشق
عشقه د غم دي هره چاره، دا منل ولې وي

لوظونو سېك وي هومره چا ته، لکه پرخه په ګل
هېر وي د شې خبر سباته، لکه پرخه په ګل
چې خومې ساه وي دا مې لاره، دا ويل ولې وي

★★★

مات کړه زړه مې مات کړه، په ذرو باندې يې مه ګرڅه
 وسوځه څواني مې په ایرو باندې يې مه ګرڅه
 مه وايه چې نه پرېږدم لمنه ستا دا مينه ستا
 واړوه لیده خو په ليدو باندې يې مه ګرڅه
 تا سره دي نه وي د وفا او د لوظو قدر
 یوسه خپل لوظونه هدیرو باندې يې مه ګرڅه
 غونډه کړه دا ګل څواني پرېږده دا اغزن هجران
 ګل باندې او سېږه په اغزو باندې يې مه ګرڅه
 مني کړه سپرلى د زړه او شاري کړه د مينې لار
 ورژوه ګل د عشق ورمو باندې يې مه ګرڅه
 پرېږده رنګه پرېږده دا د مينې او د عشق کيسې
 ژوند د شمعې ګوره په لمبو باندې يې مه ګرڅه

پرخه پرخه مه وايه وفا د پرخې هومره وي
 هسي بي خه لا ره شي په شپو باندې بي مه ګرڅه

★★★

ملا تا نه به حساب د لونځ تسبو کړي
خو زما به د پېشمېره سرو پیالو کړي
ته زما په کار کې کار مه لره درومه
د هر چا حساب د هغه په او برو کړي
زه به ووايم چې مست د تا په مى وم
ليونې به خه خواب ستاد ګيلو کړي
ته دوزخ نه يې ډار شوی او توبي کړي
يو خه غم سرې بدل په شنو خالو کړي
قلندر دی چې دوزخ په لور يې بياي
وروستي تمه د زړو ميو د خښو کړي
چې يو څل دې د الست په ميو مست شول
د خليل غوندي مستي په سرو لمبو کړي

هوبنيارانو ته آذان باندي په ياد شې
ړنګ دې جام د ترخو ميو په سجدو کړي

★★★

الف" ته يې، تر "يا" ته يې، واره ته يې
 شکر شکر زه نور نه يم بنکاره ته يې
 زه نور نه يم، زه نور نه يم خدایه شکر
 آيینې راکوي زیرى ياره ته يې
 شکر شکر په تاشکر زما مينې
 قدم ته يې، مزل ته يې لاره ته يې
 شکر شکر، زما رنځه زما درده
 طبیب ته يې، دوا ته يې، چاره ته يې
 شکر شکر، هزار شکر، چې خرڅېږم
 بازار ته يې، مشتري دلداره ته يې
 شکر شکر، چې د تا په صورت راغلم
 ته آيت يې سوره او سی سپاره ته يې

شکر شکر، چې دا مينه آتشي ده
 پنگ چې سوزي، سوزېدو له پاره ته يې

★★★

د زره غم په ورکېدوو، خولا دېر شو
 چې د شوندو جام دي ما باندي نسکور شو
 که دوزخ کې د کوثر ساقی په لاس کې
 دوزخي د عشق ته جام و چې سور اور شو
 واړه وينه شوه خپره شوه زما څان کې
 زه پردی شومه له څانه د تاکور شو
 هر یو ګوت مې د وجود په اناالحق دي
 یو آواز مې پاتې شوی جانان نور شو
 ای ساقی چې خوک له "زه" او "ته" پاکېري
 خه مؤمن شو که کافرا او که بل لور شو
 په سماع شه رنگه څان سره تاوېره
 ساقی شمس دی په هر لوري باندي خور شو

د ډېرو نورو شعرونو په خبر مې دا شعر د حضرت مولانا رح د لاندېني
 شعر له خيرات او الهام ليکلې:

عشق آمد و شد چو خونم اندر رګ و پوست
 تاکرد مرا تهی و پرکرد ز دوست
 اجزای وجود من همه دوست گرفت
 ناميست ز من بر من و باقی همه اوست

★★★

خدايه دا کوم يو مقام شو محبت کې
 چې هر جام د زهرو جام شو محبت کې
 خپلې مينې ته له مينې نه انکار کرم
 چې پښتو سره مې گام شو محبت کې
 لکه شمعه ټوله شپه ورته سوزېبرو
 په سحر ورته ناکام شو محبت کې
 د خرد تۇر کې زړه له ازل پوخ و
 خنګه هسې په خه خام شو محبت کې
 دهندوانو عبادت شوي زما مينې
 خه عېث عېث انجام شو محبت کې
 په شېبه د خيال له دامه وتنې نه شم
 جوړ له زلفو دام په دام شو محبت کې

رنګه ټول عمرې لوظ د وفا وکړ
 په يو "نه" وارډ تمام شو محبت کې

★★★

لا تر خو چې مې آزار کېپي زه آزار بنه
ای سلطان د مينې تا سره هر کار بنه
زما سر، د تا په در، د تا ذبیح یم
ستا چاره زما په غاپه په وار وار بنه
ته مې مات کړه، ته مې مات کړه، ته مې مات کړه
خو زه مات شمه د زلفو په انبار بنه
سوچ کافر دې شم چې پورته به زه گورم
لاس ور واچوه ګربوان مې کړه تار تار بنه
معشوقي چې یزید خويه نه وي خنګه
په خنجر به په زړگي کوي ګزار بنه

نو ای رنګه چې په عشق کې ګرفتار شوي
بيا په چغو په کوکار لکه ستار بنه

★★★

چې ستا د سترګو په لارتللى يمه
 د ژوند له هري لاروتلى يمه
 ذره ذره، قطره قطره مستي يم
 ډکه پياله يمه خوغلى يمه
 تريخ مې د زړه خوره خندا پتوي
 د چا تسل ته مسپدلی يمه
 ساقې په خپله لاس په لاس کړمه زه
 یوسف يم خپلو مې پلورلى يمه
 خاخکى د اوښکو د بانیو په خوکو
 وس وس له سترګو پېړو تلى يمه
 د لاس د کربنود دروغو تفسير
 هر غم وهلي ته بناغلى يمه
 چې مې د غم کيسې خلاصي نه لري
 مستو په شوندو نازولى يمه

پرخه د گل په مخ يم ساه نه لرم
 زه د هجران هوا وهلي يمه

★★★

هره ذره که د هستي کې نه وي!
ته جلا، ستا هستي جلا جلا ده؟
بيا ته مکان لري او حد لري ته
ته بيل او بىلە خدايىي دا ستا ده!
غېر شو انسانە ئان ته وېپۈزىنە!
يو وزر عرش دى ستا بل منتها ده
نه، نه ته زه او نه زه ته شتە پە كې
ورك يو يو بل کې دا هم معما ده
ته زما روح بې ته له خاورونه بې!
تشە شپيلى بې دا هوا زما ده
بيل بې له ارە او هم بيل نه بې ته
راشە خپل ارتە چې زما اروا ده
ما تە د عقل پە تېئورا نه شې
مینە دل دل ده مینە رهنما ده

تر خوپە مينە د ساقى نه شې پنگ
سمندر وچە لویە كربلا ده

★★★

مینې نه بیزار مه شه، هر خو که دل آزاره وي
کوم سکاره چې نه سوچي هغه سکاره پیکاره وي
نه سوزي چې شمعې ته لمنې ته یې نه رسې
دا د عشق لمنه ده منصور کله بې داره وي
پورته کړه لاسونه آفونه په ډلو غواړه
غواړي چې راحت زاهد هغه غریب له ډاره وي
چا وفا لیدلي ده له چانه چې حسینه وي؟
حسن ته جفا بنایه جفا دي صد هزاره وي

ړنګه زړه تسل ته د پتنګ غوندي لمبي په کار
خو چې پتنګ نه سوزي له حسنې ناقراره وي

★★★

بيا مي د زره په کندو تېره نه شوي
يوه خپه وي خومي هېرە نه شوي
څوک به دي خنګه له زره وباسي چې
په کوم ټوته د زره چاپره نه شوي
دومره دي زره فکر نادان کړو زما
ورته څندي شوي خو ته وېره نه شوي
د هريهود، هندو مؤمن مينه يې
هغه احد په شمېر کې د پره نه شوي

د رنګ جاناں يو او "خلق" بل دي
څوک د ثاني او د چاپره نه شوي

★★★

پرخى!

ستركى او په سترغو کې لېمە پرخى
ستركى او په سترغو کې بانه پرخى
ستركى او په سترغو کې ليدە پرخى
ستركى او په سترغو کې او به پرخى
پرخى! زما مينى زما زره پرخى

گل د گل لېمو باندي شبنم پرخى
زره د گل په روح د گل کې هم پرخى
تانده گل په سترغو کې يې نم پرخى
رگ د گل په رگ کې ساه يې تم پرخى
ستركى د نرگس په کې ويدە پرخى
پرخى! زما مينى زما زره پرخى

جام او په شنه زره د جام کې سره پرخى
سترغى جام کړه جام سره راڅه پرخى
يوسه هوش يې هوشه کړه مېلمه پرخى
پورته کړه دا زلفې او پرده پرخى
شور په مړو ګد کړه له کاته پرخى
پرخى زما مينى زما زره پرخى

پرخې د آسمان په تندی خال پرخې
پرخې د ازلى ساقې جمال پرخې
پرخې آيت پروت په کې کمال پرخې
پرخې مينه مينه کې وصال پرخې
پرخې مينه مينه مينه ته پرخې
پرخې زما مينې زما زړه پرخې

پرخې! د رنګ پرخې بس زما پرخې
سره د اننګو یې د وفا پرخې
رنګ د ملايکو د حیا پرخې
زما دعا د هر دعا دعا پرخې
پرخې خوک به ستا ثنا کړي څه پرخې
پرخې زما مينې زما زړه پرخې

★★★

آواز مې د سلگو واوره
راخه چې خوله دې بناره

له دې کلي له دې چمن
له دې خلکوله دې وطن
د عشق په لور په دې لاره

په دنستو کې له گل سره
له شور د کوم بلبل سره
اوسيپرو به يو بل سره
زما شه ته زه ستا ياره

ليده به درته جام کرمه
له ستورو به مابنام کرمه
آسمان به ستا په نام کرمه
بند بند به ستا په دام کرمه
هر چاره ستاد زړه چاره

تر تل به دا دنيا نه وي
ستا حسن زما ژړا نه وي
دنيا به مې تر تا نه وي
د زړه به زور په چا نه وي
ستا ړنګ به بي پروانه وي
را ! راکه راس دې په بشکاره

په د شعر کې مې داسي تجربه کړي چې په هر بند کې مې یو فرد ور اضافه کړي.

خورپدلی په وفا او جفا نه يم
 پرواگبر د زهرو هم ددوا نه يم
 مينه مخ د ليوني دي خنگه پت شه
 لا تر خو چي رسوانه يمه ستانه يم
 كه مې پربزدي په ممبر کې به آواز کرم
 زه د عشق امام يم حورو ملانه يم
 هيچ سجده مې دې منلي خدايه نه شي
 كه قيام د عشق رکوع اقتدا نه يم
 يار د زني خال ازل کې رابسكاره کړ
 شېخه زه د دې کعبي يم د تانه يم
 ته يې ولتهو هغې ختمو کور کې
 زه په خال کې او قسم چې خطانه يم
 كه په عشق کې د يار خوک را ته پېغور کړي
 رسوا شوي يم په عشق کې، په غلا نه يم
 چې د شمعې لمن اوښكونه جوربوري
 لا تر خو چې لمبه نه يم رنما نه يم
 توره بخته تورو زلفونه دې خارشم
 خو چې خيال کې يار لرم نيمخوانه يم
 كله ګل کې كله پرخه كله خار کې
 خنگه واپي به چې زه هويدا نه يم
 رنگ د بشکلو لمن ځکه پربنبو نه شي
 رنگ د عشق يمه له حسن جلا نه يم

پلاره!

چې د خدای په صورت دروند در ته ولا روی
د ژوندون د بندو لارو په سر لاروی
هېڅ ثانی بې په بشر په ملک نه شته
خدایه خومره خور صورت د چا د پلاروی
چې د خدای په کور هم نه اوري ستا غږ خوک
سم له چا سره د پلار کوکار کوکاروی
يا دې پربردي هر یو خوک په ناخوالی کې
چې ته ګل شې هر ستم ته لکه خاروی
که په خپله، خپله پښه په چاره پري کري
هر شاهين ته پئر اينې تریخ ستاروی

رنګه کله که اغیار غشی ته سم شوي
همدي پلار به دې سر اينې په هر داروی

★★★

ستاد يادونو سيلى، مري ته ژوند وركوي
ته چې را ياده شوي زه، له قبر پاخېدمه
سجده مې تا ته وکړه خو کافر نه شومه زه
کافر به هلتہ شم چې ستا له در پاخېدمه
ستا مې حلال دي په ما، ستا ميخانه کعبه ده
مؤمن له جامه شومه چې سحر پاخېدمه
ته لکه ګل او پرخه سره شوي په دې پوهېرم
چې بیگانې شي ته بیا له نظر پاخېدمه
چرته تا نه ليوم نبردي شارگ نه اوسي
ستا لتوو ته مګر په مکر پاخېدمه

زه رنګ جامونه شمېرم تسبيح ريا نه منم
چې د زاهد له لومي په هنر پاخېدمه

★★★

لند نظر مې چې د مست نظر په لور شو
پښتنې ساقې د سترګو جام نسکور شو
سره شراب د اننګو په سرو خواره شول
تعصب نه يې د زنې خال رنگ تور شو
سپینه خوله يې د بنيبنو په رېپدا شوه
لكه جام په جام لګېري داسي شور شو
د بانو غشي يې سم کړل خپل ګربوان ته
په تندۍ يې زما د بخت د کرښو کور شو
په یو یو يې زلفې راغلي چې تسل کا
خپل بنایست چې بنایستې لره پغور شو

پنګه رنگ که نازک خيال په کاغذو کې
د حميد د غزل زړه که پري تکور شو

★★★

يو چې دې سترګې را په يادي نه شي
ستا خاطري مې تولي هېري کړلې
هغه کوڅو باندي نور نه گرځمه
چې جنازي د عشق مې تېري کړلې
اوسمې زړګۍ او تسل وران دي سره
نور په پرهر مې لمبې پوري کړلې
خو بې پښتو اوښکې مې سترګو کې شي
سترګو چې ستا کوڅو ته لوري کړلې

پنګه هېږدي نه د تللو مينه
برخو که خه هم نوري نوري کړلې

★★★

سوله - PEACE - صلح

سرونه لارل، افسوس، موخه را ته سوله نه وه
په دين راگير ول خو مطلب بي چا ته سوله نه وه

چاري مي لاس کي د ملا د مفتی سري ليدي
په مدرسه کي په مسجد کي پا ته سوله نه وه

خدای وايي. خپل قرآن کي "خير دی، سوله خير دی" که نه؟
که ته مؤمن بي، ستانهولي ما ته سوله نه وه

عجب تفسير د دين تور مخي رابنولي را ته
دوزخ کي سوله، د جنت و خواته سوله نه وه

د دين د ننگ د ناموس تولي تني دوي شلولي
د چا چې مخ ته قرآن پيشه شاته سوله نه وه

ړنګه مانا د اسلام سولې نه تخمه اخستې
الله ته خير و، منافق ملا ته سوله نه وه

د ټولني په هره ډله کي بنه او بد شته هغه که ډاکټر، انجنير، ملا او يا
بله وي....

په سپينه خوله سره، د زړګي بپاس دی
څيرې ګربوان کې دې د زلفو لاس دی
ګوندي له ستړګو دې لويدلى يمه
زړه مې ډکېري دا د خه وسواں دی
سپو ته د در دې چې بناغلی وايم
ناخوانې مینې ستا د مینې پاس دی
زړه مې چې چوي د تا د خال په کتو
د سپينې خولي خوا کې دې ناشناس دی

ګلان سپرلى ويني خزان ووبني
د رنګ د مینې ګل خزان ته ناس دی

ناس = ناست

★★★

وسوزه شمعي لبر په ورو وسوزه
زما د ساه سره په تلو وسوزه
د وفا زمکي لا خپوبي نه دي
د زره د وينو تر راتلو وسوزه
لا مې يو خوسلگي په لار پاتې دي
هغولسلگو ته په کتو وسوزه
ستړګي مې لار ويني د چا د راتلو
پټې به شي تر خوشېبو وسوزه
چې جنازي د ارمانو خاورې شي
زما په مزار په جنازو وسوزه

د رنګ د وران جهان تيارې خوبنوي
پاتې رنا هم په تيارو وسوزه

★★★

نه کېري چې خال سره دې خال شمه
ستا د تورو زلفو جال کې جال شمه

سره د انتگو سره دې سور شمه
سپین جبین د وړانګو سره نور شمه
شوندو خوبرو میو کې بې حال شمه

ته د شاهيني نظر په پنجو کې
تم زړگې مې مرګ لره په منديو کړې
ستا اعجازي خوي لره کمال شمه

ساه دې شم رګونو کې دې واوسم
روح شمه په زړونو کې دې واوسم
نوې مانا جوړه د وصال شمه

مینې ته دې مينه زه هينداره کړم
پل ته دې ليمه خپاره په لاره کړم
وريغ شمه سپورمې مخ ته دې شال شمه

پرخه شه شبګير وھلى تانده کړه
څوک چې مسيحا وژلي تانده کړه
خاورې رنګ يم تا سره به لال شمه

چې ته نه وي، د ساقۍ په پیمانه کې پاته خه دي
ستا د سترګو درناوي و، مور وپل خواړه ترڅه دي
هر پرهر مو په سینه کې ستا مسکا باندي مسکي و
اوسم د سترګو بانه غشي په ليدو راته پراته دي
دا مې اوښکو سمندر کې سره لیده که سره لالونه
يا دې خيال سترګو ته بر شو او لمبه لمبه دي

تخيل کې مې ستا کورو، ته وي ستا د مينې شورو
مرور اوسم خو يادونه مې په زړه خواره واره دي

له سترگونه مې ولوبدي د اوښکو په کاروان کې
ای عشقه پاتې راغلي د وختونو په ګريوان کې
ارمانه خاورې خاورې شوي څوانۍ سره مې سم
د زړه سره د عقل د جګرو په سره میدان کې
دا عمر خومره لندوله یو خال تر بله خاله
د شوندو له یو ګوته تير شو چاه زنخدان کې
لا ما یې زولني د زلفونه نه وي ماتې کړي
لا پاتې مې دی شونډې د دوه سترګو په ارمان کې

ای پنګه بختورو ته به مينه ور رسپري
ډېر خاورې شول په در او په کوڅه د خپل جانان کې

په دبننه کې او په مينه کې برباد
څه بیوڅله د آدم دغه اولاد
بسمل شوی په بانو او هم له غشو
نه له یاره نه اغياره ځینې بناد
هېڅ قرار یې په جنت په زمکه نه شو
نه د اور طاقت لري او نه د باد
له هېڅ چا یې ارمانونه پوره نه شول
په مسجد په میخانه کې نامراد
چې مجنون غوندي په دښتو پسې ګرځي
مينه ورکه ده له کليو او بلاد

مګر دا ذري ذري زما د پنگ زره
کومه ترکه مسيح خويه کړي آباد

★★★

پرخې ته!

پراننگو د بيلتنه د تيرو لم پرخه وي
شوگير وهلي ګل پر مخ پرته سحر پرخه وي
د ليوني د مات مات جام په هر ذره کې بنکاري
آينه رویه په هاله کې هم قمر پرخه وي
نرگس د غم زنگون ته سترګې تيټي څکه ګوري
د سويو سويو اسویلو په زړه اثر پرخه وي
چې مينا تشه شي پیالي تشي شي هلتنه سترګې
د ساقې جام شي پیمانو ته دا هنر پرخه وي
منصوری مینه غواړي دا د موسى کلني نه دي
د طور لمبو کې د جانان سوي نظر پرخه وي

د ډنگ غزل ته غزال سترګونه رانجه ټولوي
چې د رنځور تخيل سترګو یې پرهر پرخه وي

د وخت شیطان

دین وايو دین وايو ايمان وايو
د وخت شیطان ته مسلمان وايو
که خوک اوزې ته هم پېتکي واغوندي
ورته ملا شيخ القرآن وايو
شبخه زما او ستا په دي ورانه ده
مور مينه ناكو ته انسان وايو
قرآن نازل شو انسانانو لره
بي انسانيتو ته شیطان وايو
راشه تفسير په ميغانه کې وکړه
"يس" ته مى "طه" ته خوان وايو
سجدې کوو خو جانان زړه کې ساتو
تور حجر والو ته نادان وايو
خپل لباسي ايمان ته اور بلوه
خان ته پتنګ د ستر سبحان وايو

رنګه اوچت که جام د مينې په نوم
ساقي ته مونبره لامکان وايو

دریغا

د ویده باز نه وخت کارغه جوړوي
له مېر زمری ټپوس خواره جوړوي
خطا د وخت نه ده رقیب چې زموږ
څلاندہ ستورو نه سکاره جوړوي
بیا بیا چې سره هي مرغه په فقس
الوت یې هیر دی نور ترې خه جوړوي
هغه چې خیل سره خپل نه الوخي
د بنکاري تور غشي ته سره جوړوي

ړنګه د هغه مېري لونځ مه کوه
چې د شخصیت مړی یې کړه جوړوي

★★★

د ليوني خواله!

كله ماغزه مې ليوني شي او رستيا وواي
 شيخه! ستا فکر او ستالاري ته خطا وواي
 دېر حقيقت په خلائق کې شته چې اور لبروي
 جنت به خوبوي خوک به تاريخ د دې دنيا وواي
 که آدم گرځده جنت کې نو شيطان خه کول?
 يا غريب جور و دې خططا ته خوک به دا وواي
 څه که آدم ګناه ګناه و د دنيا ته راتلو
 خوک به ګناه د تول انسان او دا سزا وواي
 بلا مخلوق په ضعيف فکر چې خالق ورکړي
 کافر شو، خوک به د ده چا ته ادعا وواي
 قرآن ازل کې ليکل شوي، چې فرعون کافر دی
 په برخه تور فرعون به خنګه نبه وينا وواي
 منم چې راغلوا تول دنيا ته، نو دا شور په خه دی
 په خه ګناه انسان کړېږي، دا تر چا وواي
 خوک ډودۍ نه لري، خوک پلارار او خوک وره جونګړه
 خوک به دې هومره لوی آفت کې د سبا وواي
 یو خوانه واي چې "ضعيف دی انسان"، ما جور کړي
 بيا واي سوزم بې که کفر ناسزا وواي

د شپيلی زوردا 181

خدایه ! شیطان ته هم دا وس د سجدي تا ورنه کرو ...

خوک به نو چا ته دا هسي رنگ وبا ووايي

خدایه موبه لوبه يواوه په مونبه لوبه کوي

په دي شترنج کې به خوک خه خانته پاچا ووايي

انسانه واوره جام که پورته پاتې مه غږپره

گرانې د هوش کيسې دي دا را ته مينا ووايي

خدایه ! دا نه وايم چې تا سره دعوا لمه

خوداسي "رنگ" ته ليونى زره نن سبا ووايي

★★★

که قسم کوم چې هېره شوې، دروغ دی
يوه سېلې وي سحر تېرە شوې، دروغ دی
دا دروغ دی چې ژوندو کې شمېرل کېږم
تللي ساه يې بېله نوره شوې، دروغ دی
بې له تا مې تخيل کې نور خه نه شته
لنډه غېړه وي چاپړه شوې، دروغ دی
په لومړي نظر کې مينه هر خه سوزي
د هجران په لمبو ډېرە شوې، دروغ دی

که ته رنګ ته وايي صبر شوم له تا نه
پرخې ته په دې مخ توره شوې، دروغ دی

زاهده تاسره مې ورانه نه ده
خود تا لاره په ما گرانه نه ده
ته د جنت له پاره سرتکوې
ما ته جنت تشه پیمانه نه ده
د تا ايمان په کلمو تړلی
ما ته ايمان کفر څولانه نه ده
ته له شيطان ډارېږي څان پټوي
زما سينه خامه بتخانه نه ده
دلته د "زه" او "ته" مانا یوه ده
دلته جانان خوک، خوک جانانه نه ده
دلته حساب او راکړه ورکړه نه شته
دلته خوک وران او خوک خزانه نه ده
دلته د حورو کيسې خوند نه لري
دلته بې مینې هیڅ افسانه نه ده
دلته خالق او د مخلوق خبرې
مینه ده مینه بله پانه نه ده

زاهده پنګ درسره نه شو پخلا
چې دې جرګه په کوم میخانه نه ده

★★★

افغانه!

ومره ومره ومره، ته پيدا بې دې مرگو لره
خو چې ته ویده بې سر د غوڅ شه دې پردو لره
ومره ومره ومره، غلامي په ژوند کې نه راخې
ننګ دی يو پښتون ته، دغه ژوند د تا پلرو لره
ومره ومره ومره، چې پردي او خپل ليدي نه شبې
خپل ته کافروايې او کافر ګنې سجدولره
ومره ومره ومره، چې د تا غونډې پښتون نه وي
وزئې چې پښتون پنجاب ناولو ارادو لره
ومره ومره ومره ستا د ننګ تاريخ به پاتې شي
تیتې به پاچا خان گوري جناح به وي شملو لره

ومره ومره ومره رنګه څان په کې حساب نه کړې
کوم پښتون چې نه ګنې خپل څان ايمان پښتو لره

★★★

دا ئنبي خدايېرو خه بلا اخستي
 زمونبره دين د خان دنيا اخستي
 هلکه ! کښېنه د سرکوزي زويه
 ګناه د چا کله بل چا اخستي
 خان پسي خپتې حامله گرځوي
 زما د کاسو سکړک هم تا اخستي
 په نه خبره مې دوزخ ته لېږي
 جنت ګنجي واړه ملا اخستي
 هلاک هلاک دي شي دا حورو پسي
 د خوتو غم د خپل سبا اخستي
 تور او راغان او د کوترو جامې
 تاندو فکرونو تري وبا اخستي
 پي خپلواکي دين خوک ساتلي نه شي
 غسل بې نه شته استنجا اخستي
 او سن د ملا نه لوی بلا جور شوي
 د مال دولت کومې خندا اخستي
 هو، عالمان بېل ملايان بېل دي
 عالمان هم دوى په یغما اخستي

دا عاشقان د حورو خومره ډېر شول
 ړنګه خدا هير دي قول جما اخستي

شمعه و م تا ته و يلپدم ته نه وي
د تا ل له پاره سوزبدم ته نه وي
ته نه وي ستوري ول سپورمی و ه شپه و ه
مات مات ستار و م غربدم ته نه وي
خاموشه زرده د شپو کي سور اسوبلی
لكه لوظونه ماتپدم ته نه وي
سيلى وهلي پانې، پانې پانې
د ژوند له بناخه بېلپدم ته نه وي
ته نه وي داسي لكه ساه چې نه وي
يوه جنازه و م تېرپدم ته نه وي

د تا د مينې مړي وخت سوززو
زه ړنګ یوازي ژربدم ته نه وي

★★★

وتنلي ساه يو، بيا راتللى نه شو
نه يوكىدى او بېلەدىلى نه شو
تولە خبر يود وصال هم نه ده
ساه يو بى تنه او سېدىلى نه شو
خە دى چى تا لە خە ويلى ساتى
خە ما، او دا چا تە ويلى نه شو
يا زە مجنون نه شوم د تا مينه كې
يا تە ليلا، چى رسېدىلى نه شو

لە ساه بېل وسوو لکە كب تپاندە
رېنگ قىمتونە سمېدىلى نه شو

وچه چينه کي مات منگي هم ستا مين غوندي و
د خنار لاندي پروت بنگري هم ستا مين غوندي و
چي د بېلتون سره دي خه زمور په کلي وشول
خزان خزان شو دا سپرلى هم ستا مين غوندي و
غاتبول په زره کي داغ د تا د تورو سترگوساني
که مرپه دبنتو کي شپونکي هم ستا مين غوندي و
اوسم دلته شپه شي بيا د شپي پسي شپه بله راخي
گوندي چي زير لرساني هم ستا مين غوندي و
په تا مين دلته خوک نه دي پوهېږي به نه
د شمعي زره کي تور لوگي هم ستا مين غوندي و

چي هومره ډېر دي عاشقان ستا رنگ به خه وواي
خو واوره يو بل ليونى هم ستا مين غوندي و

★★★

مریه!

غلام پنستونه ! ته د دین مه وايه
بي خپلواکى بل ته آيین مه وايه
خود مغل وارت پنجاب بندى بي
پنستونه ړوند شي فلسطين مه وايه
لا دي په غرو کي اوراغان اوسيبرى
تپوسه ځان ته لا شاهين مه وايه
له بنګالي دي هم زده کړي نه ده
خانته بچي د ستر پكتين مه وايه
ژبه دي مره شوه تاريxonه مره شول
وينش شه گمان ته دي یقين مه وايه

د آزادى خپي که نه کړي غورخنگ
خاځکي دى، رنگ ته اباسين مه وايه

د شپيلی زوردا 1901

که مې کهول دی او رذیل دی را ته پیل دی
که پردي دی اسرافیل دی هم رذیل دی
د خبنتن هنداري سپینې وي سپېڅلې
دا په کومو آيینو کې خدای موندل دی
حقیقت مو خپلو ګټو پوري بنکاري
پاتې هر خه تش خبرې قال و قیل دی
خواړیکو ته مړوند او مت مات نه کړو
د ناخوالود هر دام مو دا دلیل دی
د دلدل وزري نه غواړي نه وحیه
يو قدم د نفس په سپیو اپښو دل دی

ړنګه خه به وانې خدای هغه ملک ته
چې ویل بې انسان ستر دی او جمیل دی

★★★

پښتون به بیا پیدا شي، بیا به ستر افغان پیدا شي
که په مسجد که مدرسه کې بیا انسان پیدا شي
جنت ملا وايي جوړ شوی مسلمان لره دی
افسوس انسان نن ځینې ځینې مسلمان پیدا شي
هغه تعبيير هغه تفسير د دين چاکړۍ را ته
چې نه په عقل نه منطق نه په قرآن پیدا شي
دا ځنې ځنې هومره ځان په بېرو ستر وګني
گوندي ويښته نه فلسفه د دين ايمان پیدا شي
خدایه یو بل آدم پیدا کړه او حوا پیدا کړه
چې د قرآن ورنوي فکر او زمان پیدا شي

مسلماني که په وزود انسانيت خپږېږي
پنگ دي سبا کافر او چت شي او حيوان پیدا شي

★★★

دلته په دې بنار کې گعبې ډېرې دی خو خدای نه شته
ډېر دی چې طواف کوي خو یو په کې سړۍ نه شته
هر چا ته چې ګورمه صلیب لري او بت لري
غواړي سپینې حورې خوآدم په کې بچې نه شته
ډېرې او بردي بريرې دلته ځان د خدای له ذات ګنۍ
ورک ساده انسان دی قرآن هغه پخوانۍ نه شته
دا کوڅې کافري دی که زه په کې کافريمه
تول په کې بدل بشکاري خو یو په کې پردي نه شته
دلته زنڅخونو کې نفسونه انسانان تړي
دلته آزادۍ ګناه د سر سړۍ پېکې نه شته

حال مو د بیزو دی د آدم پسې خپل کهول تړو
پنګه سپینو سترګو کې دې کسی بېگانې نه شته

★★★

د شپيلى زوردا 1931

يو فلسفې فکر او بحث مې په مشنوي راغوند کړي، هر خوک به يې د
خپل فکري ژوري تر کچې درک کړي:

ستره گې تر ستړګو وي ليدل بدل وي
د چا د خره پښه، عرش د چا مزل وي
غم چې قول دا شر او شور له ده دی
چا ته کوثر چا ته سور اور له ده دی
چيرته يو رند يو ليونې گرځېدو
موتى غنم ورسره ولوېدو
پېيل هغه غنم يوه يوه دانه
د بېل فکرونو په بناړو او بانډه
الله يې وېبیو عیسی او بودا
هو يو بشر خو بېلا بېل يې مولا
هر خوک د خپل خدای په سجده پړېو تل
نور خدایان يې په لمبو سوزول
غم هغه ول پېيل شوي بېل ول
په بېل فکرونو ليدل شوي بېل ول
گنې غنم هغه چې لوړه مړه کړي
که کوم خباز ورنه ډودی پخه کړي

د شپيلى زوردا 1941

كه چا هغه اميل شلولى ولو
اصلی معشوق په يې ليدلى ولو
ستركى پیدا شي تشن په مينه باندى
مومن کافر نه شي بېل وينه باندى

پنگه هر بند شلوو ته مينه غوارپى
ستركى يې وشي خوك چى مينه پالى

★★★

د شپيلى زوردا 1951

وطنه!

مرو ته وزارم که ستا په پره رو وطنه
کلى دي واړه ډک د مرو هدیرو وطنه
په وینو وینو لمبې——دلی جنازو وطنه

په هر کاله کې غم دی غم دی هره سترګه نم ده
هره مور کوندې ده هر خور ناسته د ورور په غم ده
د آه و چغود کوکار د اسوپلو وطنه

د پلار د مري که د خور يا ورور ليدو باندي شو
يو مو خبن نه وي چې د بل زنې ترو باندي شو
زما د سرو سترګو د بي کسو بي اسره وطنه

په اوري کې ماشوم ژاري مور ته مور بي مره ده
په يخ په لوړه په کوڅو کې چېره خور بي مره ده
ای د یتیمو د یسیرو بي پلرو وطنه

پلاره بیا راشه نه جامي بیا نه دودی غواړمه
نه مې شلېدلې خپلې جوري نه والي غواړمه
ای د یو پلار لرلو مور د ارمانو وطنه ←

د شپيلى زوردا 1961

... گوندي اي خدایه ته مونه اوري او نه مو ويني
له آسمانونو تا ته نه بنکاري زمودا ويني
سوزه په اور کي د نري د دوزخو وطنه

د خدای په نوم وطنه خرڅ شوي او لمبي لمبي شوي
ليلام ليلام شوي د سياسي دلال د پنې پنې شوي
پنګ يې په خپله شرمولي په شرموله وطنه

★★★

د شپيلی زورا 197

زارو د مړو سرته، ګوندي که بیا ژوندي شي
پرېږدي لمن د پردو، بېرته د قام سپري شي
بلا نومونه غټه غټه ابدالي خه غلخې
چې د پښتو خبره شي، نو پښتنه پردي شي
ژبه يې هېره، تاریخ، خپل په اردو زده کوي
چې له الف نه پورته زده کړي پکتین فارسي شي
جرګي مولاري لاري، سپري مو مړه کړه خلکو
ژبه مو کفرشوله، جهاد په مور صحې شي
مشران هغه چې ساتي د سرپه بيه ولس
نه مو هغه مشر چې تور پنجابي ته «جي» شي
زما د کفر فتوا ورکړه چې ما مؤمن کړ
د سومنات له مكتب زما جlad قاضي شي

پنګه ځندی دې نه کړي، له خوب يې مه پاخوه
آزاده فکر ته نن، رانده، ګونګي مفتی شي

★★★

د شپیلی زوردا 1981

هر خوک خنگل کې بودا کېری کله
هر سورى غارى حرا کېری کله
مظھرد خدائ په هر ذره کې شته، خو
هر لیده داسې بینا کېری کله
خواله له خدائ سره ملک نه غواپي
خوک وايى هر خوک موسى کېری کله؟
بلا عالم له کعېي و گرځېدو
تېرە کې لوی خدائ پيدا کېری کله

پنگه د خدائ کور ھومره لري نه و
خو گمراه خپله بوميا کېری کله

★★★

د شپيلی زورا 1991

د دي ړوند ولس اى خدايه
خپلواکۍ سترګې بینا کړې
د افغان په نوم یې لبر خه
تیت سرونه هم جلا کړې
چې به زغرده پښتنه شي
يو افغان ته یې گویا کړې
د دیورند د شرم کربنه
ورکه ورکه له دنيا کړې
تفکر مو خوشال خان او
هر قائد مو خان پاچا کړې
د افغان په ننګ مو یو یا
دا غلام پښتون تبا کړې

نور که نه منې د رنګ خه
مستجاب یې دا دعا کړې

★★★

د شپيلې زوردا 2001

چې دلته سېي يو، نو جنت کې به انسان خنگه شو؟
نه، تا انسان کړو خواي خدايې چې شیطان خنگه شو؟
موبرد بیزو له نسله نه يو، د آدم بچې يو
د وخت هنداره کې چې ګورو نو حیوان خنگه شو؟
ما ته ملا وايې مرۍ د خپل د ورور غوڅه کړه
داسي وارث د انبیاء پې روان خنگه شو؟
خدایه ! د تا پوهه يې دین او په شیطان وېشلي
کفر آسمان ته خېږي، د سنګ دوران خنگه شو؟
غليم وطن وايې لومړي دی، بیا د دین خبره
موبرد چېيانو د دی ورور سره اخوان خنگه شو؟

رنګه سیاسي شو، یرغمل شو دین، چېيانو سره
ایمان لرو خو چې دا هسي مسلمان خنگه شو؟

★★★

د شپږلی زوردا 2011

په پېښور وايي افغان ته پېښتون
غدار یادپری پاکستان ته پېښتون
هو، هېڅ پېښتون پاکستان نه شي مني
ژمن وي تشن ستر افغانستان ته پېښتون
د غلامي له کړي ستړي ستړي
وايي د خان په پل روان ته پېښتون(پاچا خان بابا)
بګهتي د ماتو زولنو آواز دي (اکبر خان بګهتي)
غدار وېي نه شي جانان ته پېښتون
چې د خوشال اذان ته کفر وايي
وايي غدار داسي انسان ته پېښتون

ړنګه لمې د آزادۍ بله وه
غواړه دي دين داسي قرآن ته پېښتون

★★★

خومره خوشبخته دي هفوی چې ستا په لار پراته دي
لكه سوالگر شړلي تا خو انتظار پراته دي
د تا لوظونو ته یوسف تعییر کولی نه شي
د ګل ليدو ته د شبئم غوندي په خار پراته دي
کسوف د هجر په آسمان کې د وصال تم شوي
کلونه دي شپه کې په تمه د سهار پراته دي
هغه خنار خزان شو، هغه سيند نه شته دي
پندي شوي سترګي چې راتلو ته د ريبار پراته دي
د عاشقانو څوانۍ خاورې شوي ايرې پاتې شوي
هلته چې نښې دي د پل په زړه قطار پراته دي

د ړنګ وفا درته غاتول په هدیرو جوروی
که دي ګذر شو نيمه خوا يې په مزار پراته دي

★★★

خبر زما د پښتنو د یو کېدلو نه ده
دلر او برتر منځ دیوال د ماتولو نه ده
خبره دا ده چې خبر موله خبر اوښتې
پښتو مې مړه ده، خه که تا ته د مېنلو نه ده
په نسب نه ده ګڼي زه هم د ابدال بچې یم
پښتو، پښتون غواړي د شعر د ویلو نه ده
نه ما کابل کې توره کړې د افغان په صفت
د پېښوري پښتون خبر هم د کولونه ده
که پښتنه شونو دا کرخې مرخې خه دي راقه
دا کيسه ورانه ده همدله د زغملو نه ده

زه د خوشال ارمان په زړه د اتفاق نه ساتم
کوم دی پښتون؟ رنګه دا لارنور د کتلونه ده

★★★

گل دې په بشر باندي د سرو سپينو غونچه بنکاري
 لبر چې ته مسکي شي، شوندې ستاد گل سينه بنکاري
 زلغې چې پري ولوېري سلګو سره په نښتو شي
 زما د خيال په بن کې د عدن سره ورمه بنکاري
 غږد اسوپلو دې تخيل باندي وړېري، آه
 يا د کوم شپونکي د سوي زړه سوي نغمه بنکاري
 ما باندي نازېري که لمه يې درانه شوي دي
 "پرخه" په رنه سترګه کې هم ویده ویده بنکاري
 هر گل ناوي ناوي دي که نن سپرلي ودېري نول
 يا دې سور سالو کې انګي سترګې لمه بنکاري
 بخته! وه کمبخته! تا له "پرخي" نه جلا کړمه
 تانده تانده گل وم، سکاره اور سوي لمه بنکاري

★★★

چا پسي روان شو خوک په سمه دی ؟
چا سره مسکي شو خوک بي غمه دی ؟
خوک د ځان په غم دی خوک د چا په غم
دلته گريوان نه شته چې بي نمه دی
خوک د چا د رنګ، زې، ايمان سره
هېڅ باندي جور نه دی او دبنمنه دی
چا ته د چا ظلم او تبرى وژارم
خدایبرو زړه د هیڅ چا نه په تمه دی
هغه ته ايمان تپروم کفر شوم
خر خود انسان په صورت جامعه دی

خون د ډنګ ورپيا دی که بي مر کړي خوک
خدایبرو زړه مې تنګ له دې وطنه دی

★★★

بنکاری ساقی ستا په پیمانه کې خدای
خوک وايي چې نه شته میخانه کې خدای

یا حی" و "یا هـ" و "ایی بادی دلته
جام د" طه" اور د بتـخانه کـی خـدـای
خونـد د عـشـق هـوـبـنـیـارـو کـه دـمـی وـلـید
گـورـی بـه هـر درـه رـآـسـتـانـه کـی خـدـای
عقل بـانـدـی سـورـدـی لـیـوـنـی دـعـشـق
شور دـلـیـوـنـوـپـه خـوـلـانـه کـی خـدـای
بـی لـه مـیـوـپـونـدـشـم پـه مـی وـینـمـه
زـه هـرـه ذـرـه هـرـه دـانـه کـی خـدـای
چـپـرـتـه جـنـتـه چـپـرـتـه دـسـاقـی لـمـنـنـه
هـلـتـه حـورـپـه دـغـه وـیرـانـه کـی خـدـای

رنگ شه رنگه مس تو لیونو په رنگ
نه بنکاري په پاتي افسانه کې خدای

★ ★ ★

د ليونى خدای!

ورى مې عشق فکر، بې شعور شومه
نن چې ليونى باندي مشهور شومه

قيس ته دى په مينه کې مجنون صفت
خاورې پرتې لارو کې زيون صفت
وسوو مې عزت د مينې طور شومه
نن چې ليونى باندي مشهور شومه

عشق کې "زه" ويل "زمما" ويل کفر
هجر کي گيله سر تکول کفر
زه د اسماعيل په وينو سور شومه
نن چې ليونى باندي مشهور شومه

ستا رضا ده، ما ته کتل نه شته دی
يوي او په منځ کې مو بل نه شته دی
نوري بې ستاله نوره زه هم نور شومه
نن چې ليونى باندي مشهور شومه

د شپيلى زوردا 2081

... گل دې له رخساره روبياري کوي

حسن دې هندارو کې ياري کوي

تېر دې له جنته او له حور شومه

نن چې ليوني باندي مشهور شومه

اور کې سوزبىدل نه دي گران مينه کې

دار ته هم ختل نه دي گران مينه کې

پوه شوم هلته كله چې منصور شومه

نن چې ليوني باندي مشهور شومه

موبر ته جام حلال دا ستا له ميو دي

ذکر کې کمال دا ستا له ميو دي

رينگ وام واړه ته شوم چې مخمور شومه

نن چې ليوني باندي مشهور شومه

★★★

د شپيلى زورا 2091

-ستركى-

ستركو كې چې ستركى راته جوري كرى
پوري كېلىمى پە زەپ سوري كېلى
ستركو كې مسکى شې زەپھېرمە
زەچې ھەمسكى شەم كيسى نوري كېلى
زەدى تىش د ستركو طاقت نە لەرم
تە ورته د زلفو جوري سيرى كېلى
ستاد خورولو ادا بىنلىكلى دە
مې شەمە چې ستركى خىلىقى توري كېلى
ستا ستركى فتنە لرى كافىرى دى
بىت شەم چې زما پە خوايى سورى كېلى

دین دنيا اوھر شە درنگ تانە ئىمار
رنخ د عشق تە ستركى كە تىكورى كېلى

★★★

چې ستا زلفو د يادونو آسمان جور کړو
ستا تصویر ته مې د اوښکو باران جور کړو
سمندر د خاطرو دي په خپو شو
نیم بسمله اسوبلو چې توپان جور کړو
زړه مې ستا په هېرولو راضي نه شو
که هر خود وفا لاري تاوان جور کړو
دي پښتون مجنون ته مرګ بنه دی مېرو کې
بې وفا که پښتنې نه دوران جور کړو
سلیم خوله چویه ساتي چې رسوا نه شي
خو مین غوندي کوم تللي جانان جور کړو

ستا د زلفو خوي د ډنگ له رویه نه خې
که هر خو بې دا شلېدلی گربوان جور کړو

★★★

ارواښاد عبدالرؤف قتيل خوبدياني بابا ته!

ابدي شي چې د عشق په رنګ انځور شي
مراوې نه شي که "قتيل" له وخت رنځور شي
د خوشحال پرهر تازه شي چې بې وینم
د بې قدره کهول "قتيل" په وینو سور شي
پښتنو نه مشران هېروي چې ژوندي وي
پس له مرګه بیا بابا د سترګو نور شي

رنګه چانه گیله مه کړه مړ پښتون دی
د دې وخت پښتون زلي نه نره لور شي
دا شعر مې هغه مهال لیکلی و چې ارواښاد قتيل بابا رح په ژوند و.

★★★

نه بنده و م نه مولا و م، په عدم کي او سېدم
حکه زه چې تا پیداکرم په خپل حال ورژپدم
نه وفا وه په دنياکي، اشنائي وه نه بقا
په هرلاره هر محفل چې د دنيا و گرځېدم
څوک له څانه، څوک جانه، څوک آسمانه ژړدل
ټول په سمه، ټول غلط ول که زه هيچ نه پوهېدم
خنو ما باندي خنډل او خنو څان سره خنډل
زه له دواړو بې پروام خو په دواړو ځورېدم

دلاله له داغدار زړه نه زه پنګ او بشکي خڅېدم
چې پیدا د صنم غم کرم خو صنم ونه ليدم

★★★

چېرته به وشپې ما دلته چې بل در نه شته
څه به دې وران کرم بې ګناه مې بل هنر نه شته
که تشومه زه مينا د ميو ته پوهېږي
ډارن زاهد سره دې هومره لوی څکړ نه شته
وايه زاهد ته چې سجدي له شيطان ديرې نه شي
راشه منصور شه د ساقې پروا د سر نه شته
نادانه مه کړه د سرو شوندو له جامونو توې
گوندي شراب جنت کې نه شته او دلبر نه شته؟

که "ړنګ" په ميو ځي دوزخ ته چوب به پاتې نه شي
چې چا پيدا کړ تاك هغه نه مو خبر نه شته؟

گوره رخسار چې په بنګرو او په مړوند پټوې
ظالمه ياره ته زما نه زما ژوند پټوې
په یوه مړه سترګه، په نيمه خوله خندا مه کوه!
پرهر پرهر یمه زړګي مې په بند بند پټوې
د سرو بنګرو سره دې سپینې لېچې مه جنګوه
په دې آذان مې د ايمان د زړه پیوند پټوې
تاله به ډېري اداګاني او نازونه درځي
د دين دنيا متاع د زلفو په کمند پټوې

ما که کافر کړي زه خو پنګ یمه پروا نه لري
په سرکو شوندو د زاهد د ايمان خوند پټوې

★★★

ساقی ته يې! باده مينه، زه ميغوريم
له ازله په سماع ځکه په سوريم
گربوان خيري له السنه تا شړلی
تا جوړ کړي يمه تا لره پېغوريم
تا ویل چې هومره لا ليونی نه يې
زه چې خومره ليونی ومه لا نوريم
هر يو شي لره سجده کړمه چې ته يې
زه په دي ادا اوس تا لره مخ توريم
ما کعبي کې يې ليدلی بتخانه کې
ما ته مه وايه په دي نه هغه لوريم
ستا آواز د جرس اورمه لمبه شوم
خنګه وايې چې په در د بل کوم کوريم

گوندي نه غواړي چې «ړنګ» ودان شي کله
د السنه لمبه ابد پوري به اوريم

★★★

د الا الله زور مې په شپوليدلى
عرش مې په خارو په لوپدو ليدلى
حکه گرخېرم قلندر په شانتې
د زاهد دار مې په تسبو ليدلى
ما د دوزخ له اوره مه ډاروه
اور مې د شونديو د سکرو ليدلى
د حورو تمو ايمان نه منه
جنت مې سترګو پښتنو ليدلى
سر مې تيټپري نه محراب کې د چا
تندی مې هسک غر د پښتو ليدلى
ای پښتنې ساقې بل جام راکوه
دوزخ جنت خه ليونو ليدلى

ړنګه پښتو سره اسلام مزه کا
چا ګل له بوی په بېلپدو ليدلى

★★★

ستری شم، ستومانه شم، رنځور شمه
 خیال چې د مړو سترګو کې ګیر شمه
 بنکارم په هنداره کې وروستی سلګي
 زلفې چې د پرانیئې زهیر شمه
 بیا چې نازوې زلفې په ګوتو ته
 زه د اسویلو په دام اسیر شمه
 یا گوندي خالونه بردي په زنه ته
 وسوزم سکاره شمه په ویر شمه
 ما ته بنکاري سترګو ته لکې کوې
 خاورې د رانجو چې د تقدیر شمه
 پربوخي خوک بسمل د عزرائيل مخ ته
 تللې ياره خیال ته دې ودیر شمه
 پنګ شم نامراده شم شهید شمه
 خیاله چې دې بنکار په خونې تیر شمه

★★★

اوينـکه د گـلاب يـپـيـ کـه غـرـخـه نـظـرـ
طـعـمـ دـ شـرابـ يـپـيـ کـه دـ زـرـهـ پـهـرـ
همـ سـاقـيـ هـمـ مـيـنـاـ يـپـيـ تـهـ
هـوشـ يـپـيـ هوـشـيـ،ـ کـه جـامـ دـ شـنـهـ کـوـثـرـ
هـرـ چـاـ تـهـ هـرـ رـنـگـ بـنـکـارـيـ عـجـهـ يـپـيـ
خـدـاـيـ يـپـيـ هـمـ مـخـلـوقـ يـپـيـ زـرـ دـ نـورـ هـنـرـ
عـكـسـ يـپـيـ دـ هـنـدارـيـ کـه هـنـدارـهـ يـپـيـ
حـقـ يـپـيـ کـه مـجاـزـ عـاشـقـانـ خـهـ خـبـرـ
زـرـهـ يـپـيـ دـ زـرـهـ کـورـ يـپـيـ اوـپـهـ زـرـهـ کـيـ يـپـيـ
مـيـنـيـ مـيـنـيـ مـيـنـيـ تـهـ شـيـ درـ بـدرـ

پـنـگـهـ چـپـرـ تـهـ عـشـقـ تـهـ سـلاـمـ وـنـهـ کـپـيـ
راـشـيـ پـهـ زـارـوـ نـهـ ئـحـيـ دـ زـرـهـ لـهـ دـرـ

★★★

لبناني زاهد او سپي

چېرته لري په يو غره کې يو سالک و
شپه او ورخ په عبادت د لوی مالک و
استغفار او ډپرا ذکار ده عادت و
هره ورخ به بې روزه او عبادت و
د غره سرته له آسمان ډودی ورتلله
څه په شپه او څه په ورخ هغه خورله
يوه ورځي ډودی را نغلله او شپه شوه
ډپرا زاهد ستړګې په لارو، شپه پخه شوه
وبري ډپرا شونور طاقت ورځنې لاپو
بل څه نه ول هغه غره کې او په شارو
عبدات بې هلتہ پاتې شو حیران شو
د ډودې له پاره کلي ته روان شو
او سپدلو نصرانۍ يو غريب هلتہ
د زاهد ګوندي مړي شي نصیب هلتہ
در بې وواهه او غږ بې کړو صاحبه!
← بې اسرې یم وبری تړی مخاطبه

....نصراني چې زور سپى او يو يې سپى و
 غېرىي واورپىدو چې گوندىي كوم سپى و
 ويلى يې دا دوه چودى تانه زما خار شە
 نور خە نە لرم او نە مې كارو بار شتە
 ويلى بې دا مې بس دى نە غوارمه بل خە
 بې لە دې نە، تاتە نە لرم ويلى خە
 چې زاهد چودى ترلاسە كې و تلۇ
 سپى غپار كېل گوندىي هەغە بې خورپۇ
 سپى ودار شويوه چودى بې ورکە
 خوسپى بىيا هم پە غپارو چغۇ سر كې
 بېچارە زاهد لە بلىي هم ورتېر شو
 خود ھەغە سپى لا قەھرپى چېر شو
 زاهد ووې خۇمرە تە بې بې حىا سپى
 داسېي نە دى ما لىدلىي بل د چا سپى
 دوه چودى وي او ما دواپە بېر تە در كېپى
 تە لام پە ما غېپىدىي او شور سر كېپى
 د الله له قدرتونو سپى گويا شو
 د ھەغە سرە پە نطق شو او لگىا شو
 ويلى بې زە بې حىا نە يم بې حىا تە
 تە زاهد بې خولە ما بې چېر خطا تە
 زە پە كور د نصراني كې يم لوى شوى
 هم پە لورە هم پە تېرە يم پۇي شوى

....زه، د ده نصراني کور ساتم، پسونه
 خومي خپتې ته خارم نه نور کورونه
 که هېوکى كله راکېي پې كېم شکر
 او كه وبرى مې ساتي نو وکېم صبر
 خوبى هېش كله درگاه او کور پېيدم نه
 د پېدو درشل ته كله هم ورخنم نه
 چې په تا شوه يوه شپه بنده روزي ستا
 لاپه هرڅه عبادت او بندګي ستا
 لاس دې اوېد شو، يو کافر او ريا کار ته
 ستا همدا وه عقیده پرورد ګارته؟
 اوس دا وايه بې حیا ته يې که زه يم
 زه يم سېي خولکه تا بې حیا نه يم
 چې زاهد دا واړه واورېدل له سېي نه
 مرګ بې رزق شو سترګې پېتې زندګي نه
 هو، خه کم ول د زاهد په واړه کړو کې
 چې اثر بې څکه نه و په سجدو کې
 چې څښتن د چا سجدو ته محتاج نه دی
 سر په خاورو لګول بې علاج نه دی
 هر چې خدای سره دعوا د محبت کړي
 هغه خدای بې امتحان په خپل غربت کړي
 د زاهد هم په خپل زړه کې دا دعوا وه
 چې د خدای سره بې مینه بې همتا وه
 او ګټل به يې چې ما غوندي خوک نه شته
 ګوندي ما کې د خوبانو واړه بنه شته

ژوند او خوند نه د خالق له پاره تبردي
 په اذکارو شپه او ورخ ورته چاپيردي
 خو الله ته د احسان بدل احسان دي
 بي مطلبه محبت خوبين د سیحان دي
 عبادت چې خوک د حورو په مقصده کړي
 سوداګر دی عبادت نه خوشې بد کړي
 د خالق له پاره بنيايو سجدې ځکه
 چې پیدا دي دا آسمان ورخنې زمکه
 د معشوق حسن کې واپه لوی څښتن دي
 په ظاهره که یوسف دي رب باطن دي
 چې پپروا نه د دوزخ او نه جنت کړي
 لوی څښتن د هغه کس سره الفت کړي
 که دا واپه خلک د خدای ځنې منکر شي
 او په بدودو رسملحد کافر شي
 هیڅ به کم د لوی څښتن له جلال نه شي
 عبادت د انسانانو کمال نه شي
 خو چې خدای یې هدایت او په لارنه کړي
 که د نوح زوی شي ايمان ته به لارنه کړي
 دا چې خوک خه او خوک خه باندې لګيا وي
 دا څښتن دی چې د تولو رهنا وي
 نه غرور لري گناه او نه هم ذکر
 دا اسرار د الھي دي وکړه فکر

★★★

د سېي زوي (کوتري)

له ژونده ستړي یو سېي

له نورو ژویو په تنګ

بل سېي ته داسي ووې

دا خوک دي تل چې کړي جنګ؟

چاري یې موب غوندي دي

يو یې بدل دي خه رنګ

د سېيو مشر ووې:

ای شله شت، په خپه لنګ!

چوپ شه ستا خوله ماته شه

ای کوڅه ډبه بدرنګ!

د خدای اشرف مخلوق دي

له ژوند راغلي یې تنګ

دوی ته جنت جوړ شوی

د سېينو حورو پالنګ

دوی ته قرآن راغلي

دوی ستايل شوي هر رنګ

په کوم مجال غږېږي

← ژوندي د دوي په قلنګ

شه حلاي د سپي زوي
د دوي د درشه ملنگ
خو سپي بيا سپكه وکړه
په ځای کې ودرېدو دنگ
وېيل بې جنت ته دا ځي ؟
زه بې له خياله په خنگ!
تله به ماته کړمه
له ظلم ډېر يم په تنگ
زه هم جنت ته څمه
د سپينو حورو ترڅنگ
يا دې انسان انسان کېي
يا دې جنت کېي خپل رنگ

★★★

میره توب

مسافر يو، په يوې دښتي باندي شپه شوه

په ورو ورو تياره خپره، هوا سره شوه

دلپاونو غږيې غورته ډار د غلو شو

د پناه ځای ته په ځير ځير په کتو شو

يوه کېردي ورته له ورایه وربنکاره شوه

گوندي هلته به يې يوه شپه ګراره شوه

په شکرو شوا او په لور ورته روان شو

چې مېلمه په دغه دښته د سلطان شو

دنينو بوخخي يې کېبنوده په زمکه

په ډبره دروازه يې کړه ټک ټکه

د سپرو بنځو ورو غتمو جور شور شو

خود بنځي غبر را پورته له دي کور شو

وايه خوک يې په دي شپه په دي تياره کې

چې ولاړ يې زما د کور به دروازه کې

مسافر ووې سلام دا مې کلام دی

ستا جونګکې ته زما ډپر احترام دی

وه ادي ! که نارينه و ته آواز کې

او دا نن شپه د حجري در راته واز کې

خواب راغي چې په کور کې مې نرنه شته

دلتنه ځای د تا د شپې او سحر نه شته

...پرديسي چې اورېدلی غږ د نرو
 وې يې دا په پښتو کې خه جوړ شر شو
 پښتنه خو مېلمانو نه څان قربان کړي
 د مېلمه خاطر په وينه او په څان کړي
 د هغې نسخې له درده آواز دروند شو
 په پښتو پېغور يې واړه ګربوان لوند شو
 زه دا نه وايم چې کور کې مې نرنه شته
 غټ برېتونه او لنګۍ يې په سرنه شته
 ستر بازو لري شهوت ورباندي زور دی
 له بچو يې ډک انګړ دی زما کور دی
 خو هغه سړي مې نه شته دی په خوا کې
 چې مې وچلوی کور ورک وي بېديا کې
 مېړه توب نه په پښتو نه په برېتو دی
 نه په توره نه لنګۍ او نه وېښتو دی
 نر هغه چې په تلتکه کې مر نه شي
 سرې يې لک شي خو سیالانو ته پړ نه شي
 خوک چې پت عزت د څان ساتلي نه شي
 رېنګ ته مر دی هغه نر منلي نه شي

★★★

ما وي په زړنست کې به بدل شمه
خلاص به له بانيو شونديو اوريل شمه
نه، لا چې کوم بنکلې په لار وينمه
غواړم چې خالونو ته يې غل شمه
لار ونيسم زه ورته د سپينې خولي
ژرنده د غابونو کې يې دل شمه
جام په رېرده لاس د شوندنه نه بشائي
زه په سپينه بريره په کې حل شمه
غږ چې د پازيب د بنکلوا پورته شي
سر له سجدي پورته په کتل شمه

ړنګ ته دعا بنکاري بد ويل د دوي
خور شم چې د بنکلې خولي بنکنڅل شمه

★★★

د دنيا په تولوو کې خوناك سام شو
آخرت چې رانه هېر دی خدای دې خير کړي
ميرائي مسلمانان یو نور خه نه شته
له اسلام مو کفر دېر دی خدای دې خير کړي
دعواګير یو چې غيرت مو تاتره ده
په محرم مو فلان تير دی خدای دې خير کړي
لا تر خوبه په تاريخ او تپرو ويپرو
نن چې سپک له تولو زېر دی خدای دې خير کړي
خدایه چاته کلمه کرم دلته تپره
د مذهب تلقين گندېر دی خدای دې خير کړي

ړنګ ته بېر ته هغه تللى ايمان ورکړه

د ملا له دينه سېر دی خدای دې خير کړي

★★★

دا كيسه ستر بلخي مولانا رح د قلم شهكار دی چې په خپل بي سياله هنر
بي موزون کړي او ما د بلخي مولانا رح د مينې له امله په خپل ناتوانه قلم
په لنډ ډول ليکلې

موسى (ع) او شپون

د يوه شپون شوي د موسى تر غورد اپلتې
چې اي خدايه اي خبتن زما د ختې
چېرته ته يې وبرى تبرى په کوم لاره
له تا خار شه زما مېږي هزار واره
چېرته ته يې چې د زه خدمتگزار شم
د تیاكو او زخمی پښونه دي خار شم
که له بخته دي جونګه کې مېلمه کرم
په خپل لاس به د پريشان وپښته شانه کرم
د بانو په تار به وګندم جامې ستا
په لمبو به خپل کرم پاکې البسې ستا
ستاد ناستې ځای به پاک کرمه په لاس زه
او هر رنگ به د خدمت کرم په اخلاص بنه
دا چې ډېري شوي اپلتې موسى ووې
ای پلانکيئه ! دا د چاته او دې خه وې؟

د شپیلی زورا 230!

وې يې چا ته چې يې زه يم پیدا کرى
 لاندى زمکە او پە سر يې سما کپرى
 موسى ووې، اى بدبختە ! پە خە سر شوې
 لە دې ورلاندى چې مۇئمن شې تە كافر شوې
 دين دنیا دې پە كفر تاتباھ كپە
 خولە دې بندە كپە، خە سترە دې گناھ كپە
 كە مردارە خولە دې بندە نە كپې ژرتە
 دا عالم بە كپې نابودە سراسر تە
 واى موسى ! دا زما خولە دې كېلە بندە
 پېنپىمانە شومە زە لە دې خپل ژوندە
 پە فرياد او واويلاو باندى سر شو
 د مېرۇ پە لور روان زېرۇ زېر شو
 د الله لە لور موسى تە وھې راغلە
 چې بندە دې زما بېل كېلۇ لە مانە
 رسالت د يو كول دى ! يو كول دى !
 نە بندە لە خپلە خدايە بېول دى
 د هغە وينا لە هغى خولە صفت دى
 همهغە وينا و تا لرە شقت دى
 د هغە لە خولي نە شهد دى مرجان دى
 خود تالە خولي نە زهر دى عصان دى
 لە پاكى او نا پاكى يم مبرا زە
 لە سىستى او چالاڭى يم مبرا زە

←

نه مې خلق کړل دا مخلوق چې وکړم ګټه
 مګر دا چې پري احسان کرم، ورکړم ګټه
 په ظاهر او ژړه نه يمه د چا زه
 خو باطن وینم او حال د مدعا زه
 د شهید وینې دی غوره له او بونه
 دې خطاكې دی ثواب ډپرو ذکرو نه
 لعل مُهر د اثبات نه بې نياز دی
 کله عشق ته سمندر د غم، گداز دی
 ډپر رازونه يې موسى وته عيان کړل
 خه يې وښودل او خه ورته بیان کړل
 و موسى ته چې تمام د رب بیان شو
 د شپونکي پسې روان په بیابان شو
 له ډپر وخت وروسته يې وموندلو هغه
 وي بې زېږي راته راکه راغله وحیه
 چې هر خه د زړګي غواړي هغه وايه
 ليونو د عشق ته کله آداب بنایه

★★★

دا گيله د اوين

دا گيله د يوه اوين و له انسانه
چي روان و په سفر له دي جهانه
لکه جام يې سترگې سري وي غړيدلي
په بسمل خان يې شپونکي ته ورکتلي
د شپونکي له زړه نه هم الله خبر و
د هجران له غمه سوي زړه ځګرو
په تندی يې بشکلولو او ژړل يې
سر يې کېښودو په غېږ ورته کتل يې
چي تېر عمر يې د اوين سره په ياد شو
لکه بشخو بيا په کوکو او فرياد شو
دا منم چي دېر ته ماسره مورنه وي
نه، دي نه ول که صورت باندي جورنه وي
مزلونه مې په دبنتو په تا کړي
انبارونه د مالو مې په تا وړي
بنه خواړه د تا اغزي ول زما خانه
تا به بره راته نه کتل اي ګرانه
د زړه سره دېر مې کړي په تا ظلم
راته وېخښه په سختو کې که نه وم

د قدرت له کرشمونه اوين گويا شو
 په بسمل خان په ويوباندي لگيا شو
 اي شپونکيه لوړه تنده در بخښمه
 په مېرو کې هغه منډه در بخښمه
 دا بخښم چې به مالونه په ما ډېرول
 ته به موږ وي زموږ نسونه له تا هېرول
 يوه نه وه له ما ډېرې ګټې ستا وي
 زما غوښې زما وينه هم وريما وي
 دا مې هرڅه در بخښلي دي له زړه نه
 تېر به نه شمه زه تا له يوڅه نه
 دا ګيله مې ده ساتلي له ډېر وخته
 دا له تا ونه زما له کم بخت بخته
 چې به کله قافلي شولي تيارې
 را په مخ به وي دښتو لوبي لاري
 زما رسی به دې د خر په لاس کې ورکړه
 موږ به شاته قافله به موخرو سر کړه
 دا حدیث دی چې آخر ته زمان راشي
 د کم ظرفو بد عملو دوران راشي

ناپوهان دقام او کلي رهبران شي
 پوهان تيتمې سترګې شا وته روان شي

د ستر مفکر، شاعر او ليکوال اروابشاد الفت بابا رح لاندېنى نثر مې له
 (غوره نثرونە) کتاب خخه په خپل پنگ شعرى توان په نظم بدل کړي،
 هيله ده وېي منئ او ماتې ګوډي راوبخښي.

يو ماشوم ته پلارېي ووېي چې خدمت کړه
 انسان هلته چې انسان سره الفت کړه
 ګڼې هسي دا وګړي په هزار دي
 خدمتګار په کې يو خو ګوندي په شمار دي
 د دادا په ژبه پوه نه شو ما شوم و
 وې مثال د خدمتګار ووايې کوم و
 په وړه ژبه بېي هم دادا ګويا شو
 د ملت د خدمتګارو په ثنا شو
 د راندو لاسونه ونيسي بوميا شي
 ړوند په خه پېژنې دا چې لار له چاشي
 په درانه خوب کې ویده وي منګري ته
 خوک بې مرکي ویده وينشې سحری ته
 د ناروغ درمل کوي چې مسافرو وي
 که هر خوک وي مسلمان او یا کافرو وي
 په سهار که هغه مرشي پوه به نه شي
 چې غمخوارو باندې پوه کله دا مره شي

قافلو ته لاري جوري کري په دبستو
په ڇان تپري کري ناخوالی د بدبختو
... ملتونه په رنو سترگو رانده وي
که بي هبر د خدمتگارو واوه کره وي
کوم ملت ته چي بادار خدمتگاريو شي
د تاريخ له بن بوسارو غوندي لوشي

ڀنگه کار د بومياو صرف خدمت وي
خدمتگار د انبیاءو په صفت وي

★★★

نن شپه د تپه شي، سحر دې نه شي
شمعه دې وسوزي خولمر دې نه شي
ساقي دې تولې پيالي خلاصې كېي، خو
زمور بې لوپدو باندي اوتر دې نه شي
چې مور خمار و، په سرهوش نه لرو
بنه، چې يوسف مخي نظر دې نه شي
مور بې له تشوپيالو هوش اخلو بيا
خدای مه کړه دا هسي لوي شر دې نه شي
مور د ساقې له ميخاني نه ځار شه
مسجد دې بند وي هېڅ اختر دې نه شي
ساقي ستا جام له کوثرونو خور دې
ستا ليونې له هوش خبر دې نه شي

ړنګ ته دعا وکړئ چې نه شي ودان
د ليونو له درېي در دې نه شي

★★★

زړه نه ودرېږي څکه ته بې په کې
ساه چې مې نه شته ساه مې نه شته دی نو
چا ته ژوندي چاته به مرۍ بشکارم
دا هم زما له رنګه بخته دی نو....
زړه دې ژوندي وي جنازه مې وکړئ
د تا له زړه وتل هم سخته دی نو
گوره چې خه کانې دې مینې وکړې
بې سره لوی دی بې له لښته دی نو
رنګه رسوا کړې مینې خوله وتړه
د مجنون لار آخر تر دښته دی نو

مورد سپکېرو درنه مينه ساتو
لا نیلام نه بې لا هم وخته دی نو

★★★

د سلطان بھلول نياو

بھلول ته چا ووې چا غلا کړي د
 توبه، مؤمن دا ناروا کړي ده
 هسي خوالاس يې غوڅول شرעה ده
 او تقول ولس ته دا بنودل شرעה ده
 خو ته د شاه او د پاچا ورور يې
 د خدائی د سیوري، د انګر او کور يې
 او س پري خه وکړو راته ته وواي
 سروته غوڅ کړو، لاس يا پښه وواي
 بھلول ویل چې زما به ونه منئ
 زما فيصله به سمه ونه ګنې
 د هر قاتل هر ګنهکار له پاره
 د هر یو غله او هر بدکار له پاره
 بس ولسمشر او پاچا مو پړ دي
 پړ دي پاچا که هر مېږي مو مېږ دي
 باید مولاس د بومیا غوڅ شي نن
 لاس د ناکاره سترا پاچا غوڅ شي نن
 سیوري د خدائی او بې خبره هومره
 سیوري د خدا او بې نظره هومره
 هرې ګناه لره علل موجود وي
 هرښه عمل ته هم لامل موجود وي

د شپيلی زورا 239

پاچا هي تشن په تخت و تاج نه کېږي
په عيش و نوش او په تاراج نه کېږي
لومړۍ دې پوه شي په مرض د ولس
بیا دې دوا کېري هر عرض د ولس
کنه خدای شته سیوري بې خه په کار دی
بومیا هغه چې بلد په لار دی

د بومیا قحطی راغلې ده نن
رنګه چې خره له آس گټلې ده نن

★★★

نن شپه غواړم د غني او د خيام سره جام واخلم
 د فلک سره په جنګ شم، خپل د بخت انتقام واخلم
 نن شپه غواړم تر سهاره د جنت عاشقان مړه کرم
 د دوزخ نوم دا دنيا کرم د بې دينو سلام واخلم
 نن شپه زما خوا ته رانه شي ای له حورو نازولي
 نن شپه غواړم نفرتونه پاکې مينې انعام واخلم
 د منصور روح ته آواز کرم چې دې لاره ورکه شوي
 هر زاهد هر محتسب نه نيم ايمان يا تمام واخلم
 نن شپه غواړم مسجدو نه ميخاني، د ساقې کور کرم
 نن شپه غواړم فلسفونه د ظاهر عقل خام واخلم
 دغه شپه نه ده قیامت دی ژوندي کېږي مړې پېرته
 نن شپه غواړم چې حساب او ستا کتاب په نیلام واخلم
 نن شپه زه او ساقې دواړه د شرابو خُم خاني یو
 آسمان زمکه خمار شوي خنګه هوش ته کلام واخلم
 نن شپه وخت کله ودرېږي کله تيز لکه اوسي شي
 نن شپه څکه ګناه نه شته چا نه کفر اسلام واخلم

نن شپه خه له، نن شپه خه له ليونى پنگ ژوندي شوي
 ليونو ته زنځironه تورو زلفوله دام واخلم

★★★

توله هستي، دنيا، جنت مينه ده
د معشوقو رقيل نفرت مينه ده
كه مينه نه وي جنت هم كابل شه
په مينه اور، دونخ، قيامت مينه ده
مينه کې كفر خه ايمان، وه ساقۍ
د تا تور زهر او شربت مينه ده
مينه اخ مينه، مينه مينه ده بس
د تا غنا زما غربت مينه ده
مينه کيميا ده خاوره زر جورو
د تا په خيال کې زما صورت مينه ده

د ړنګ مزار کې چې اغزي وگوري
ساتي د ګل زړه کې الفت مينه ده

★★★

توله شپه مې شمېرل ستوري ته ويده وي
 پري پراته وو زلغو سیوري ته ويده وي
 تور رانجه مې تورو سترگونه راغونه کرل
 جوړل مې د عشق توري ته ويده وي
 د بانيو غشي دي نبار د حسن ساتي
 ستا منصور قاتل ته ګوري ته ويده وي
 اننګي ول که هنداره د رخمي زره
 ساه د بل له زره نه پلوري ته ويده وي
 په سپورمى مخ دي سيمينې ګوټي برشوې
 که د حسن کوم عرش بنوري ته ويده وي
 سرکو شوندو کې دي پت ساتلي خه ول؟
 پتنګان ول په هر لوري ته ويده وي
 لکه ټول حسن راغونه شي له جهانه
 ستا د مخ له آسمان ووري ته ويده وي
 لکه ورکپي کوم کافر ته خدادي جنت خپل
 تور خالونه په مخ پوري ته ويده وي
 سپين صدف د ګل په خاډ کې پيدا شوي
 غانن دي سپينه خوله کې بربيني ته ويده وي
 د ګل اوښکه مليار ګډه کړه په پرخو
 ستا مين ته به خوک ګوري ته ويده وي

رنګ له تورو نه انځور د «پرخې» باسي
 سپيلني يې په تا پلوري ته ويده وي

بنكلى خو چېري دي، کوم يو داسي وي
چې ورته گوري عبادت دي وشي
دا حسن خدای دي، که خدای حسن دي ټول
د خال په لوري عبادت دي وشي
زاھده عيې رندو کې څه لټوي
ياد کړي چې حوري عبادت دي وشي
هره سجده مسجد کې نه وي غوره
پیالي کړي پوري عبادت دي وشي
ساقي یوازې په کعبه کې نه وي
سترګې کړه توري عبادت دي وشي
رنګه چې خومره وي څښتن هومره وي
مه وايې نوري عبادت دي وشي

★★★

د شعرونو ليکل پرته
مو، بل هېڅ يو کمال نه زده
خدایه! داسي کمال راکړي
چې بشاريانيو ته مو ګران کړي
يا مو وشرې له بشاره
چې مو پاتې عمر پاره
بي کماله کليواله
سرکو شوندو سر پيزوان کړي

★★★

چې د اوښکو قطار زما په گړیوان راغی
يعقوبی سترګو ته خیال د هجران راغی
قافلې د صبر مه را پرېږدئ دلته
د ځګر له آسمان وینو باران راغی
ای یوسفه دغه بnar په تا بنایسته و
کوم قاصد له بدرنګ بنار د کنعان راغی
ته به قدر د یعقوب د سترګو خه کړې
درد د مینې معشوقو ته آسان راغی
زليخا نه شوې چې پرېږدې تخت و تاج خپل
عشق کې خدای د محمد، له آسمان راغی
ړنګه مينه یې زده نه شي، چې زده نه وي
د عشق غشی تش په لور د جانان راغی

بس د تليلي يار انګړې په لور سجدې کړه
ړوند یعقوب ته له ازله هجران راغی

★★★

مخ دې پت دی په هزار هزار پردو کې
دا شه عشق دی پښتونواله په پښتو کې
زه به خه کرم د سپورمه مخ چې اختر شي
ته چې نه وي اور دې واخلم اخترو کې
هو دروغ دی چې دې ياد يم تللي ياره
تا به چبرته لټوم خپلو پردو کې
عشقه ما ته دې حلاله ژوند حرام کړو
دریاب غونډي ژړېږمه نغمو کې

رنګه خلک به اختر لره هوس کړي
ته به سوزې لکه شمعه تورو شپو کې

★★★

چې يوه ساه بې ستا راتله، رانه شي
چېر ته دې نوم زما په خوله رانه شي
اخلم د خدای سره ستا نوم چې کله
ایمان ته وايم خدای پاله رانه شي
ایمان دې لاړشی خو جانان دې نه ئېي
توبه راخېي د بنکلو تله رانه شي
حسن بې نيازه دې د عشق له غمه
پرخې د ګل سره خواله رانه شي

"ړنګ" دې رسوا دې، تا خوک نه پېژني
د عشق پېغور ستا تر کاله رانه شي

★★★

چا ته قطره کې قول عالم بىكاربرى
چا ته د گل په سر شبنم بىكاربرى
د "ړنګ" له سترګو آيینې شرمېدي
چا ته به تشن د سترګونم بىكاربرى
د تللو غم دي، زړه له زغم بهردي
چې در ته خيال کې هم زړه تم بىكاربرى
د غاټول زړه داغونه چا شمېري
د بنکلوا لفوه کې چې سم بىكاربرى
د تا د مينې کيسې لنډي نه دي
په هر پرهر کې چې صنم بىكاربرى

ای د رنګ اوښکو خپل حد و پېژنۍ
خیرات د عشق کې هم خوک کم بىكاربرى

★★★

د گل اروا دې شوندو واخسته، گلاب گلاب شوي
لېمو دې راوري دوه پيالي، سترگې شراب شراب شوي
له سپينو گوتو دې ساقې چې خاخي مى په گلو
زنگېري پانې، ميخانې واړه خراب تراب شوي
پرپوتو سیوری د اورمېر دې محراښو باندي
صراحي خوي زاهدانو ته عذاب عذاب شوي
چې د جنت قدر دې کم کړو ملاګي ودار شو
خوبو شرابو گوندي څکه ته خراب خطاب شوي
چې چرته پل بدې هلته شنه شي د شرابو چينه
مسجد ته راغلي ميخانه شوله ثواب ثواب شوي

رنګه لونځونه ګرڅوه چې دې مسجد کې کې
له لباسي عبادتونو نه مجاز سراب شوي

★★★

بانه مې تا ته سېپلنې خنگه کرم
دنیمې خولې دې ليونې خنگه کرم
اوګۍ د تاورات او کوه مه بېكلې
داونکو خاڅکو ته منګي خنگه کرم
بلې ګلاب کې دې بشاغونه بشکاري
ما ته خو خير دې دا پردي خنگه کرم
غزل د خدای پې صحيفه که قرآن
تا سره مينه دېنمني خنگه کرم

رنګه! د «پرخې» صفت نه شي کوي
خوسوي سوي اسوېلي خنگه کرم

★★★

خه دوزخى زوند دى، چې بې ڏار له دوزخو وری
راشه! ساه دم* واخله، چې دې توان د ساه اپستو وری
مات او گود، پرهر پرهر دوزخ نه چې جنت ته خم
خوند هغه جنت نه شرمپدل او شرمپدو وری
وزئي مې سجدو کې، کلمو کې ڙبه پري کري زما
نوم د مسلمان دلته قاتل په سرو چپو وری
مه وزنه بچى مې! که کافريمه، انسان خويم
حق د خدائين له خدائى مفتى په سترگو سرو وری
هر چا ته چې گورمه د غم پېتى په سر لري
عييش د دوه جهانو ځناور خويه سرو وری

هر قاتل رهبر دى، دلته هر غل نازولى دى
ړنګه! د انسان قدر حباب غوندي او بيو وری

*ساه دم = ساه دې هم

★★★

پښتونه ستا کومه زړا، کومه نعره ولیکم
 پرهر دې ولیکم، که ټوله هدیره ولیکم
 ای پښتني ساقی لیکل درته غزل غواړمه
 خنګه په وینو کې دې پته سره خپره ولیکم
 زما قلم منافق شوی، یا خبره خه ده؟
 د هر طبیب سره مې پته سره چاره ولیکم
 داغدار غاتبول يمه په دښتو بې ملياره اوسم
 د آسمان هیلې ته ملن په وینو سره ولیکم
 آسمانه زړه دې په یتیم په کونډو، زما نه سوزي!
 د تا له لاسه چا ته زړه ذره ذره ولیکم
 مونږه خوک نه لرو او غبر مو په مرۍ کې نښتني
 کابل کې مرې شومه هلمند کې که باړه ولیکم
 کابل ته ژاري پېښور، او پېښور ته کابل
 یو بل ته غوبنه او چاره، خه بې چاره ولیکم

ړنګه دا وخت د پېښګي شو که بې ننګه شو مورد
 دوست ته دېمن وايو، دېمن ته زړه کتره ولیکم

ورک ولس

تر خو ویده، خه وخت وینښېري دا خلک؟
د دین په نوم خولاس خرڅېري دا خلک!
د چا پسې چې اقتدا کوي دوي
د جهل خره باندي سورېري دا خلک
هر خه کوه پري خو تسبیح اړو
د مرې سېي نه دم جارېري دا خلک
که خېته غوره، بسخه، نوم غواړي څوک
ږيده پګړي باندي غولېري دا خلک

رنګه! د مرو هدېره ده مګر
په پښتنو باندي یادېري دا خلک

★★★

ساقی وختونه میخانې کې ھم تېبپري نه اوسم
زاپه غمونه په شرابو ھم هېرپري نه اوسم
دا غسلېلى ناوزولى غم د تللى جانا
وينې د زړه غواړي پیالو باندې کمېرپري نه اوسم
زه او بايللي ځوابي تل په ننواتو ورڅو
ې پښتو سترګې، زما په خون باندې مرېرپري نه اوسم
کاش چې وفا دې د يادونو ھم د تا غونډې ووه
وسوم لا نوم دې له سکرو زما ورکېرپري نه اوسم
لكه چې خدادي او خدادي له یو بل بېله نه شي
روح مې وتلى ستا روح زما له زړه بېلېرپري نه اوسم
ساقی شراب راکوه در د میخانې مه تړه
دا یوه اسره ده زما بل چېرته شپه کېرپري نه اوسم

د مرې کېدو مې د لوېدو مې پروا ته مه کوه
خوک شته د رېنگ په مرګ مې نور هیڅ خوک خورپري نه اوسم

★★★

اى زما تللى پرخې
 زما نه لري پرخې
 زرگى مې چوي درپسى
 زرگىه بنداد نه شوي!
 هېخ د چا ياد نه شوي
 غم بل غم وري درپسى
 زرگى مې چوي درپسى
 وفا كولاي نه شم
 پاتى كېدلاي نه شم
 په شېبېه مري درپسى
 زرگى مې چوي درپسى
 د هېرىدلو نه بې
 وخت ته سپارلو نه بې
 خيال مې درئىي درپسى
 زرگى مې چوي درپسى
 ېنگ نامراده بنه دى
 داسې برباده بنه دى
 چغى وھى درپسى
 زرگى مې چوي درپسى
 اى زما تللى پرخې! زرگى مې چوي درپسى
 زما نه لري پرخې! زرگى مې چوي درپسى

د شبیلی زورا 255

اگر چه به اصول شعر نویسی زبان فارسی نمی فهم اما کوشش کردم، به بزرگواری
تان ببخشد؛

در آسیاب عشق باید آرد شد
هر که زلفش و است باید باد شد
تا ترا از عشق ترس است ماه رو
حسن تو از سایه ها بر باد شد
سوخت باید آفتتاب اسمان
تا کلام مولوی آباد شد
عشق چون در خون ها امیختند
آدمی از قید وقت آزاد شد
ساقی تا در پیاله ها عشق ریخته
ناله های یعقوب ما شاد شد
عشق را با باده ها پیوند داد
تا که منصور از انا الحق زاد شد
عشق آغاز و سرانجام هاست عشق
ما بقی از جهل ها آباد شد

زما دا شعر له دواړو خواو، پورته خوا (⬇️) او بنې خوا (⬅️)، لوستل
کېږي

اشنا	که	نا اشنا دی	دنن ورځی
دنیا	په دې	هر اشنا	نا اشنا دی
وفا	دنیا دې ولیده	په دې	که
له چا سره کا؟	وفا	دنیا	اشنا

دنن ورځی نا اشنا دی که اشنا
نا اشنا دی هر اشنا په دې دنيا
که په دې دنيا دې ولیده وفا!
اشنا دنيا وفا له چا سره کا؟

وايه گلبن کې را ته نښه د دلبر کومه ده
په يو پښتون کې کلمه د لر او بر کومه ده
مجنون ته نښې د ليلا اعلى ادنا نه لري
د غرڅه سترګو کې بنه کومه او بهتر کومه ده

★★★

د تیتو سترګو لپمه هم سپک وي
سپک په ورغوي کې لا هم ورک وي
ړنګه د ژې عزت ستا ګانه ده
سپک سپک وي هغه که پرويز خټک وي

★★★

ژبه د مور وي، خرڅول ېې خرڅول د مور دي
پرويز خټکه ! يو پښتون ته داکول پېغور دي
پرويز خټکه ! خپله خټه خپله متنه پاله
دا پنجابيان هغه مغل دي خو مخونى تور دي

★★★

په ځان کې ورک، ولس کې ورک بېل دي
پرويز خټک، خوشال خټک بېل دي
پښتو ويل، پښتو کول بېل دي
نړیشۍ بېل، د قام ملک بېل دي

د مقرم له زويه خه غوارپي ته
اى محتسبه زه له ار داسپي يم
پلار مې په دوه غنمو خرڅ کرو جنت
زى په يو خال خرڅوم نر داسپي يم

★★★

تللي د سترګو اوپه لاسته نه شي
د سپک سپري به درنه ناسته نه شي
له بي ادبونه کوڅه بدلوه
د سپي لکي به کله راسته نه شي

★★★

زه ستار د ميني د ستار غبر په سماع راوستم
د تا تردنه د عشق بي حدي گناه راوستم
ړنګ منصوري غاپه د تا ميني ته کپښو دله
دار ته د وصل د اغيار ړاندنه سپاه راوستم

★★★

کله زره د هاتي تنګ شي لکه سترګه د ميرې
کله لوی سمندر ځای شي په لپمه کې د سپري
داسي ما سره هم کېږي د فراق په تورو شپو
چې مې ياد شي هغه خال ستا سپينو ليچو شنه بنګړي

★★★

ستاد پبنو خاورې به بت کرم، کافرنې يم
خوک چې نه کړي سجده يار ته سوچ کافر دی
که تفسير د خط و خال د ساقې زده کړي
شيخ، ملا او زاهد واپه پوچ کافر دی

★★★

چې دې ونه وينم هره خوا تياره شي
سوچ کافر شم لاله په ما خسورة شي
چې پیدا شي مسلمان شمه مؤمن شم
ړنګ نه لمرشم کاینات مې هر ذره شي

★★★

په خوبو خوبو خوبو پسې مچان وي
چې معنا لري هغه په تله گران وي
خرانې په ړنګو زړونو کې موندي شي
د کمر په سرتپوس سره چینجيان وي

★★★

څه وشول، ولې، خنګه آر د پښت لمبي شو رانه
پښتو مو هېره کړه، پښتون ټوټې ټوټې شو رانه
د ړوند لنه مو نیوله د ګونګ غږ ته غور و
چې پښتونواله افغانیت زړې زړې شو رانه

★★★

بابا دعا د جنازي د پنستو زني کري
پلار مي وصيت د مردي پنستو خه ناخه پلي کري
له ما يې هېرە هديره او هغه خلى دى، چې
فارسي ما تا اردو نمسولره بناغلي کري

★★★

خر دى چې د عشق په لار روان نه وي
مردی چې د چا، خوک يې جانان نه وي
کوم زړه کې چې خدای وي مينه هم لري
نه وي چې مين هغه انسان نه وي

★★★

لكه چې خدای شته خو مکان نه لري
لكه خوره رنا خو خان نه لري
مينه کې "زه" او "ته" ورکپري څکه
چې مينه خدای دی شرک امکان نه لري

★★★

ښکلي چې تېږدري په رمبار شي خره
غتبي زلزلې شي په تېمار شي خره
داسي فتواګانې داسي ګل کري
ژېرسري چې کله په ګفتار شي خره
* د فضل الرحمن د فتوا په هکله مې ليکلى و

★★★

پښتو مې پلار او نیکو پري نه بنوده
ترزني راغله شوندو پري نه بنوده
ګنې مې شوندو ويل ستا شوندو ته
په تامين يم ! پښتو پري نه بنوده

★★★

خوپري نه بدو شرق او غرب څلپلي فکر
يو خاروي او کوم ستر خر به مو وي مشر
تو لعنت په داسي مشر داسي کشر
چې دنيا عقبا يې جوره وي په عشر

★★★

زه درنه زره، نه درنه خوله غواړمه
نه زلفو سیوری مړه کاته غواړمه
یوازې هومره پنگ ته پت وواي
مړ دې په حال د زنې زه غواړمه

★★★

دوه اوبيا حوري چې د سل افغان په بيه اخلي
دا خره بيا خپل هوس ته زما د دين نوم خه له اخلي
دوي چې د کوم غلمان له پاره زموږ سر غوځوي
هغوي دا تور ټهوان د پچو ورو ته کله اخلي

★★★

هره بىكلى در ته سترگو کې خوره شي
گوندي پنگه نظر نه لري ليدو کې
کنه خدايرو دا خنار خنار خوانى يې
لكه پانه د خزان به شي لويدو کې

★★★

پىگا شىخ يوي فاحشى ته وي نخرى كې
په هره شېبە خوک دام کې خولنى كې
فاحشى ووې اى شىخە! دا رىنتيا ده
خو چې ته خنگە بىكارپې هغه كې، كې؟
د فيلسوف، شاعر او وخت ستر پوه خيام رباعي مې پىنتو كې.

★★★

توره د خوشال وي او روشن د باچا خان
عقل د جمال وي او احساس د ملنگ جان
داسې کې پيدا شي نو پيدا کې بل افغان
يا وبا كې گىدە چې بىا مړ شي مړ پتان

★★★

زه د پىنتو او د مذهب په نوم مرم
له بې ادبود ادب په نوم مرم
زه يم افغانه بېچاره مورکى
د حوا لور يم د نسب په نوم مرم

★★★

زما مرشد او استاد بناغلي حيدري وجودي ته !

پنگي ودانې له تا، پندې روښاني له تا
سماع کړي زانې له تا، پيره زما وجودي
د پنګ سلام ومنه، دېر احترام ومنه
ملنګان ستا دي غني، پيره زما وجودي

★★★

لکه جام له ميو ډک وي، ستا هم خوله له خندا ډکه
خاورې نه شو خوار نصيب زما چې ملا يم له تلتکه
د طواف په نوم به ورشم ستا د زني په سر خال ته
حکه هسي هم خورې دی د کوثر له خک او خکه

★★★

سمندر نه دی چې په سور شي په څو شي زړگې
کهکشان نه دی چې پنگېږي په لوپدو شي زړگې
لکه کوم غره کې کوم غرڅه یوازې ساه ورکوي
پوهېږي یو پري خپله زړه په ماتېدو شي زړگې

★★★

د ليونې پښتون پښتو سره به لوبي نه کړې
په رسې وټري ماشوم چې لا به سوبې نه کړې
مور که زموږ غوندي درانده یو ته غېږي گوره
دښتې به سر په جنګوو باندي خروبي نه کړې

★★★

مگر صور د اسرا فيل بي ترغوبو شي
د ناصح نصيحه هيچ پري اثرنه کا
له ويده پښتونه هغه خردي غوره
چې په هوش باندي بي هوشه نظرنه کا

★★★

لامه زور شومه بيا څوان به نه شم
له سترګو ولوېدم جانان به نه شم
اوسموله بنکلو لاري بيلي شولي
نتکي، والي د تا پيزوان به نه شم

★★★

څواني مو سترګو باندي ونه ليده
چې په ليمو کې او سېدلې نه يو
خاني، څواني او پښتونواله چبرته
چې تاسي بنکلو موره منلي نه يو

★★★

هغه پښتون چې په پښتو شرمېږي
نه پښتو ليکي نه پښتو غږېږي
د هغې ډمي د پازيب غوندي دي
چې د پردو محفل کې وشننګېږي

★★★

لاس بي ونيسي د خيال تر کور بي راوري
ورانگه ورانگه شي، له هري لوري بي راوري
نه پوهپرم، خه حکمت دی دې باران کې
د مرې مينې له جرسه شوري بي راوري

★★★

پښتون نن دا دی، پښتون هغه، پښتون بهه دی که بد
پښتون، د مينې، د وفا، عزت، غيرت لوی معبد
دلته به اوسي، دلته اوسي له پېړيو خخه
مره به شي نوي هېوادونه، دا به وي ترا بد

★★★

زره چې هوښيار شي او له مينې تښتي
په هغه سُور زره نفرت تور واچوه
چې هر خه نه کري خپل له مينې نه خار
لمبه کړه هغه زره پري اور واچوه

★★★

له قيامته يوه ورځ وروسته راوینښږي
پښتنه په خوب له ټولو دي غښتلي
که چا ووي چې پښتون ېې برېت دې تاو کړه
چې لا اوسم هم د حجر دوان کې اوسي

★★★

نه شوم منصور چې مې خندي کړي خلک
نه شوم وقار چې مې پګړي کړي خلک
چېرته گمنامه بې نښانه اوسم
خدایه! وخت خنګه په روبي کړي خلک

★★★

لكه ستار نغمه کېدمه وچ لرگي دې ومه
لكه هندو لمبه کېدمه خو سړي دې ومه
په نوم مؤمن په نوم افغان په نوم انسان يمه ز
مینه بس مینه دې کېدمه مصلی دې ومه

★★★

ایره یم اور نه پاتې کېرم، هسې مه مې وزنه
په مرینه کله خاورې کېرم، هسې مه مې وزنه
له خونی سترګو د تاریخ نه د افغان ویوښته
مشال د ننګ د لارې کېرم، هسې مه مې وزنه

★★★

په زړشت د ځوانۍ چاري له چا نه شي
وږم خپور په مراوي ګل او سبا نه شي
د معشوق زهر کيميا ده په ځوانۍ کې
په زړشت یې د خولګي خوک دوا نه شي

★★★

هغوي چي نه پېژني خدای، فتوا د کفر و رکړي
په هر هغه کې چې د دوی هغه دغه نه لري
او په دې ملک کې زه پیدا یم لویه ربه ولې؟
چې خر په خوتو پېژني نوره کيسه نه لري

★★★

د زمکې سر باندې یوه مور وي د چا
وطن، یوه مينه او، یو گور وي د چا
د رنګ کډواله مروره راشه
که هر خه رنګ وي کور خو کور وي د چا

★★★

د سرکوزي د خنځير او خوگ په هکله
ويل کېږي چې ناولي دي بېعقله
نازولۍ او اشرف مخلوق مې ولید
ډېر ناولي، څنار او لا بد شکله

★★★

يوazi هومره ملتپال یمه، تبعيض لرمه
چې د پښتون په ماته خوله کې مې پښتو غواړمه
لوره، بې کوره، او بې واکه خير خو
ليکچه، قلم، ليکي په لاس د پښتنو غواړمه

★★★

دا تگ، تگمار، چلمار او چل دې پښتوه جور دی
خندی، باروت دا ډز ټوک دې لیونو ته جور دی
lahore ډمي گډوه، روزه پټان ته سپاره
د مرتد، کفر دا آيت، دوزخ پښتوه جور دی

★★★

شمله می هسکه ده افغان یمه هیڅ سیال نه منم
په ناورینونو کې را ګیریم، خو زوال نه منم
دېمن ته ووايې چه سر می تیپېدلای نه شي
بې پښتونواله، ننګ او پت ځان ته کمال نه منم

★★★

ې له خدایه که خه شته نو خدای محدود دي؟!
خدای احد دی، خدای واحد دی، یو وجود دی
خپله خټه کوزه ګر او کوزه خر خدای
تفکر که دې آسمان شي ورته دود دی

★★★

ای چې انسان په سیارو لټوي
مانا هم غواړي که دوه پښو لټوي
دې بشار اخستی شر له داسې مخلوق
نور شر په خه، په آسمانو لټوي

★★★

ماتې که دا د خاموشی زولنې
د بې پتى د بې ننگى زولنې
بس دی نور بس دی افغانه پاخي
وشنوه دا د بندګي زولنې

★★★

غزل غزل، رباب رباب ده مينه
د مست ساقې ترخه شراب ده مينه
د بانو غشو کې کترې کترې زړه
د اننګو په اور کباب ده مينه

★★★

خدایه! پوهېرم هېږدای د نه شي
یوه وعده چې تا پخوا کړې وه
تا وي په زمکه به انسان خلقوم
دي څناور نه ياده تا کړې وه؟
ستا ملايکو ته به خه وايو مور
همدا دی؟ خدائی چې یې ثنا کړې وه
د سپینو حورو دي تور مخو سپيو
مومن کافر ته، یوه غپا کړې وه

★★★

«ستاد هېرولو لارې چېري دي
زړه نه د اېستلو لارې چېري دي»
ما ویل په دي د باور نه کوم
تا ویل «منلو لارې ډېري دي
وڅاخې سحر شبنم له ګل ځنې
ستړکو نه د تللو لارې چېري دي»

ما ویل په زړه باندې بې نه ګوري
ستړکو نه تر ستړکو لارې چېري دي

★★★

لامې لاسونه ستا په وینورنگ دي
 لا ورنه بوی د تاد وینور راخېي
 لا دې په غېړه کې بسمل وینمه
 لا مې په ياد دي، ساه دي نه راوته
 لا مې په ياد دي، ستا ساپه انګي
 لا مې په ياد دي، چې تانه اورېدل،
 پلاره هه هه !!

ورور جانه هه هه !!

وه خورکې ې ې ې ! !!

مورې ې ې ې ! !!

بچې ې ې ې ! !!

قربان دي شمه، ساه ویاسه ...

ای ! زړه ې غږنه لري

نبض ته ې وګوري، ما ته آواز نه راخېي ...

هله اى مرسته وکړئ

ګوري

ای

څوک شته

وه خدا یه هه هه ...

زړه مې چاودي

سر مې چوي

څوک شته، اى مرسته مرسته ... ←

هو، قول په خپل وير راگيره...
په ماتمونو خپلو، د خپل دادا، لالا، ادي،...
قول بي اسرې وو
د تسل نه وو خوک
هر چا د خپله جنازه په اوبرو
د انسانيت
د
دين،
د مينې
تش مسپدو هغه چې روېي ويل
الله اکبر...بل مرتد او بل کافر مې مر کرو
زه مسلمان نه شوم، خو ولې خدايه؟

★★★

د ړنګ غونډال* غونډي د ستورو یو کېدلاي نه شول
د پښتونوالې په محور کې ګرځډلاي نه شول
په ننواتو په جرګو او پوهېدو ونه شوه
دوی ورکېدل ړنګ لکه څان غونډي ليدلاي نه شول

*غونډال = نظام، سیستم

پېلى كېرى لارى دلته،... پاتى كېرى خو يادونه
 لكە پاتى پە خزان كې،
 خاورە شوي،
 مراوې شوي،
 تاندە پانې
 ...پاتى كېرى خو يادونه
 لكە اوېنكى پە گرپوان كې
 د مات شوي منگى خاورې
 لە توپان خاورې كورونە
 ماتى ماتى خو كېرى او رېنگ لوپدىلى ديوالون
 پاتى كېرى خو يادونه...
 خو سېي خاخكى خولى داوس مەشوي پە تندى كې
 سور د وينورنگ شفق كې،
 پاتى كېرى تىش يادونه...
 خو يادونە، بىا ژرا تە
 خچل تقدير باندى خندا تە
 تنهايى تە خو ملگرى
 بې صورتە، بې زبانە...
 هەغە شپە چې تە تنهاشى
 نە وي شمعە، نە سپورمى وي
 دا دې غېرە كې خچل تېينگ كا

ورته وزاري په چغه
نه دي واوري غبر خبتن ستا
نه هغه چې درنه تللي
ستا آواز ته غرونه غوره شي
سم د تا غوندي په چغه
په آواز شي په کوکار شي ...
پاتي کېري خو يادونه ... څوروو ته، ژروو ته
دا ژوندون به داسي تېر شي
تېر زخمونه به دي هېر شي، نه نه نه ...
يادونه پاتي کېري
زره زخمونه پاتي کېري
څوروو ته، ژروو ته
ېبلې کېري لاري دله
پاتي کېري خو يادونه ...

★★★

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library